

KÖNYVEK A FENYŐ ALÁ – KARÁCSONYI KÖNYVVÁSÁR 2014

WWW.KONYV7.HU

●● könyv • kultúra • irodalom /

KH KÖNYVHÉT

XVIII. ÉVFOLYAM 2014. 4. SZÁM ELŐFIZETŐKNEK 350 FT

PÉTERFY GERGELY
Kitömött barbár

GYÖRGY PÉTER
A hatalom képzelete

PEDRO LENZ
A portás én vagyok

LAKATOS ISTVÁN
Óraverzum

VIG BALÁZS
Puszirablók

THIMÁR ATTILA
Holnap-antológia

Hollywood magyar találmány?

BOKOR PÁL

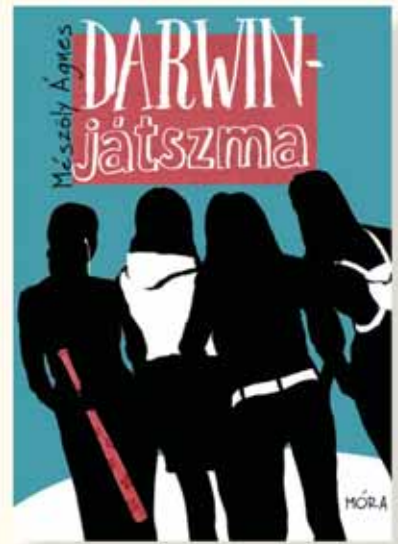

A Móra Könyvkiadó újdonságaiból

Mészöly Ágnes
Darwin-játszma
304 oldal

Minden olyan bonyolult...

Kata egy elitgimnáziumba jár, ő a legjobb matematikos, rendszeresen maratoni távokat fut, a fiúkat le sem tudja vakarni magáról, és ráadásul az anyja is jó fej. Valami még sincs rendben az életében. Három barátnőjével együtt ő is úgy gondolja, minden könnyebb lenne egy másik osztályfőnökkel. Kata, Patrícia, Lidi és Zsófi titkos szövetséget köt: ők lesznek a Darwin's Daughters, az evolúció titkos ügynökei. Az osztályfőnökük ellen indított, kamasz daccal teli bosszúhadjárat szinte észrevétlenül durvul el. Ki tudja megmondani, hol a határ?
2499 Ft

Marc Boutavant
Muki a világ körül
24 oldal

A neves francia illusztrátor, Marc Boutavant nagyalakú albuma játékos böngészésre hívja a kis olvasókat. Muki, a mesék hőse a hideg Lappföldről az Andok magas hegyein át New Yorkba kerekedik biciklijén. Közben számos országban jár, ahol megismeri a helyi szokásokat, megtanulja a fontosabb köszönéseket, és állat barátokra talál. 3490 Ft

Szegény Dzsoni és Árnika

72 oldal, illusztr. Molnár Jacqueline

„Írjál nekem egy mesét!” – kéri a kislány az apukáját. Azt is tudja, hogy kiről szóljon: a kacsa- királyról meg a kacsza- királykisasszonyról. Na meg persze a gonosz Százarcú Boszorkáról, aki elvarázsolta őket. Szegény Dzsoni, a világ legszabadabb embere ugyanis beleszeretett Árnikába, de a Százarcú átka miatt egyikük mindig kacsza marad. 2499 Ft

Anne Blanchard-Emmanuel Cerisier
Arab tudományok és találmányok nagy könyve
64 oldal, ford. Tüske-Hegedűs Andrea

A kötet a tudományos felfedezéseken és találmányokon keresztül mutatja be az arab civilizáció felvirágzását és elterjedését – Mohamed próféta törzsének első hódításaitól a birodalom aranykoráig. 2999 Ft

A sorozatban már megjelent:

Kínai tudományok és találmányok nagy könyve

Pacskovszky Zsolt-Rigler Ilona
Hogyan élheted túl, ha nincs internet?
(Lélekdoki 4.)

72 oldal, illusztr. Kalmár István

Aliz családja egy hétvégét tölt a nagyszülőknél, vidéken. Se téroró, se wifi, és még a televízió is elromlott. A gyerekek nem tudnak játszani a számítógépen, az okostelefonok használhatatlanok. Vajon mivel töltik majd el ezt a pár napot?

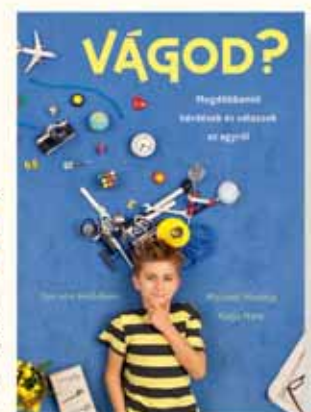
A 9–11 éves gyerekeknek szóló pszichológiai könyvsorozat kötetei egy-egy lelki problémát járnak körül. 1999 Ft

Michael Madeja-Katja Naie
Vágod?

Megdöbrentő kérdések és válaszok az agyról

184 oldal, ford. Nádori Lúdia, Jan von Holleben fotóival

Szünet nélkül pörög, de kevesen vágják, pontosan hogyan is működik. Na mi az? Hát persze, az agyad! Itt és most minden fontos kérdést tisztázhatsz róla: Hány kilót nyom? Milyen a tapintása? Ehető-e egyáltalán? És éjszaka vajon teljesen kikapcsol? De olyan állati témák sem maradnak ki, mint a hangyák agytekervényei, az alvó delfinek agyműködése, vagy a legnagyobb szürkeállományért versenyző emlősök listája. 2499 Ft

4 Negyedszázados Typotex

(Laik Eszter)

5 CÍMLAP

Hollywood magyar találmány?

Beszélgetés Bokor Pállal
(Dézsi Ibolya)

6 A kulturális erőter kezdte ki a Kádár-rendszert

Interjú György Péter esztétával
(Mátraházi Zsuzsa)

9 Három egyszerű hangból álló dallamra épült szimfónia

Beszélgetés Péterfy Gergellyel
(Jolsvai Júlia)

11 Ketyegnek az Óraverzum végnapjai

Lakatos István regénye kamaszoknak
(Szénási Zsófia)

12 A portás én vagyok

Pedro Lenz Budapesten járt
(Szepesi Dóra)

14 GYEREK, IFJÚSÁGI

Minden könyv betölti a sorsát

(Csokonai Attila)

16 Minőségi családi mesék

Beszélgetés Vig Balázzsal
(Csokonai Attila)

18 Hogyan legyünk oligarchák?

Valerij Panyuskin: Luxus orosz módra
(Laik Eszter)

18 Lelke ajtaja mindig nyitva

Elsa Valle: Nyitott ajtók
(Szepesi Dóra)

20 A bosszúállás regénye

Jo Nesbø: A fiú
(K. A.)

20 Sándor Klára: Határtalan nyelv

(Csernicskó István)

21 Holnap-antológia –

Nem ígérnek könnyű álmot

Beszélgetés Thimár Attilával
(Kurcz Orsi)

23 Két nyelv között

Makine fordítója, Szoboszlai Margit
(Illényi Mária)

24 Tovább az Aranyrögös úton...

(Szutor Ágnes)

25 A várás és várakozás csapdái

Beszélgetés Asperján Györggyel
(Várkonyi György)

26 Út a sikerig

dr. Leif H. Smith – dr. Todd M. Kays:
Sikerpszichológia
(Pompör Zoltán)

26 Rossz szokás, jó szokás, megszokás

Sean Covey: A kiemelkedően eredményes fiatalok 7 szokása
(P. Z.)

29 Csúf versek

Interjú Király Gáborral

30 Ki neveli a nagymamát?

Pataki Éva: ...és megint nagymama
(Szénási Zsófi)

30 Hadifogoly magyarok

Margittai Gábor: Szamár-sziget szellemkatonái
(K. A.)

33 A SZERZŐ AJÁNlja

Sediánszky Nóra

Velence útvesztői

34 Behelyettesített jellemek és sztorik

Muzsai István: Holnapkutyák – Kevélység
(Cs. A.)

35 A Káldi Biblia hasonmás kiadása

Szent Biblia az egész kereszténységben bevett régi deák bötükből
(K. S. A.)

37 Könyv a Tiltás aranyfokozatáról

Horváth Gita: Azértis
(Cs. A.)

38 TARJÁN TAMÁS

Jó volna már, jó volna pár

Scherter Judit és Horváth Ferenc verseskötetéről

A Könyvhét megtalálható budapesti könyvesboltokban, vendéglátóhelyeken és vidéki könyvesboltokban, valamint a Lira Könyv Zrt., az Alexandra és az Ulpius-ház boltláncokhoz tartozó boltokban. A teljes lista a Könyvhét honlapján olvasható a „Könyvhét megtalálható” menüpontban.

E számunk megjelent 2014. december 2-án 7000 példányban.

Hirdetésfelvétel a szerkesztőségben:
209-9140 Kiss József

impresszum

KÖNYVHÉT A MAGYAR KÖNYVBARÁTOK LAPJA

Megjelenik egy évben 4 alkalommal • Ára előfizetőknek 350 Ft • Előfizetési díj 1400 Ft egy évre • KIADJA: Kiss József Könyvkiadó, Kereskedelmi és Reklám Kft. • Az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja • SZERKESZTŐSÉG, HIRDETÉSFELVÉTEL, ELŐFIZETÉS: 1114 Budapest, Hamzsabégi út 31. Telefon: 209 9140, 209 9141. E-mail: konyvhét@t-online.hu • Főszerkesztő, felelős kiadó: Kiss József • Főszerkesztő-helyettes: Csokonai Attila • Művészeti vezető: Szabó J. Judit • Marketingvezető: Jakab Sára • Szedés, tördelés: Blasits Ildikó • NYOMÁS: Oláh Nyomdaipari Kft. • Felelős vezető: Oláh Miklós vezérigazgató • ISSN 1418-4915 • A hirdetésekben közölteért a kiadó és a szerkesztőség nem vállal felelősséget. TERJESZTI: a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletág, a Fok-ta Bt., előfizethető a kiadó címén.

Negyedszázados Typotex

25 éves fennállását ünnepli a **Typotex Kiadó**. A Nyitott Műhelyben rendezett születésnapon alapítók, szerzők, egykori és jelenlegi munkatársak, „útitársak” ünnepeltek a kivetítőn pergő képek alatt, amelyek a (közel)múlt vicces vagy komoly, de mindenképp emlékezetes pillanatait idézték fel.

A tudósító ne szóljon szubjektíven, elfogultan végképp ne, ám ezúttal egy kis személyességet muszáj idecsempészni. Úgy huszonöt éves története félútján tévedtem be először a Typotex Retek utcai kis irodájába, mert annyira felcsigáztak a kiadványaik, hogy szerettem volna egyben látni a kínálatot. És persze vitt a kíváncsiság is: miféle helyen és kik csinálják ezeket a társadalom- és természettudományok határán egyszüllyező, „csodabogár” könyveket? Mert már akkor „jófejség” volt idehaza kultúr-történetet, emberközelpbe hozott matematikát és fizikát, ismeretterjesztést kiadni, amikor még messze nem volt ilyen áldatlan helyzetben a tudományos könyvkiadás. És már akkor bőven nem csak matematika volt a Typotexnél, de megismerés-tudomány Pléh Csabától; a hit mozzgatórugóit feltáró művelődéstörténet Michael Schermertől; festészeti logika Horányi Özsébtől; evolúciós pszichológia Jared Diamondtól, amelyeket később követtek Mérő László, Csányi Vilmos, Raymond Smullyan, Daniel Arasse művei... és a sor hosszan folytatható.

Beóvataskodtam hát, mint érdeklődő olvasó, és a küszöböt átlépve rögtön egy kedves hölgybe futottam bele, aki nemcsak hogy lelkesen megmutatta a kínálatot, de kifejezetten érdekelte, hogy engem mi érdekel és miért. Rádásképp kiderült, hogy nem rárótt marketingesi kötelezettségből teszi mindezt, hanem történetesen ő a kiadóvezető, *Votisky Zsuzsa*.

Most, a huszonötödik születésnapját ünneplő Typotex tortáját majszolgtatva meggyőződésem lett, hogy Zsuzsa akkori érdeklődő faggatózása, a respektus a bekopogtató olvasónak, az ismeretlenül is kollegiális vendégszeretet révén jutott a Typotex oda, ahová mára. Az Olvasóra értőn figyelő, az igényeit jól felmérő és vele közös platformot kiépítő kiadó sikertörténete az övék. Nem véletlenül ők nyitották meg az Olvasók Boltját,

Baloldalt
Votisky Zsuzsa,
mellette
Katona Szilvia
(Séd Nyomda)

ami ma az egyik legmenőbb hely a Pannónia utcában: trendi, otthonos, kreatív és jó dizájnú – és bármilyen hihetetlen, közben tudományt, művészetet és szépirodalmat ad el.

Míg ez megvalósult, persze sok víznek kellett lefolynia a Dunán. A Nyitott Műhelyben, ahol a születésnapot ünnepeljük, a kötetlenül csevegő társaságból lassan átrendeződünk közönséggé, hogy meghallgathassuk néhány fordulatát e hosszú történetnek. Votisky Zsuzsa felkéri az alapító-tulajdonosokat, Madarassy Lászlónét, Juhász Ágneszt, Erős Zsuzsát, Gerner Józsefet, Bíró Zsuzsát, hogy üljenek ki a pódiumra, és ők is tegyék hozzá a maguk történetét az egykor a Matematikai Kutató és az Akadémiai Kiadó által közösen alapított kis gazdasági társaság történetéhez.

A kezdeti korszak a kiadó nevében is szereplő TeX program kifejlesztésére épült, melyet elsőként alkalmaztak a kiadványok szedésénél, úttörő szerepet vállalva a program magyarításában, hazai terjesztésében. Ekkoriban a Typotex nemzetközi híré külföldi kiadók – Springer, Birkhäuser – folyóirat-szerkesztésében is közreműködött.

A kilencvenes évek elejétől a Magyarországon forgalomban lévő könyvek adatbázisának kiépítése, a Books-in-Print nevű projekt kapta a fő hangsúlyt. A könyvkereskedelem információs ellátására alkalmas

eszköz először floppyn és könyv formátumban, később CD-n, majd az interneten is megjelent. Az azóta is működő portált jelenleg a Libri működteti.

A kétezres években már a könyvkiadás viszi a prímet a Typotexnél – a felsorolt irányokon kívül immár szépirodalommal, azon belül egy világirodalmi sorozattal is bővült a kínálat. Az elektronikus könyvkiadás, vagyis az Interkönyv projekt 2009 óta működik.

Elhangzik sok-sok név, akik ezen a hosszú úton hozzátettek a munkájukkal, szakértelmükkel a pár fős kisvállalkozásból meghatározó kiadóvá

felnevelő Typotex súlyához egy-egy téglányt (vagy sokat). Itt vannak például az állandó és legrégebbi munkatársak: Bíró Zsuzsi és Benkő Tiborné Márti, akik „mindenesként” aposztrofálják magukat, Németh Kinga, a korábbi és Horváth Balázs, a jelenlegi főszerkesztő. Votisky Zsuzsa most bejelenti: ideje átadni a fiataloknak a stafétát, az ügyvezetői poszt ezentúl Németh Kingáé. S aztán kicsalogatja még a rögtönzött pódiumra a szerzősége túl a mentor-ihletadó-támasz szerepet kezdetek óta betöltő Horányi Özsébet és Pléh Csabát, majd kettejük közül az utóbbi nem virággal, hanem egy kis szilvászokis bonbonnal lepi meg Zsuzsát.

De ez még csak az izlelőbimbók előkészítése, hiszen ünnepi torták várják, hogy felvágják őket – azaz, egyikőjük arra, hogy rácsapjanak. Merthogy szintiszta grillázstorta a szekszárdi Séd nyomda ajándékaként – ezt a fajtát lagzikban szokás összetörni, hogy a menyasszony és vőlegény hosszú boldogság elé nézzen. A Typotex és a Séd „jegyesége” régóta sikeresen működik, tudjuk meg a nyomda vezetőjétől, és rajtunk ne múljen a jövő: lelkesen beszállunk a grillázstortapogtatásba. Végül előkerül a pezsgő is, koccintunk egy újabb negyedszázados szakaszra, és még távolabbi időkre is, amíg csak lesznek könyvek és olvasók.

Laik Eszter

Hollywood magyar találmány?

Beszélgetés Bokor Pállal

A siker neve Oscar című Hollywood-történetének első kötetét a szerző 2007-ben jelentette meg. Ez a mű, a hasonló témájú filmes könyvektől eltérően, egy magyar újságíró szemével eleveníti fel a filmfőváros több mint százéves történetét. Az alábbi interjú a trilógia egykötetes harmadik kiadásának megjelenése alkalmából készült.

D.I.: Tudjuk, hogy Ön hosszabb időt töltött Los Angelesben, és hogy több stúdióban is megfordult. Mennyire különböznek ezek a világ többi filmstúdióitól?

B.P.: Hollywood, Peking, a prágai Barandov stúdió és a Moszfilm stúdió – csupán ennyi a személyes tapasztalatom, vagyis Bollywoodot például csak képekről és cikkekből ismerem, nem is merek összehasonlításokba bocsátkozni. Az álomgyár megnevezés nem véletlen. Ezek valóban gyárak, melyeknek a mozarabok a termékei, vagyis ez egy önálló műfaji szabályok szerint előállított, szórakoztatóipari termék. Nálunk Amerikáról szólva produceri filmgyártásról beszélnek, s ezt ellentétbe állítják az európai rendezői filmgyártással. Ez egy tévedés. A könyvem arról szól, hogy az amerikai film nem művészetellenes, csupán feltételezi, hogy annak, ami a gyárkapun kijön, közönségképesnek is kell lennie.

D.I.: Nem vitás, az amerikai film és a tévésorozatok egyre bővülő ipara közönségképes dolgokat állít elő. De mi a helyzet a filmművészettel?

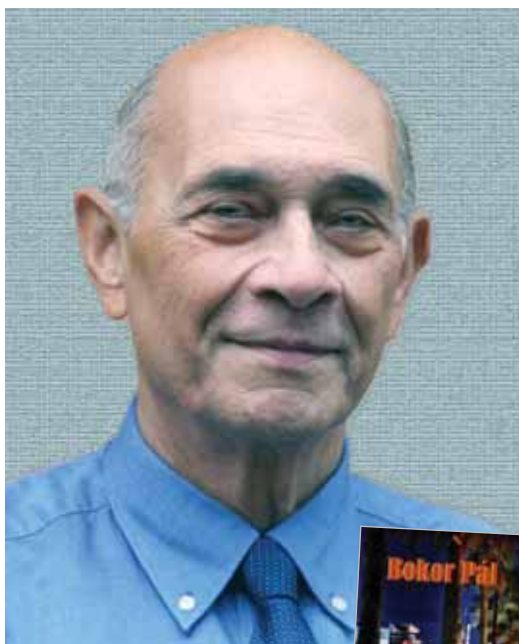
B.P.: A Bergman, Fellini, Antonioni, Tarkovszkij és Kuroszava nevével fémjelzett nagy korszak Antonioni halálával lezárult. De lesznek új aranykorok, és voltaképpen mindegy, hogy a mozit a multiplexben, a tévében, a házimoziban vagy a számítógépen nézik. A film a legkomplexebb kultúrahordozó valamennyi művészet közül, és az is marad. És hogy Hollywood hogyan viszonyul a filmművészethez? Szerintem ez is mindegy. A tehetségek és a tőke ekkora koncentrációja mellett a művészi teljesítmény képes utat törni magának.

D.I.: Az Oscar a legismertebb és a legnagyobb figyelmet vonzó filmkritikai díj. Ön szerint milyen százalékban reális a Filmakadémia tagjainak ítélete?

B.P.: Erről szól a trilógia első része. Rövid távon lehet irreális. Alkalmi vonzások, személyes és korporációs érdekek és nyomásgyakorlások befolyásolják. Hosszú távon azonban mégis az derül ki, hogy az Oscar-szobrocska viszonylag ritkán kerül illetéktelen kézbe. Ha nem így lenne, nem ez lenne a világ minden filmművészeinek a szemében is a legáhítottabb trófea.

D.I.: Azt mondják, hogy olyan sztárokat, akiket az „Aranykorban” láthattunk a filmvászonon, utána már nem produkált a világ filmfővárosa. Mi a véleménye erről?

B.P.: A mai sztárok közül Meryl Streep, Nicole Kidman, Jack Nicholson, Al Pacino és még néhányan ugyanúgy klasszikusok lehetnek majd, mint a régiek.

D.I.: Hollywood után lett Bollywood, és tudunk már Hallyuwoodról is, ami a modern koreai filmművészeti hullám elnevezése. Néhány szóban hogyan jellemezné a filmjeiket?

B.P.: A Nem vénnek való vidék című amerikai filozofikus krimi éppoly nagyra tartom, mint a dél-koreai Kim Ki-Duk poétikus filmjét, a Tavasz-nyár-ősz-tél és tavaszt. Bollywood Európának talán még túl egyszerű és érzelmes, de megint csak a tehetségek koncentrációja miatt, bármely pillanatban nagy iskolává nőheti ki magát, mint a német expresszionista film, az orosz forradalmi film, vagy a francia Új hullám.

D.I.: Kik voltak ön szerint az utóbbi 20 év leghetségesebb színészei?

B.P.: Túl sokan vannak ahhoz, hogy neveket említsek, de a filmvászonon a siker nem elsősorban tehetség dolga. Nem fogadom el, hogy a filmben a színész csak mozgatható bábu, de a Sztanyiszlavszkij féle módszer sem segít a kamera előtt. Az én elméletem szerint, amelyet A film mint mozgás című könyvemben szeretnék részletesen kifejteni, a legjobb filmszínész sem tud eljátszani olyan szerepet, melynek nincs nyoma a saját személyiségében. A superintelligens Michael Caine-ben például nagyon sok embertípus vászonra viteléhez van belső tartalom. Arnold Schwarzenegger pedig ugyanaz a macsó a filmvászonon, mint ami az életben.

D.I. A hollywoodi filmgyártás több magyar származású művész, üzletember, álmodozó segítségével jött létre. Kérem, nevezzen meg néhányat.

B.P.: A nagy amerikai stúdiók közül a Paramountot a ricsei születésű Adolph Zukor alapította, a Twentieth Century Fox pedig máig nevében hordja William Fox emlékét, aki Fusch Vilmosként született Tolcsván. Pal Lukas pedig, az egyetlen magyar színész, aki valaha megkapta a Legjobb színészi alakításért járó Oscar-díjat, évekig a Vígszínházban játszott...

Dézi Ibolya

▶ könyvről

Bokor Pál: **HOLLYWOOD MAGYAR SZEMMEL**
Atlantic Press Kiadó, 600 oldal, 5000 Ft

A kulturális erőter kezdte ki a Kádár-rendszert

Interjú György Péter esztétával

A hatalom képzelete címmel jelent meg **György Péter** új kötete az 1957 és 1980 között a kultúrát és művészetet érintő állami hatalomjátszmákról. Felidézi, milyen volt a kulturális tér abban a világban, amelyben úgy tűnt, megállt az idő. Elsüllyedt-e az államszocializmus korszaka, vagy reflexei a mai napig meghatározzák az akkor szocializálódottakat? A szerzővel készített beszélgetés e kérdésekre is választ ad.

– **Spiró György négysorosát illesztette bele a könyvébe: „Aki tudja, ugyanazt tudja. / Aki nem tudja, nem tud semmit. / Aki tudja, mind beledöglök. / Aki nem tudja, nem is élt semmit.” Mennyire jellemezhető ezzel a kötet tartalma, vagy azoknak az éveknek a hangulata, amelyeket kultúrtörténeti vonatkozásban a munkája taglal?**

– Azért szedtem elő és alkalmaztam meglehetősen antropológiai gyakorlatiassággal, és nem esztétikai emelkedettséggel Spiró sorait, mert eleve az a gondolat íratta velem a könyvet, hogy föl kell tárunk az előző korszak működési mechanizmusát, azt az intézményrendszert, amellyel a szocializmusban a magas kultúrát és a művészetet előállították,

mert különben nem fogjuk tudni elmondani a mostani huszoneves generációnak, hogy mi volt akkor. És ez több etikai problémánál, a jövőt ásná alá. Szükséges ismerni a kultúra akkori működési mechanizmusát. Ez annak az időszaknak az útikönyve, amennyiben a mai fiatalok számára idegen ország a múlt.

– **Tizenegy akkor élt írónak szán egész fejezetet a könyvében, ábcérendben Bertha Bulcsutól Csurgó Istvánig és Sarkadi Imrénig. Miért pont rájuk esett a választása?**

– A kötet szövegének a háromnegyede ebben a könyvben jelenik meg először, másik része az Élet

és Irodalomban már olvasható volt, de most jelentősen átírtam. Azt a sorozatot azért kezdtem el közzélni, mert teljes amnéziával találkoztam. Fiatal irodalmárok azt sem tudják, ki volt Bertha Bulcsu, és ez megriasztott. Hát még, amikor egy kiváló kollégám azt mondta, ő nem ismer Szabó István nevű író, csak filmrendezőt. És amikor elment a könyvtárba, rémülten jött rá, hogy akiről nem is hallott, az bitang nagy író volt. Az én „válogatásom” nem irodalomtörténeti kánont követ, hanem azok az emberek kerültek bele, akik rámentek arra a rendszerre, még akkor is, ha túléltek a korszakot. A nagy részük azonban nem élte túl.

– **A hagyományt és a művészetet mind a Rákosi-, mind a Kádár-rendszer saját céljaira használta, írja. Mi volt a kettő között a különbség?**

– Az csak elméleti esztétikai elképzelés, hogy a művészet autonóm, mert minden társadalom használja a művészetet, hogy közben mennyire tartja tiszteletben a függetlenségét, az műfaj- és korszakfüggő. A Rákosi-korszakban kultúráirányítóként az erős utópiát képviselő Révai József működött. A nemzeti kultúra híve volt az állami szocializmusban, szurreálisan a kommunizmus és a nacionalizmus között helyezkedett el. Ez nagyon zavarban ejtő volt abban a korszakban,

interjú

pláne tőle, aki Moszkvából jött haza. Aczél György később ebből főzött, és lehetett liberálisabb. Kulturális forradalmat akartak csinálni, elterjeszteni a magas kultúrát az előtte ettől távol maradt munkásság, parasztság és kísérletmiségiek körében. Működött a faluszínház, sorra jelentek meg az Olcsó Könyvtár kötetei, két forintos áron, mintha ma kétszáz forintba kerülne egy-egy könyv. Vallása volt annak a rendszernek a magas kultúra, az általam a korszak legnagyobbjának tartott Illyés Gyula mondatait például nem cenzorok, hanem maga Kádár János és Aczél György nézgette megjelenés előtt. Ehhez képest a mai magyar íróknak az a panasza, hogy senki le se tojja, amit csinál. Nem tudom, melyik rosszabb, de a Kádár-rendszer iránti kulturális nosztalgiának biztosan ez az alapja, meg az, hogy Aczélék tudták, nem lehet cinikusan bánni az alkotókkal. Ebből végül ritka társadalmi jelenség fakadt. A politikailag illegitim Kádár-rendszer az utolsó pillanatig uralta az országot katonailag, gazdaságilag, ideológiailag, de az elkezdte, hogy a kulturális dominanciáját elvesztette.

– Milyen hatása van napjainkban annak, hogy a rendszerváltás átírta a művészeti térképet is?

– Nem véletlenül áll meg a könyvem '80-ban. Persze hogy észreveszem: vannak áthallásai ebben a korban, de ez egy másik történet, amellyel nem nekem kell foglalkoznom. Harmincöt éves voltam '89-ben, joggal gondolhattam, hogy ez az én világom, és részben az is volt. De részben már nem. Mert mindig a hajdani normarendszer felől fogom néz-

ni, hogy milyen a kulturális kiosztás. Az ember formális logikával beszélhet nagyon fontos politikai ügyekről, de kulturális kérdésekben állandóan összekeveredik a habitus és a látás. Az értelmekkel tudom, hogy még az akármilyen vacak jelenlegi kulturális szerkezet is sokkal jobb annál, amikor a Kádár-rendszerben fentről osztották az ést. Szerintem a Magyar Művészeti Akadémia is azért idegesít mindenkit, mert kísértet rémlik föl általa. Nézze meg azokat az akadémikusokat: pár fiatalabb ember, különben aggok háza. A kortárs művészetnek nem kell az MMA, amely intézményi formájában a Kádár-rendszer paródiája. És az nem jó, nem működik az új világban.

– A diákjai, akik a könyvét inspirálták, elolvasása után vajon az „új” világot is másként fogják nézni?

– Ők eleve másként léteznek a másféle kulturális szerkezetű világban, ahol nem az a fő kérdés, hogy milyen egy-egy új kortárs regény, beszakad-e alatta az asztal, vagy nem. Ez a nemzedék kulturálisan emancipált, a szemükben a magyar nyelvű magas kultúra benne van a pakliban, de nem visz mindent. Az élet minőségének más struktúrái alakultak ki, a saját testükhöz, a megevett ételükhöz, a zenéhez, a kulturális együttlétekhez, a csoportokhoz való viszonyuk. Teljesen más mintázat, mint az én világom. Egyszer-kétszer megtisztelték azzal, hogy a JAK különféle rendezvényein részt vehettem, és megértettem, beláthatatlan a köztünk lévő távolság. Ültem ott, és úgy néztek rám, mint egy dinoszauruszra, bár komoly szimpátiával. Ha Orbánék rekonstruálni akarnak egy felülről irányított rendszert, akkor talán sokaknak keserűséget okoz, de ez nem fog menni.

Mátraházi Zsuzsa
Fotó: Szabó J. Judit

könyvről

György Péter:
A HATALOM KÉPZELETE
Magvető Kiadó, 488 oldal, 3990 Ft

David Suchet Poirot és én

Agatha Christie a második helyet foglalja el a világon a legtöbb példányban elkelt szerzők listáján. Poirot-t, Agatha Christie teremtményét valószínűleg mindenki ismeri. Az őt megformáló David Suchet neve kevésbé ismert, a külseje viszont annál inkább. Ő Poirot. Poirot ő.

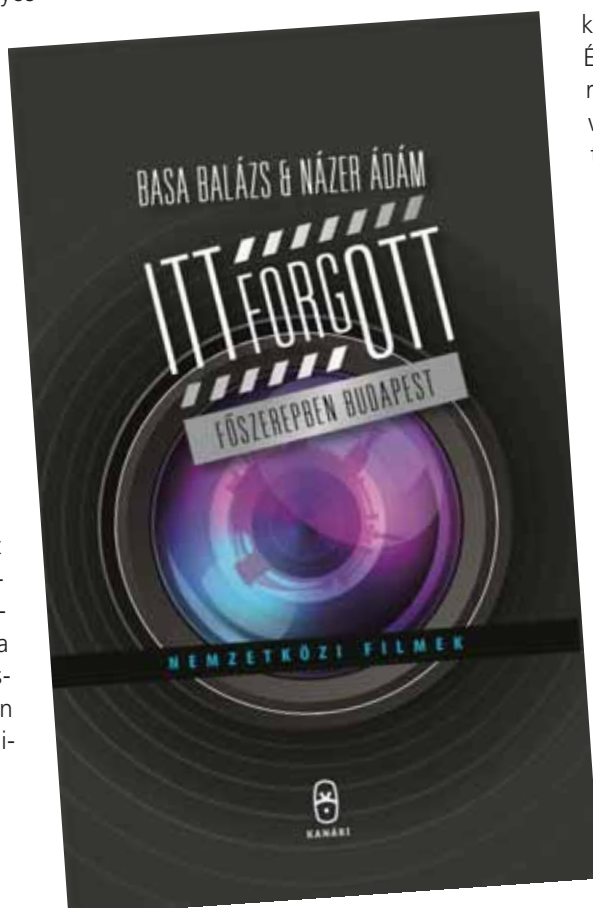
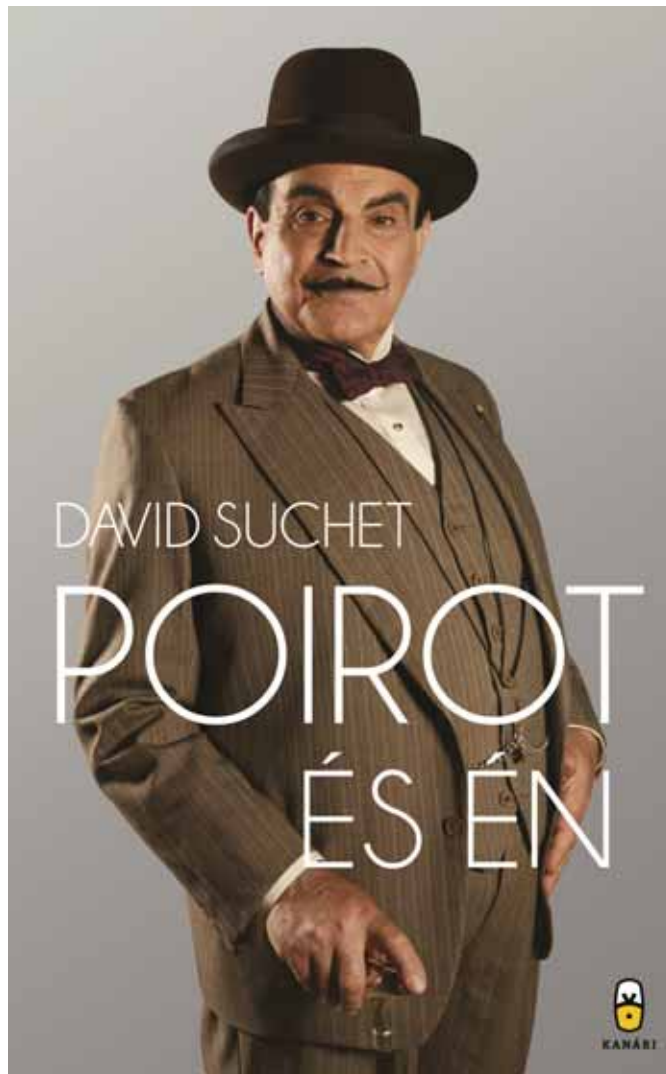
Suchet hetven tévéfilmben alakította Poirot-t, aki időközben személyiségének részévé vált. A könyv mindkettejük életrajza. Suchet többször is hangsúlyozza, hogy felnőtt élete felét Poirot-val töltötte. Hetekig próbálgatta-alakította a karaktert, kívül és belül. Napokig egy, a farpofái közé szorított érmével járkált, hogy felvegye Poirot tipegő járását, és óraszám hallgatta a belga és a francia rádió angol nyelvű adásait, hogy kidolgozza Poirot akcentusát. Suchet Poirot-ja önálló életre kel: ez a magabiztos és rendmániás kis belga detektív – aki egyébként a logika bogaras megszállottja – valójában egy magányos és végtelenül együttérző lélek, akire mindig számíthat az, aki bajban van... és Poirot rajongói érzik ezt. Sokuk szerint a világ biztonságosabb és boldogabb hely, ha Poirot jelen van benne.

A könyvben számtalan kedves történet, pletyka és anekdota olvasható Agatha Christie-ről, Suchet állandó partnereiről, a forgatásokról, a produkció hányattatásairól és a filmek kritikai fogadtatásáról és még sok minden másról. Ha valaki szereti Poirot-t könyvben és filmben, akkor ezt a könyvet feltétlenül el kell olvasnia. De azért legyünk óvatosak, mert Poirot szerint: „Esz a David Suchet aszt 'iszi, 'ogy ismeh engem, de tehmeszetesen nem ismeh. Ő okos, de én bhiliáns vagyok!”

AKADÉMIAI KIADÓ

ISBN 9789630595223

360 oldal, 4200 Ft

Basa Balázs – Názer Ádám Itt forgott

Főszerepben Budapest
Nemzetközi filmek

A mozgóképes illúzió világában Budapest folyamatosan újjászületik. Terei, utcái, épületei óriási, pompás díszletként várják az újabb és újabb stábokat. A világ filmes élvonalához egy díszletváros önmagában nem lenne elég. A nyitott és vendégszerető budapestieknek és a lehetetlent nem ismerő magyar filmeseknek köszönhető, hogy Budapest világsztárként fürdik a lámpák fényében.

Budapest évtizedek óta a világsztárok kedvence. Filmjeikben örökölték meg a várost, amelyet a messziről jött ember látásmódjával látnak és láttatnak. Minden filmjelenet mögött emberek és történetek vannak. Azoknak a történetei, akik kockáról kockára építik Budapest mozgóképes

karakterét, és diszpóroló diszpóra írják krónikáját. Édes szerelmek, finom ízek, hangos sikerek, váratlan élmények emléke, gyönyörű épületek látványa és egy izgalmas történelmi város hangulata társul egy-egy budapesti forgatáshoz.

Budapest filmes főváros. London, Róma, Párizs, Berlin, Moszkva, Los Angeles, Toronto, Mumbai és a többi filmes főváros társa.

Járja végig velünk Budapestet több mint száz nemzetközi film és több mint kétszáz világsztár nyomában. A filmes helyszíneken tett utazás merőben új és szokatlan nézőpontból mutatja be a várost, leleplez titkokat, és felfed évtizedes trükköket. A filmes módra „elcsalt” helyszínek bebarangolása során Budapest eddig nem ismert, de meglepően őszinte arca rajzolódik ki.

A gyűjtés a teljesség igénye nélkül készült, ezért előfordulhat, hogy egyes helyszíneken olyan filmeket is forgattak, amelyeket nem említünk a könyvben. Igyekeztünk a legnépszerűbb és legismertebb filmek mellett olyan alkotások helyszíneit is feltérképezni, melyeket valamilyen okból nem mutattak be hazánkban.

AKADÉMIAI KIADÓ

ISBN 9789630595537

248 oldal, 3500 Ft

Három egyszerű hangból álló dallamra épült szimfónia

Péterfy Gergely a Kitömött barbárról

A közelmúltban jelent meg Péterfy Gergely *Kitömött barbár* című nagyszerű, új regénye. A könyv Kazinczy Ferenc és barátja, Angelo Soliman, a fekete bőrű szabadjóműves kapcsolatát mutatja be jórészt Török Sophie szemüvegén keresztül. A sokrétegű, számtalan értelmezési módot, megközelítési lehetőséget kínáló művet boncolgattuk a szerzővel.

– **Régóta kutatja ezt a témát, ahogy olvastam, sokat foglalkozott Kazinczyval és Angelo Solimannal egyaránt.**

– Az utóbbi tíz évben, igen, rengeteg időt töltöttem vele, miközben egy csomó más könyvet is írtam. Nagyon sokáig kerestem ennek a regénynek a legalkalmasabb formát. Mindezt megelőzte egy anyaggyűjtési fázis, amire azért volt szükség, mert amikor találkoztam ezzel a témával, és elkezdett érdekelni a dolog, arra kellett rájönnöm, hogy nagyon keveset tudok. El kellett végezni hát az anyaggyűjtési munkát, ami tulajdonképpen irodalmi értelemben nem feltétlenül kötelező, mert meg lehetett volna ezt írni úgymond fantáziából, tehát csak a történet vázát megtartva. De a filológus-vérem nem hagyott nyugodni, ezért aztán jobbnak láttam, hogy szépen, alaposan, mindent összeszedek, amit erről tudni lehet. Így lett ebből egy ösztöndíj, egy bécsi fél év, levéltári kutatás. Ez a kutatás és hosszas előkészület semmi másra nem volt jó, mint hogy joggal mondhassam, hogy én ezt vagy azt félreteszem, vagy elfelejtem, vagy nem veszek róla tudomást. Tudnom kellett róla ahhoz, hogy figyelmen kívül hagyhassam.

– **Mi volt az eredeti szándéka?**

– Inkább egy jelentést akartam előállítani, meg egy olyan regényt akartam írni, amelynek egyszerűen szólva, van sodrása. Azért, mert én is csak focista vagyok, már abban az értelemben, hogy én is csak azt nézem, hogy hol üres a pálya, merről tudok fölfutni. Azt láttam, hogy cselekményes és intellektuális regényből nincs, vagy kevés van. Ami modernségtapasztalattal számot vetve építi föl magát, inkább jelentésekből, metaforahálózatokból, képekből, játékból indul ki, de ugyanakkor nem nélkülöz egy olyanfajta cselekményességet, amely az olvashatóságát is növeli. Ugyanakkor lebilincselő könyvet is akartam írni.

– **Melyik figura volt a kiindulópont?**

– A kiindulópont az az elképesztő helyzet, hogy miként állhatott fenn, és hogy létezhetett egy ilyen barátság, illetve még inkább az a csönd, ami Kazinczy részéről ezt az egész történetet körülveszi. Ő végül is ebbe a történetbe nem tudott nyelviileg behatolni. Az ő horizontján ebből a történetből nem lehetett elbeszélést létrehozni, fragmentált anekdotákon kívül. Az érdekelt, hogy e mögött a csönd mögött mi van. Egyrészt nyilván van a végtelen sok eltelt időnek a hozadéka, amely megtölti, elkezdi belerajzolni ebbe a fehérségbe. Másrészt az is érdekes, hogy én magam mit pillantok meg ebből a történetből közel kétszáz évvel később. Az egész Kazinczy-jelenségből számomra miért ez a legérdekesebb. Nem a börtön, nem a nyelvújítás, nem a felvilágosodás eszmei harcai, nem a németes esztétikai gondolkodás kontra születő magyar romantika, hanem ez a történet. Kazinczy idegenségtapasztalata, ami egyszerre szorongatta őt Bécsben és Magyarországon, ahogy találkozik egy másik idegenségtapasztalattal. És az a csönd, ami arról árulkodik, hogy itt egy olyan örvény, repedés, hasadás van, amely ugyanakkor jelentésteli. Ez a pont indította el a gondolkodásomat. Ezen a ponton tudtam belépni a történetbe. A szöveg felépítésén meg a jelentéshangsúlyain jól látszik, hogy ezt az úrt beszéli át ez a szöveg.

– **A szerkezetet igen átgondolt, a tizenegy fejezet jó része ugyanúgy kezdődik.**

– Igen, a tizenegy fejezetből csupán háromnak nem az a felütése, mint az összes többinek. Azért van így, mert különben iszonyatosan mechanikus lett volna. Én nagyon szerettem, hogy

szinte minden fejezet visszavisz ugyanarra a pontra, és ugyanabból a motívumból egy új dallamvilág bomlik ki. Mintha egy három egyszerű hangból álló dallamra épülne fel egy egész szimfónia. Ezt a tematikus, motivikus építkezést használtam ki a leginkább, a figyelmes olvasó ezt látja, és ha észreveszi, akkor ennek a követése még élvezetessé teszi az olvasmányt. Hogy miképpen vándorol az idegenség, a kitömöttség, a barbárság, a járvány motívuma, ezek hogy variálódnak, hogy szövük át az egész szöveget. Hol bukkannak fel ott is, ahol az olvasó nem is várná.

Ezek az alapmotívumok jelentéshálózatokat kezdenek alakítani, és ezen a metaforarendszeren keresztül olyan televényé nőnek, amely végül is ezt az egész szöveghegyet vagy -szövetet meghatározza, generálja, teremti. Genetikai kód vagy algoritmus, amely létrehozta a szöveget.

– **A feleség, Török Sophie alakja a leginkább fikció, érzésem szerint.**

– Sokféle hasonlaltal világíthatnám meg az ő szerepét, maradjunk egy danteinél, ő ebben a világban a Vergiliusunk. Az olvasónak és nekem, vagy az elbeszélés szövetének a Vergiliusa. Ő tud levinni minket abba a világba, ahol egyébként tanácstalanok lennénk. Több okom volt erre, az egyik nagyon egyszerű: egy megtört nő szavának mindig könnyebben ad hitelt az ember. Azon kívül ennek van egyfajta zenei tónusa is, ha valóban meghallja az olvasó a női hangot, akkor annak is van egy olyan stílusképző, jelentésképző szerepe, ami jobban árnyalja az egész történetet. Azon felül női szemszögből, egy nagyon érzélemvezérelt szemszögből bomlik ki az elbeszélés, és az egyes hangsúlyokat ez a személyesség teszi emberivé. Nélküle hideg és absztrakt lenne ez a világ.

Jolsvai Júlia

Fotó: Brenner Péter

▶ könyvről

Péterfy Gergely: **KITÖMÖTT BARBÁR**
Pesti Kalligram, 452 oldal, 3490 Ft

Honlapunkon Karácsonyi Kedvezmények!

1147 Budapest, Öv utca 146.
Tel.: (1) 460-0272
www.panem.hu

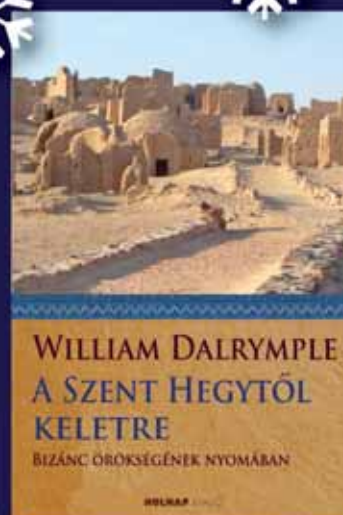
<http://www.facebook.com/PanemKiado>

HOLNAP KIADÓ

HOLIKON KÖNYVESBOLT
1111 Budapest, Zenta u. 5.
Telefon: +36-1-466-6928

OLVASÓK BOLTJA
1136 Budapest,
Pannónia u. 35-37.
Telefon: +36-1-266-0018

www.holnapkiado.hu

Karácsonyig a Holnap Kiadó minden könyve féláron!

Ketyegnek az Óraverzum végnapjai

Lakatos István regénye kamaszoknak

Adva van Arbor, egy fantázia szülte világ, amelyet nem a mitológiákból ismert elefánt vagy teknős tart a hátán, hanem egy óra szerkezetén egyensúlyoz. Adva van egy királyfi, akinek nagynénje segítségével az a feladata, hogy megmentse ezt a világot. És adva vannak fantasztikus, mesebeli lények, varázslat, kaland és kockázat. Mindez a Lakatos Istvántól megszokott steampunk stílus jegyében, neoviktoriánus környezetben. A fekete humorhoz vonzó szerzőt képregényrajzolóként, illusztrátorként és íróként tartják számon. Képregényes feldolgozásaiival (Mátyás király népmese, Kemény István Kedves ismeretlenjének egyik fejezete), illetve önálló műveivel (Miserere Homine – Ember, irgalmazz! és a Lencsilány, benne Csáth Géza és Poe ihlette történetekkel) több pályázaton is nyert, és több ízben megkapta a magyar képregény legrangosabb díjának számító Alfabéta-díjat. Dobozváros című könyve írói és rajzolói kvalitásait 2011-ben az Év Gyermekkönyve díjjal honorálták. November végén megjelent Óraverzum című kötetével most a kamasz korosztályt célozta meg.

– **Bölcsész voltál, a Pázmány Egyetem magyar, kommunikáció és esztétika szakjait látogattad. Mikor lett a bölcsészből képregényrajzoló?**

– Annak idején filmes szerettem volna lenni. Akkor kerültem a Pázmányra, amikor a filmes képzést megszüntették, és az ELTÉ-re sem sikerült bekerülnöm. Nyolc évig jártam egyetemre, a szakokat is váltogattam, mert valamiért mindegyikben csalódtam, végül nem fejeztem be – legalábbis egyelőre. A képregényeket mindig is szerettem, már alsós koromban készítettem egy Batman képregényt, ami sajnos, elveszett. Egy magánéleti válság vett rá arra, hogy komolyabban kezdjek rajzolni. Hihetetlen szerencsém volt, hogy a Lencsilány megjelenhetett, ráadásul még sikeres is lett. Majd jött Ulickaja két mesekönyve, és a másik, számomra fontos munkám, Dóka Pétertől A kék hajú lány. Első regényem tulajdonképpen egy félreértésből született. Az Aranyvackor pályázaton a város volt a téma, író-rajzoló párost kerestek. Nem volt írotársam, így kamuból elkezdtem írni a történetet, csak azért, hogy rajzolhassak

hozzá. A szövegem annyira megtetszett a zsűrinek, hogy lehetőséget kaptam a könyv elkészítésére. Egy másik félreértés során képekonyv helyett végül regény lett belőle.

– **Most megjelent kötetedben, az Óraverzumban viszont csupán egyetlen egy rajz van, ami a regény világát, egy óra szerkezetét ábrázolja, fantasztikus formákkal és lényekkel.**

– A könyv hangulatát Dickens művei ihlették. Amennyire tőlem telt, igyekeztem megidézni azt a világot, a viktoriánus környezetet, a nyelvezetet. Olyan illusztrációkat képzeltem el hozzá, mint amilyenek a 19. századi regények lapjait díszítik, kis idézetekkel a képek alatt. Végül csak egy rajz készült, az Óraverzum térképe, részben a rajztudásom hiányosságai, részben a megcélzott korosztály előítéletei miatt. A 12 éven felüliek ugyanis nem kedvelik az illusztrált könyveket. Kár.

– **Ez a történet tehát tele van neoviktoriánus elemekkel, formájában, nyelvében, kellékeiben. Jellegzetessége a morbiditás és a fekete humor, ami erősen jelen van a könyvben.**

– Többen meg is kérdezték, hogy ezt tényleg gyerekeknek szánom? Számomra ez ifjúsági regény, egyúttal talán felnőtteknek is szólhat, bár ez ízlés kérdése. Magyarországon van egy határ, amit – kevés kivételtől

eltekintve –, nem mernek átlépni a kiadók. Külföldön sokkal bátrabban kezelik a témákat és a nálunk még tabuknak számító jelenségeket. A Harry Potter például egészen bedurvul a negyedik kötetre, Voldemort életre keltése kőkemény horror. Szerintem ezt, ha mindez nem öncélú, hanem lassan, fokozatosan épül be a történetbe, igenis befogadja a gyerek olvasó. Mielőtt elkezdtem írni a saját regényemet, igyekeztem minél több kultúrtörténeti munkát beszerezni a viktoriánus Londonról, illetve a századfordulós Budapest hétköznapi életéről. Régi ponyvákat is (újra)olvastam, többek között Edgar Rice Burroughs Mars sorozatát, mert azt nagyon szeretem.

– **A Dobozvároshoz hasonlóan itt is egy összetett, részletesen kidolgozott világban játszódik a történet, amiben benne van a folytatás ígérete.**

– Ha jól fogadják a könyvet, akkor folytatom. 3+1 kötetre tervezem. Jóllehet megrogzított trilógia ellenes vagyok, de a Tisztító-tűz csupán az Óraverzum egyik kis szegletében játszódik. Ha már megteremtettem egy világot, be akarom járni. Az utolsó, ráadás rész pedig afféle novel-

lagyjűtemény lenne, mellékszereplők történetei, egyes epizódokat pedig más szemszögből is megmutatnék.

– **Készülsz-e újabb képregényre?**

– Jó lenne újra képregényt rajzolni, de ez a magyarországi honoráriumok mellett majdnem lehetetlen vállalkozás. Rengeteg munka van benne, hiszen a Lencsilányban is nagyjából 300 rajz van – ez körülbelül 10 könyv illusztrációs anyagának felel meg. Ceruzával és tussal rajzolok, és csak a legvégén viszem az egészet számítógépre, szóval hosszú időt vesz igénybe egy-egy panel elkészítése. Nálunk ez legfeljebb hobbiként működhet.

Szénási Zsófia

Fotó: Szabó J. Judit

▶ könyvről

Lakatos István: **ÓRAVERZUM**
Magvető Kiadó, 264 oldal, 2990 Ft

A portás én vagyok

Pedro Lenz a mai svájci irodalom egyik legnépszerűbb sztárja. Berni dialektusban írt szövegei mindennapi témákról, a mai emberek örömeiről és bánatairól, gondjairól és reményeiről szólnak.

– **Regénye négy éve jelent meg, és még mindig nagyon újdonságnak számít a stílusa, a nyelvi minősége, de azt is mondják róla, a dialektusirodalom klasszikusa.**

– Svájcban a könyv címe valóban szlogenné vált, szállóigévé, klasszikussá. Egy újságban a cím maga jelent meg – az eredeti, helyi német nyelven: „Der Goalie bin ig” –, amikor az ország legjobb kapusát akarták megválasztani. Mint egy képregényben, egy buborékban mondja az egyik figura, hogy én vagyok, és mondja a másik: Nem! Én vagyok! Egy kis modern klasszikus lett ebből a könyvből. A megfilmesítés még rátett egy lapáttal a népszerűségére. A Berni Városi Színházban is megy, először fordul elő, hogy három évadon keresztül műsoron tartanak egy darabot; egy fiatal rendező fogta a szöveget és színpadra állította, nem írt át semmit, egy szereplő adja elő zenével.

– **A cím arra utal, hogy a főhős mindenkin segít, mindenki kihasználja. Lecsúszott hétköznapi figura, szeretettelien, együttérzéssel ábrázolja. Kérdezték öntől egy interjúban, hogy ön Svájc népi írója?**

– Mindig is a perifériára került, kis emberek érdekeltek. John Steinbeck és Hans Fallada műveit szerettem. Talán mert kevés a saját képzőerőm, azokból az emberekből merítek, akiket naponta látok magam körül. Azt is szeretném, ha az irodalom nemcsak a tipikus olvasóközönséghez jutna el, ezért is csinálom nagyon sok felolvasást. A rádióknak szintén sokat írok és ott is sokat szerepelek.

– **A figurát nagyon meghatározza a nyelv, ahogyan beszél, ahogy kifejezi magát.**

– Az alap a mindennapi köznyelv, amin beszélek. Ezt a mindennapi beszélt nyelvet igyekszem lejegyezni, másrészt pedig a saját fiatalságomból merítek. Nem olyan értelemben, hogy a fiatalkori élményeimet akarnám feldolgozni, de van egy alak a regényben, akit egy kicsit a gyerekkori barátomról mintáztam és a beszédmód, a szófordulatok, a képiség, ahogyan beszélnek, ezeket ebből merítettem és ennyiben könnyű volt földéznem. Írás közben sokszor finomítottam, hogy szép beszéd ritmust kapjon a szöveg. Nem véletlenül van a kiadónak ez a sorozata „edition spoken script”, ami az élő szó lejegyzését jelenti. Tíz szerzővel együtt jelenünk meg ebben a sorozatban, velük együtt rendezzük a felolvasásokat. A legutóbbi könyvem már a tizenhatodik a szériában.

– **Feltűnt, hogy sose beszél vulgárisan a főhős, pedig egy ilyen alak igazán megtehetné, de nem teszi. Miért?**

– Ez a személyes ízlésem. Úgy gondolom, sokan összekeverik a népszerűséget a vulgaritással. Tapasztalatom, hogy az ilyen típusú figurák nagyon is cizelláltak, árnyaltan tudnak beszélni. Az első változatban csakugyan több vulgaritás volt a szövegben, de ezen finomítottam.

– **Ezt a dialektust nehéz lefordítani például magyarra, mert nálunk nincs annyiféle elkülönült és nagyon erős dialektus, így a fordító, Adamik Lajos szlengeszen fordította. Mégis átjön, „bejön” az olvasónak, megértjük, hogy miről van itt szó. Mit gondol, miért?**

– Kerestem egy formát, ahol a belső monológ minden további nélkül át tud menni élő beszédbe, és azt hiszem, ez közvetlenebbül meg tudja szólítani az olvasót és könnyebben azonosul vele. Ami pedig a különböző fordításokat illeti, minden nyelvnél külön kell döntenem. Az olaszban és a franciában ugyanazt a megoldást választották, mint a magyarban, hogy szlengesítettek, viszont az angol fordító tudta a glasgowi skót dialektust, nála működött, mert ott az egy elfogadott médium. Érdekes még, az is a közvetlen elbeszélés formához kapcsolódik, hogy meghívtak Witzbe, a börtönbe, ahonnan szabadul a főhős, hogy olvassak fel a könyvből. A felolvasás után az egyik éppen bent lévő fogoly megkérdezte tőlem, hogy te mikor voltál a börtönben?

– **Egyszer a lány azt mondja a fiúnak, hogy biztos benne, ha az összes történetét elmeséli, nem fogja szeretni már őt. Erre a fiú azt válaszolja, hogy a történetek nem olyanok, mint a fog, vagy a kőolaj, hogy elfognak, elkopnak, hanem állandóan újra nőnek és nem mérhetőek... Honnan ered a történetmesélési inspirációja?**

– A regényben egy másik helyen, a tárgyaláson mondja a bírő a Golinak, mielőtt elítélik, hogy ne ilyen össze-vissza kalandozzon, hanem valami összefüggő történetet adjon elő, és akkor azt mondja, őt nem érdekli a nagy történeti ív, őt csak a kis történetek érdeklik. Ez egy kicsit az írói hitvallásom. A mindennapokból veszem az ihletet az elbeszéléseimhez: meghalok egy mondatot, látok egy képet vagy egy macskát, ahogyan leugrik valahonnan és ez elindít egy történetet. A családban is állandóan meséltek történeteket. Máshol a gyerekeknek hallgatniuk kellett az asztalnál, nálunk a papa mindig felszólított minket arra, hogy meséljünk.

Pomogáts Béla

**A MAGYAR IRODALOM KÖZTÁRSASÁGA
Irodalomtörténeti tanulmányok**

Magyar esszék sorozat
328 oldal, 3500 Ft

A magyar irodalom központjainak és intézményeinek tekintélyes része nem a magyar állam területén található. Ilyen hagyományos központ Kolozsvár, Nagyvárad, Marosvásárhely, Szabadka, Pozsony és Kassa, illetve újabban Újvidék és Ungvár. E szellemi központokon keresztül mutatja be a Szerző a 20. századi magyar irodalmat. Pomogáts Béla 80. születésnapjára!

Csuday Csaba

**FANTASZTIKUM, MÁGIA, VALÓSÁG
Írások a hispan és a magyar irodalomról**

Magyar esszék sorozat
296 oldal, 3500 Ft

E kötet szerzője a spanyol nyelvű fordításai mellett filológus, esszéíró, és ebben a születésnapjára összegző kötetében, a szépírás teljes fegyverzetében, olyan világot tár elénk, melyről ma kevesen tudnak többet nála Magyarországon. Csuday Csaba 70. születésnapjára!

Kosztolányi Dezső

HAJNALI RÉSZEGSÉG

Sorozatszerkesztő Pomogáts Béla
Egy vers sorozat
192 oldal, 3000 Ft

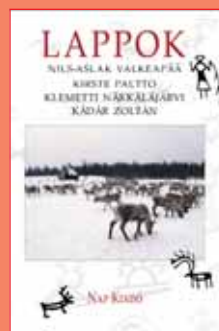
A Hajnali részegség Kosztolányi Dezső egyik legnépszerűbb verse, nemcsak „a nagy költészet” magaslátán megszólaló költőisége teszi azt, hanem az is, hogy Kosztolányi mintegy végző vallomásának, életműve foglalatainak szánta. A kötet írásai a versről, valamint ennek a nagyszerű költeménynek a környezetéről szólnak.

LAPPOK

Nils-Aslak Valkeapää-Kirste Paltto-Klemetti Näkkäljärvi-Kádár Zoltán

Színes képekkel, ábrákkal, 160 oldal, 3150 Ft
Hogyan élt az elmúlt évszázadokban, és hogyan él ma a fenti Északon őshonos rénszarvas-tartó, halászó, a finnugor nyelvcsaládba tartozó nép? Mit sikerült megmenteniük hagyományaikból, nyelvükből, nemzeti identitásukból? Erről beszélnek nekünk írók, tudósok és politikusok. Fordították: Albert Zsuzsanna, Jávorszky Béla, Kádár György és Kádár Ildikó.

Szepesi Attila

CITERASZÓ

Gyerekkersek

Színes rajzokkal illusztrálva
128 oldal, 2000 Ft

Egy év története versben elbeszélve MINDEN korosztálynak! Szepesi Attila egyik „legköltőibb költőnk”, ezekből a csengő-bongó rímekből is kitesszik. Az illusztrációk, kreatív grafikus közreműködésével, a Szerző gyermekeinek és unokáinak munkái.

– Említette a macskát, és ehhez beugrott egy recenzió a könyvről, a címe az volt, hogy: **A valóság puha, mint a macska bundája. Mit jelent ez?**

– Micsoda? Ezt nem is ismerem! De jó! Lehet. Annyi mindent írtak róla!

– **A filmmel mennyire elégedett? Hogyan dolgoztak együtt a filmesekkel?**

– Ez az első filmes tapasztalatom, és nagyon féltem, hogy elárulják az anyagot a filmek. Nagyon intenzíven dolgoztunk együtt a rendezőnővel, a forgatókönyvön és a forgatáson is. Nem minden jelenetet én írtam a filmbe de az összes párbeszéd az enyém. Mindig azt mondtam, ne legyen egy az egyben ugyanaz a film meg a könyv, de a szellemisége jelenjen meg a filmbe.

– **Tetszett, hogy azt írja, a kőművesség az élete volt 7 évig, nem csak azért írja bele az önéletrajzába, mert az olyan jól mutat. Mit tanult azok alatt az évek alatt?**

– Gondoltam rajta, hogy kivegyem az életrajzomból, de hozzátartozik az életemhez.

– **A zürichi főpályaudvarnál is dolgozott. Mit érez, amikor arra jár?**

– Gyakran utazom ott át zenészekkel, amikor koncertes felolvasásra megyünk, és a zenészek mondják, amikor lemegyünk a megfelelő aluljáróba, hogy Pedro, tudjuk, ne is mondd! Mert már százszor meséltem nekik. Amikor ott dolgoztam, eszembe nem jutott volna, hogy majd valamikor íróként fogok visszatekinteni arra az időre.

– **Mi hozta a fordulatot? Az is nagyon érdekes, hogy azt mondja, az életközépi válsága 25-30 éves kora között volt.**

– Éppen ez volt a krízis. Elégedetlen voltam a kőművességgel, másfelől bizonytalanság volt bennem, úgy éreztem, elmulasztottam valamit, amit meg kellett volna csinálnom: letenni az érettségit, írással foglalkozni. Bizonytalan voltam, hogy be tudom-e még ezt hozni.

– **Ez 25 és 30 éves kora között volt?**

– Igen. Nemrég egy újságíró az azt kérdezte, nincs-e életközépi válságom. Mondtam neki, most? 48 éves vagyok! Gondolja, hogy lesznek majd 96 is?

– **Reméljük!**

Szepesi Dóra

Fotó: Daniel Rihs – www.pedrolenz.ch

könyvről

Pedro Lenz: **A PORTÁS ÉN VAGYOK**

L'Harmattan Kiadó, 160 oldal, 1950 Ft

LUDMANN MIHÁLY:

**A MAGYAR
ÉPÍTÉSZET
MESTEREI**

**KEDVEZMÉNYESEN MEGVÁSÁROLHATÓ
A L'HARMATTAN KIADÓ BOLTJAIBAN**

**FOGYASZTÓI ÁR:
3990 FT**

V., Budapest, Kossuth Lajos u. 14–16.
VIII., Budapest, Horánszky u. 20.

www.harmattan.hu

Minden könyv betölti a sorsát

Már többségben a téli mesék

Vicki Howie Csendes éj c. kisgyerekeknek szóló könyvében a keresztény világban karácsonykor mindenhol felhangzó egyszerű és meghatóan kedves dal keletkezését adja elő a szerző. Mikor és hol hangzott fel először a Csendes éj, kik a szerzői? Gyermekmesévé az teszi ezt az elragadó történetet, hogy szerepel benne egy egércsalád, amely a szerző leleménye alapján valahogy hozzájárul az áhítatos dal létrejöttéhez. (Illusztrálta Kállai Nagy Krisztina. Fordította Gulyás Melinda.)

Majdnem két tucat mesét tartalmaz Elisabeth Dale Álomtündér a barátnőm c. képekönyve, melyben szerepelnek ugyan álombeli tündérek, de a bájos mesék szereplői nagyobb részt mai

gyerekek és hétköznapi, kedves állatok (kutyák, cicák). Ám olvashatunk mesebeli hercegnőkről, illetve olyan rendkívüli lényekről, mint a sellők. Legyen szó mai történetről, vagy

mesebeliről, varázslat-varázslás itt is, ott is előfordul. A mesék a hétköznapiakból is valami különösöt mutatnak fel. (Illusztrálta Helen Poole. Fordította Pataki Andrea.)

Pulyka néni reggeltől estig csak morgott, pörölt meg mérgelődött. (Innen kapta a nevét.) A karácsony közeledtével sem lett békésebb. Minden évben magányosan töltötte az ünnepet, ám finomabbnál finomabb süteményekkel volt tele a lakása. Elkészítésüket még a nagypapja cukrászatában leste el gyerekkorában... Így lett volna ezen a karácsonyon is, ha nem történik vele valami egészen különös dolog! Balázs Ágnes A tésztapacsn c. kötete, a „Már tudok olvasni” sorozat egyik újdonsága, Radnóti Blanka illusztrációival, elbűvölő példázata annak, hogy van ünnep, amikor szabad hinni a csodában...

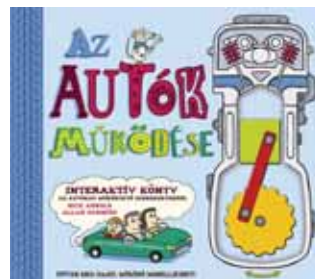

Silvia Roncaglia–Roberto Luciani Hógonoszka és a hét akaratos sárkány c. kötete a „Lumpi-Lumpi gyógyító meséi” sorozatban látott napvilágot. Barti vigasztalhatatlan: karácsonyra nem utazhatnak a nagypapához, tekintettel a zord időjárásra. A sírászagra ott terem a mobilsárkánya, Lumpi Lumpi, és a hátára kapja a kisfiút. Az autópályát követik, mégis eltévednek, és Hógonoszka fogságába kerülnek. Hét gyerek törli a fejét, hogyan szabadítsák ki sárkányait, és győzzék le a gonosz királynőt. (Fordította Dobosiné Rizmayer Rita.)

Történelem, technika

Az autók működése c. kiadvány inkább doboz, mintsem könyv kinézetű. Nem csoda, hiszen Nick Arnold munkája, Allan Sanders illusztrációival, interaktív könyv, amelynek első része az autó szerkezetét és működését írja le részletesen, illetve utasításokat ad, hogyan lehet ellenőrizni az elméletet a gyakorlatban. A könyv elején van egy lyukacsos munkalap, azon lehet összeállítani a segédlapok útmutatói alapján a mechanikus szerkezeteket. A könyv hátulján lévő dobozban mindent megtalálunk, amire a modellek megépítéséhez szükségünk van. (Fordította Kocsárdi Zoltán.)

Egy valóra vált álom, ez Martin Kaluza A repülés c. kötetének alcíme. Több ezer éves mítoszok regélnek repülő istenekről, az ember ősi vágyáról. Ám igazából csak a 20. században lett a repülés a mindennapok része, előtte csupán fantaszták vagy zseniális feltalálók foglalkoztak vele. Mi a repülés titka? Hogyan működik a sugárhajtómű? Hogy néz ki a pilóta-

fülke? Mi minden található egy repülőtéren? Izgalmas olvasmányt és napra kész tudást kínál a megújult „Mi micsoda” új kötete, amelyben szó esik léghajókról, vitorlázó repülőgépekről, sárkányrepülőkről és a helikopterről is. (Fordította Varga Csaba.)

Az antik nagy hatalom, Az ókori Róma bemutatását kínálja Anne Funck–Sabine Hojer kötete. Legjobb tudásunk szerint I. e. 753-ban alapították a várost, amelyből néhány évszázad múlva világhatalom lett. „Fénykorában /Traianus császár uralkodása idején, i. sz. 117./ majdnem 6 millió négyzetkilométer területet foglalt magában a Földközi-tenger partján.”

A gazdagon illusztrált fejezetek nem a császárok tetteit részletezik, inkább bemutatják a római társadalom szerkezetét és működését, de a divatot, a játékokat, az iskolát, az étkezést, a fürdőkultúrát sem hagyják ki. Szó esik a hadseregről, a hivatalnokokról, a hitvilágról, a kocsiversenyekről és a gladiátorok küzdelméről is. (Fordította Frenkel Éva.)

Andrea Schaller Középkor c. kötete szerkezetileg, az illusztrációk gazdagságában és kiváló minőségében megegyezik az előző kettővel. Az első fejezet Nagy Károly császár egy napjáról szól, aztán ilyen címek következnek: A középkor ezer éve: királyok, lovagok, szerzetesek, földművesek; Falvak, várak, kolostorok; A lovagvárok kialakulása; Céhek és kézművesek; A kereskedők élete stb. Hogyan laktak és étkeztek ebben a korban? Milyenek voltak a hétköznapiak? Ebben a korszakban a keresztény vallás volt az uralkodó ideológia, és az egyháznak komoly politikai szerepe is volt. A

művészetek közül itt az építészek alkotása-
it, a fenséges katedrá-
lisokat csodálhatjuk
meg. Bőven olvasha-
tunk az érdekes lovag-
világról, és sajnos nem
maradhatnak ki a kö-
zép-kort jellemző nagy
járványok sem. (Fordí-
totta Varga Csaba.)

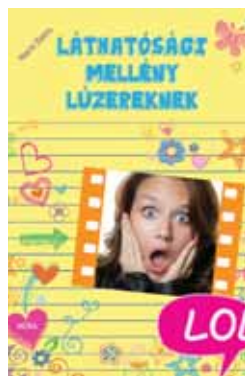

részből áll össze harmonikus, szó-
rakoztató egészé. (Illusztrálta *Ella
Oksand. Fodította Csapody Kinga.*)

Az Ever After High gimnázium-
ban készülnek föl a híres mesehő-
sök (Hófehérke, Csipkerózsza, Pi-
nokkio stb.) tini korú gyermekei,
hogy átvegyék szüle-
ik helyét a mesék-
ben. Az örökség
napján ünnepélyesen
alá kell írniuk **A Me-**

sehősök Végzetkönyvé-ben
megírt sorsukat, hogy beteljesít-
hessék azt. Aki nem ír alá, annak
örökre eltűnik a meséje. Raven
Queenből azonban hiányzik
anyja, a Gonosz Királynő rossz-
indulata. Barátnője, Apple White
attól tart, hogy Raven nem akar
aláírni. De akkor az ő meséjének,
sőt neki magának is *puuff!* Bár abszolút mesei
a diákok környezete, a szerző, *Shannon Hale*
számos elemmel a mai tizenévesek világát öt-
letesen lopja bele lenyűgözően érdekes regé-
nyébe, itt is hekkelnék, bár az emailt tükörfon-
nak hívják... (Fordította *Bottka Sándor Má-
tyás.*) Már kapható a második rész, a *Ki a leg-
gonoszabb a vidéken?*, és aki találkozni akar
az Ever After High összes mesés diákjával, lá-
togasson el a www.EverAfterHigh.hu oldalra.

Marni Bates Láthatósági mellény lúzerek-
nek c. kamaszregénye remekül illeszkedik a
LOL-könyvek sorozatába. Miután a You Tube-
sztárrá vált Mackenzie és a ReadySet szóló-
énekesével kölcsönös (meleg) szerelembe
esett Corey kiemelkedik a Láthatatlanok tö-
megéből, és nem jut idejük barátjukra, Jane
Smith egyedül marad. Sehová tartozni pedig
szívás. „Amerika Legesetlenebb Lánya”, aki a
suliújságnál betöltött szerepe nyomán a Kor-
rektor gúnynevet
viseli bizonyos kö-
rökben, változtatni
akar helyzetén – és
az újságon. Nem
akar többé látha-
tatlan maradni. Itt
a lehetőség: meg-
bízják, hogy írjon
egy ütős vezércik-
ket. Persze számta-
lan félreértés,
különös helyzet
bekövetkezik ad-
dig, amíg Jane Smith aláírással egy tényleg
ütős cikk jelenik meg a Smithsonian első olda-
lán. A regény csúcspontján Jane-t felfüggesz-
tik a suliból, és törheti a fejét, hogyan hozza
helyre az összes hibáját, illetve állítsa helyre és
értékelje újra elrontott meg félreértett kapcsol-
atait. (Fordította *Vándor Judit.*)

Először talán az **EPIC** betűszót kell megma-
gyarázni *Szabó Tibor Benjámín* nagyszerű ifjú-
sági regényének címében. Az Expansion for
the Proto-Intelligent Ceasarism azt jelenti: a
szuper intelligens egyeduralom kifejlesztése.
Vagyis az itt megismert, és valamiben kivéte-
lesen tehetséges fiúkból és lányokból vezetőik:

bankigazgatók, miniszterek,
tudósok stb. lesznek. Vagy
más húzódik meg a háttér-
ben: a felbecsülhetetlen
(arany) Pyrgi lemezek felkuta-
tása? És ezzel már benne is
vagyunk az eltitkolt történe-
lem kicsit mitikus világában.
Az első küldetés eleje mintha
egy sci-fi regénybe vezetné
az olvasót. Mindamellett Bu-
dapesten játszódik a cselek-
ménye és manapság: itt a
Különleges Tehetségek Er-

nest Rutherford Intézetében, a világ legpro-
fibb sulijában képezik a B Team hat tanulóját.
A lányt és az öt fiút a feladatok, a megoldan-
dó rejtélyek össze-
kovácsolják. A szer-
ző művének első
fejezeteiben erős
atmoszférát te-
remt, ami végig
megmarad az izgal-
mas, fordulatos,
könnyed stílusban
előadott történet
(nyomozás) során.
Nagy erénye a
könyvnek, hogy ha-
tározott és szeret-
hető karaktereket teremtett Sz. T. B. Ezért az-
tán türelmetlenül várjuk a sorozat folytatását.

Cs. A.

Arnold, Nick: Az autók működése. Napraforgó
Könyvkiadó, 4990 Ft; Balázs Ágnes: A tézstapac-
ni. Móra Könyvkiadó, 40 old., 1999 Ft; Bates,
Marni: Láthatósági mellény lúzereknek. Móra,
320 old., 2299 Ft; Borsa Katalin: Történetek a Bo-
rostyán teázóból. Holnap, 128 old., 2700 Ft; Da-
le, Elisabeth: Álomtündér a barátnőm. Napra-
forgó Könyvkiadó, 120 oldal, 3490 Ft; Funk, An-
ne-Hojer, Sabine: Az ókori Róma. Tessloff Babi-
lon, 48 old., 2970 Ft; Hale, Shannon: A Mesehő-
sök végzetkönyve. Móra, 308 old., 2999 Ft; Ho-
wie, Vicki: Csendes éj. Harmat Kiadó, 28 old.,
2500 Ft; Kaluza, Martin: A repülés. Tessloff Babi-
lon, 48 old., 2970 Ft; Reeves, Gwyneth: Szuperhu-
gi. Manó Könyvek, 152 old., 1990 Ft; Roncaglia,
Silvia-Luciani, Roberto: Hógonoszka és a hét aka-
ratos sárkány. Móra, 56 old., 2199 Ft; Schaller,
Andrea: Középkor. Tessloff Babilon, 48 old., 2970;
Szabó Tibor Benjámín: EPIC. Az első küldetés.
Manó Könyvek, 340 old., 2990 Ft

Ki a szuper? Mi a szuper?

A tea felélénkíti a testet, kellemessé teszi a
hangulatot, és tudatosá az elmét – vallja *Bor-
sa Kata Történetek a Borostyán teázóból*
c. kötetének főszereplője, Szekeres Jázmin, a
teázó tulajdonosa. A kilenc fejezetben termé-
szetesen teákról olvashatunk régi-régi históriá-
kat. Az ifjú és ambiciózus teremtés nemrég
nyitotta meg 38 négyzetméteres rubingözös
teázóját. A polcon a teásdoboz-gyűjtemény-
ben a varázslatos kelet (Kína, Japán és India)

kivételes teafü-
vei. A betérő
vendégek nem
azt a teát kap-
ják, amit akar-
nak, hanem
amelyet igazán
szeretnének,
másként, ami
illik hozzájuk.
Este zárás után

pedig a teák elmondják történetüket. Az első
mindjárt ötezer éves, vagyis azóta tart a tea-
kultúra története. (Illusztrálta *Germán Fatime.*)

Gwyneth Rees Szuperhugi c. gyerekregé-
nyének mesélője, Emma, de a húga, Szofi is
különleges képességgel rendelkezik: képesek
élettelen dolgokat életre kelteni, anyjuk ezt
animációnak hívja. Amit a lakásukon kívül nem
szabad alkalmazni. Erre külön felhívják Szofi fi-
gyelmét, mert attól tar-
tanak, a lány képtelen
lesz fegyelmезetten vi-
selkedni most, amikor új
család költözik a szom-
szédba. Ezért elhívják a
nagyamát, hogy kicsit
foglalkozzon Szofival.
Tényleg jó lesz vigyázni:
a szomszédasszony ge-
netikus, akit roppantul érdekelnek a genetikai
mutációk. A férj pedig tévés, aki a műsorába
olyan embereket vár, akik különleges képessé-
geket árulnak el. A történet sok-sok vidám

Minőségi családi mesék

Beszélgetés Vig Balázzsal

– Az idén harminc esztendő **Vig Balázs** három önálló, és nyugodtan mondhatjuk, sikeres gyerekkönyv szerzője. 2010-ben jelent meg a Kárpáti Tibor illusztrálta *Három bajusz gazdát keres*, két év múlva követte a Már tudok olvasni sorozatban *A rettegő fogorvos*, Kalmár István rajzaival. A Kossuth Rádió felkérésére a későbbiekben mindkettőből hangjátékot is írt. Idén az Ünnepi Könyvhétre jelent meg a *Puszirablók*. Vig Balázs a Móra Kiadó szerzője. Az interneten olvasható blogjának (www.vigbalazs.com) utolsó bejegyzése egészen friss. Mire és mióta használja ezt a blogot?

– Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy az elmúlt két-három évben egyre több és több felkérést kaptam író-olvasó találkozóra, és fontosnak érzem, hogy ezekről naplóbejegyzéseket készítsék. Ha tehetem, egy-egy élménybeszámolót írok emlékül a gyerekeknek, szervezőknek. Több

száz fotó, videó, cikkek, valamint a könyveimmel kapcsolatos újdonságok is mind megtalálhatók az oldalon.

– **Említene néhányat a turné egyes állomásai közül?**

– Szerencsére nagy a változottság, Budapesten kívül a nagyobb városokban is vannak fellépéseim, de egészen kis falvakban is megfordultam már. Most legutóbb pedig a határon túli Szabadkán és Csantavéren szerepeltem, de a Ciprusi Magyar Baráti Társaság meghívására Cipruson is bemutathattam a mesekönyveimet. Elmondhatom, hogy nagyon nagy örömmel fogadták a magyar meséket.

– **Tulajdonképpen miből áll egy ilyen író-olvasó találkozó?**

– A korosztályon is múlik a dolog: hiszen *A rettegő fogorvos* a nagycsoportos óvodásoknak, elsősöknek-másodikosoknak szól elsősorban, a *Puszirablók* és a *Három bajusz gazdát keres* pedig jellemzően az alsós korosztálynak (1-4. osztályosoknak). De minden esetben egyenlő arányban van felolvasás, kérdezz-felelek, beszélgetés, képnézegetés, és valamilyen interaktív játék. Ez jelenthet egészen extrém dolgokat is, mint amilyen például

a bemelegítés és tornázás. A gyerekek (velem együtt) a mesehősök bőrébe bújhatnak. Bajuszos uraságokká, vagy kalózkapitányokká válnak, vagy pedig fogorvosként mutatják meg magukat. Együtt alakítjuk az előadás menetét, minden találkozó más és más.

– **Hozott magával másolatban néhány füzetoldalt, amelyeken pár sorban, pár mondatban gyerekek örökítették meg az élményeiket. Milyen gyűjteménye van ebből?**

– Kézrel írt levelekből ez az első, a zalakarosi gyerekektől kaptam. De rendszeresen kapom a visszajelzéseket, a honlapomra is szoktak írni a gyerekek és a szülők, akár ismeretlenül is. Legtöbb esetben a kapcsolatok megmaradnak egy-egy író-olvasó találkozó után a szervező könyvtárosokkal, tanító néikkel is. Egy-egy helyre szinte már hazajárok, például külön kiemelném Tolna megyét, ahol idén télen már 30. alkalommal fogok előadást tartani, igazán jó a viszonyunk.

– **A Puszirablókkal még nem foglalkoztunk lapunkban, ezért arra kérem, mutassa be ezt a kötetét.**

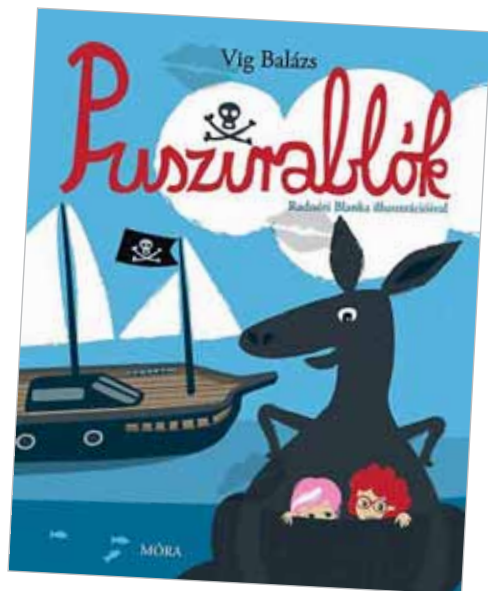
– Úgy tudnám a legegyszerűbben összefoglalni, hogy egy elmaradt jóéjpuszi végzetes következményeiről van benne szó. A *Puszirablókban* az esti

mesemondás illetve a jóéjpuszi fontosságára szerettem volna felhívni a figyelmet. Szeretke hercegnő egyik este nem kap jóéjpuszit, és talán ennek hatására is, fürdés közben a kádból elrabolják egy kalózhajóval. Anélkül, hogy bármilyen poént lelőnék a meséből: a váltságdíj nem arany vagy ezüst, hanem egy mázsa puszi. Vajon sikerül-e ezt begyűjteni, és milyen kalandok során, az kiderül a mesekönyvből.

– **Az íróknak könyvről könyvre új ötletekkel is kell jelentkeznie. Váolja, kérem, milyen új módszereket „vetett be”!**

– A *Puszirablókat* Radnóti Blanka illusztrálta, aki igazán szerethető figurákat álmódott meg a szereplőimből. Már a mesekönyv borítóját nézve látom, hogy lányoknak-fiúknak egyaránt szól. Lányoknak, hiszen hercegnő az egyik főszereplő. Fiúknak, mert kalózkok is vannak benne. Sok klasszikus elemet használtam az első könyvemben, nagyon sok népmesei elemet. A rettegő fo-

más szálon szeretném folytatni a történetet. De szinte már teljesen elkészültem egy óvodásoknak, kisiskolásoknak szóló könyvvel is. Eddig csak páros évben jelentek meg meséim, bírom benne, hogy a következő páratlan évben érkezik, és nem kell 2017-ig várni rá...

Csokonai Attila
Fotó: Szabó J. Judit

gorvos pedig mint egy kis egyfelvonásos bohózat hatott. A *Puszirablók*nak is megvan a klasszikus mesei hagyományai. Viszont egész új, modern dolgok is megjelennek benne. Ezt leginkább az sms-ező kalózkapitányal lehet példázni. Ő meg sem jelenik a hajón, hanem SMS-ben közli a követeléseit. Nagyon érdekes, hogy a gyerekek hogyan élik ezt meg, van, aki teljesen elképedt, a másik természetesnek vette a mesében a mobiltelefon, hiszen az az ő életének is természetes velejárója. Még egy dolgot kiemelnék: a *Három bajusz gazdát keres* kerek szerkezetű, lezárt mese, a Fognyúvó doktor történetét sem érdemes folytatni, a *Puszirablók*ban viszont sok mindent az olvasókra bízom, többek között a lezárást is.

– Amennyiben nyitott a mű vége, akkor az író számára adott a folytatás lehetősége...

– Nemcsak gondolkodom, de már dolgozom is rajta. De nem ugyanazokat a kérdéseket szeretném megválaszolni a folytatásban, amelyek nyitva maradtak a *Puszirablók*ban. Hiszen azok éppen azért maradtak nyitva, hogy az olvasó válaszolja meg őket. Egészen

► könyvről

Vig Balázs
PUSZIRABLÓK
Illusztrálta Radnóti Blanka
82 oldal, 2490 Ft

A K.u.K. Kiadó újdonságai

Horváth Gita
Azértis

Egyszerre regény, kordokumentum és színes, egyéni stílusú olvasmány. Egy író műve, aki 40 évig hallgatott. Pontosabban: elhallgattatták.

2900 Ft

Ákody Zsuzsa
Minden harmadik kedden

Egy férjes asszony és egy ugyancsak házas férfi. Nincs szó szerelemről, csak titkos találkákról és a hétköznapokat elviselhetőbbé tevő szexről. Látszólag.

1800 Ft

K.u.K. Kiadó, 1138 Budapest, Népfürdő u. 15/e; 359-1634

SZAK KIADÓ KARÁCSONYI AJÁNLATA

Sándor Klára
Határtalan nyelv

A5, keménytábla, 488 oldal, ára 6 000 Ft

Ez a könyv azoknak szól, akik nyitottak egy rejtett világnak a felfedezésére: e világ csak a nyelvből táruul föl. Hogyan születnek, alakulnak át, hatnak egymásra - és tűnnek el - nyelvek és kultúrák? Befolyásolja-e anyanyelvünk gondolkodásunkat? Hogyan működik a leghatékonyabb manipuláció? Mit tudunk meg másokról beszédük alapján? Miért és hogyan változik a nyelv? Miért cserélnek nyelvet egyes népek? Van-e két ember, aki ugyanazt a magyar nyelvet beszéli? Létezik-e egyáltalán a magyar nyelv?

Ehhez hasonló kérdésekkel foglalkozik a társasnyelvészet, e könyv ennek a fél évszázada született nyelvészeti irányzatnak a szemléletét mutatja be mindazoknak, akik szeretnék megismerni az általuk is naponta használt, nélkülözhetetlen és rendkívül kifinomult jelzőrendszer legérdekesebb tulajdonságait. Idősebbeknek és fiatalabbaknak egyaránt szól - és nem kell hozzá semmilyen nyelvészeti előképzettség sem, viszont hasznos lehet mindenkinek aki nyelvészetet tanul. Az NK-1 támogatásával készült.

352 oldal, 3 900 Ft

Izgalmas valóságregények a kiberterrorizmusról.

416 oldal, 4 500 Ft

A nagy sikerű info krimik folytatása.

A könyvek megrendelhetők a Kiadó címén, beszerezhetők a könyvesboltokban és a viszonteladóknál.

SZAK Kiadó Kft. ☒ 2060 Bicske, Diófa u. 3. ☎ 06-22-565-310
info@szak.hu • www.szak.hu • www.facebook.com/szakkialdo

Hogyan legyünk oligarchák?

Különös meseországba repíti olvasóját *Valerij Panyuskin*: a Pénz birodalmába, ahová csak a kiválasztottaknak van belépésük. A Moszkvával határos Rubljovka település a leggazdagabb orosz oligarchák lakhelye, s egyben szimbóluma is annak az életnek, amelyről földi halandó fülébe csak legendák jutnak el. Ám e Meseország polgárainak legalább akkora kockázattal kell szembenézni nap mint nap, mint amekkora a vagyonuk.

A szerző, aki ellenzéki újságíróként írt már könyvet Hodorkovszkijról, a 2010-ben elítélt orosz olajmágnásról, és a Gazprom vállalatról, ezúttal kitágította a horizontot: a pénz vallásának útmutatóját készítette el. A *Luxus orosz módra* nem hagyományos leleplezőkönyv, sokkal több ennél: valójában az életről szól. Hiszen ugyanaz történik a hétköznapokban, „kicsiben”, ami a gazdagok nagy kizsoritósi-jában. Mivel Panyuskin maga is több mint egyszerű újságíró, műve vetekszik a legjobb játékelméleti és társadalomlélektani munkákkal, és persze egy kis szórakoztató voyeurkódéssal is kecsget. A szerző kiváló allegóriára lel a számítógépes játékokban a Rubljovkán folyó játszma lényegének bemutatásához, ahol mindig újabb szinteket kell meghódítani, miközben a játékos szert tehet több életre, mindentől védő páncélra, s beszállhat a Varázsló, a Harcos, a Tolvaj, a Gyógyító örök négyesébe – a sikeres Játék állandó csapatába. Csakhogy mi várja a játékost a legfelső szinten vagy azután?

Valerij Panyuskin kiváló zurnalista vénával nemcsak a nagy vagyonok működtetésének, mozgatásának trükkjeibe avat be az orosz közéletből vett tanulságos történetek alapján, de feltárja azt is, mitől történhet(ett) meg mindez épp Orosz földön. Feltérképezi, melyek azok a társadalmi vonások, amelyek lehetővé teszik, hogy valaki egy költészeti paródiaműsorral milliárdokat keressen, hogy másvalaki a maga számára is kibogozhatatlanul összefonjon egy bankot, egy főiskolát és egy olajcéget, vagy hogy egy sötétbőrű orosz nő sztárrá avanzsáljon, miután közönség nélkül fogant meg Boris Beckertől.

A hajmeresztő históriák mellett megtudhatjuk többek között, melyik fodrászszalonban kell bodoríttatni az oligarchafeleségeknek, mit tegyünk, ha egy partin a pezsgőspoharunk aljában a házigazda kedvességéből egy kis Chopard-csecsebecsét („sopardicskát”) helyeztet el, és mit jelent, ha az ember a sofőr vezette

autóban nem hátra, hanem előre ül.

Mint minden játszma, a Pénzé is véget ér egyszer. Panyuskin letehetetlenül izgalmas kalauzában végig ott lebeg a halhatatlanság ígéretének törekenysége, hogy a Rubljovka sem közvetlen belépő a Mennyek országába. Hogy akkor megéri-e pályázni vagy vágyakozni a nagy játékosok közé? Lesz min eltöprengeni a könyv végén.

Laik Eszter

Valerij Panyuskin: **LUXUS OROSZ MÓDRÁ**

Fordította: Vértes Judit

Európa Könyvkiadó, 240 oldal, 3290 Ft

Lelke ajtaja mindig nyitva

Elsa Valle énekesnő, kiváló zenész-előadóművész, az egyik leghíresebb kubai zenészdinasztia sarja. Született muzikalitása természetes, sokszínű előadói tehetséggel párosul a hagyományos kubai zenei műfajokban és a jazzben is. Dalszövegeit spanyolul írja, ám most könyve jelent meg, magyarul. A címe: *Nyitott ajtók*.

Lelkem ajtaja mindig nyitva áll és mindenkit beengedek, aki arra jár – idézem a könyvből, amelynek előszavában azt írja, annak örülne, ha az olvasók merítenének a gondolataiból. Az őt befogadó ország lakóinak szeretne segítő kezet nyújtani, vallja, megérdemelnek egy reményszimfóniát. Elsa ugyanis évek óta Magyarországon él. Férje Winand Gábor zenész, énekes, a színpadon és a magánéletben is társak. Fényképek és kották is kerültek a kötetbe, amely különös, egyedi, meghatározhatatlan műfajú. Mesél életrajzhoz kötődő történeteket, megfogalmaz gondolatokat, tanácsokat ad, elsősorban azonban azt hiszem, segítő könyv: élni segít. Milyen Elsa írói stílusa? Olyan, mint a zenéje, a hangja, az éneklése: finom és sodró, örömteli és elmélyült, költői és hétköznapis, spirituális és szertartásszerű. Minden sorából sugárzik szeretetreméltó lénye. Elragadó személyisége sajátos meséléssel nyilvánul meg, a témái pedig: második hazája, Magyarország, az emigráció keserű és tanulságos tapasztalatai, meggyökerezés az új körülmények között, művészetének fejlődése, tehát mindaz, amit személyiségébe élményeiből beépíthetett. Rajongói kíváncsiak arra is, hogyan ismerkedett meg férjével. Nos, ezt is leírja, nem különben varázslatos esküvőjüket a kubai tengerparton! Szeretettel emlegeti szüleit, testvéreit, iskolá-

ját. Mesél gyökereiről, és óriási életörömmel, humorral ír a jelenről, amelybe a zenésztársak, a rajongók, a tanítványok és az utazások is beletartoznak.

„A hangom” című fejezetben felidézi a látomásszerű élményt, ahogyan Oshun, a folyó istennője megszólította és megáldotta. Hangod fényesen csillog majd, mint az ékszereim, édes lesz, mint a víz, amely bennem csordogál. Egy dolgot azonban soha ne feledj: mindig őrizd meg magadban az egyszerűséget, a jóságot és a becsületességet húséges követőiddel és az emberiség többi tagjával szemben, különben kiszáradnak a folyók, kialszik a fény az utadon. Sok elragadó mozzanat közül különösen egy kép em-

lékezetes még a számomra. Kislánykorában biciklizni tanult, és megkérte a szüleit, tereljék félre az útból a kiscsirkéket, a galambokat, pillangókat és mindent, ami akadályozhatja a magabiztos pedálozásban. Azt hiszem Elsa életútjára jellemző ennek a kis történetnek az üzenete, hiszen életének alkotó elemei a küzdelem, a szépség és az öröm. Aki vele találkozik – személyesen, zenéjén vagy a könyvén keresztül –, mindenképp részesül életörömeiből.

Szepsői Dóra

Elsa Valle: **NYITOTT AJTÓK**

L'Harmattan Kiadó, 2490 Ft

MAGYAR KARÁCSONY

Olvasnivalók szentestére

A kötet többek között Sík Sándor, Arany János, Dallos Sándor, Ady Endre, Pázmány Péter, Harsányi Lajos, Prohászka Ottokár, Babits Mihály, Podmaniczky Frigyes, Móra Ferenc, Fekete István legszébb karácsonyi novelláit, verseit, történeteit tartalmazza.

236 oldal, keménytáblás, 2200 Ft

Kodolányi János

BOLDG BÉKEIDŐK

A 20. századi magyar irodalom egyik legjelentősebb regényírójának kötete a Monarchia utolsó éveinek kíméletlen őszinteségű társadalmi körképe; a század eleji polgárság kiúttalanságának ábrázolása.

488 oldal, keménytáblás, 3200 Ft

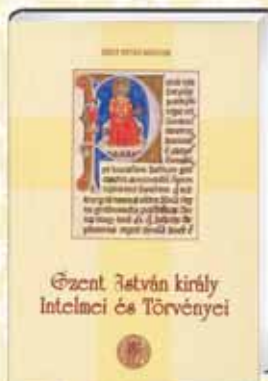
Rózsa Huba

MI A BIBLIA?

Bevezetés a Biblia ismeretébe

A Biblia könyvei az egyetemes emberi kultúra legkiemelkedőbb alkotásai közé tartoznak, de valódi értéküket vallási és erkölcsi üzeneteik adják. Ennek megértéséhez segíti az olvasót a bibliatudomány jeles szakemberének kötete.

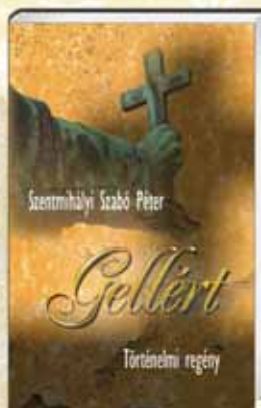
112 oldal, színes képekkel, térképekkel, keménytáblás, 1900 Ft

SZENT ISTVÁN KIRÁLY INTELMEI ÉS TÖRVÉNYEI

A kötet államalapító királyunknak fiához, Imre herceghez írott híres *Intelmein* kívül közli fennmaradt 56 törvényfejezetét is.

68 oldal, keménytáblás, 800 Ft

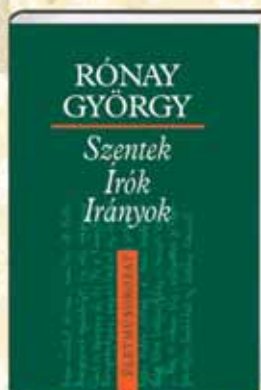

Szentmihályi Szabó Péter

GELLÉRT

A szerző biztos történelemismerettel és remek megjelenítő erővel állítja eléink az országalapítás korát, a nyugati keresztény és az ősmagyar gondolkodásmód szembenállását, melynek végül Gellért – aki akkor már csanádi püspök – a Vata-féle pogánylázadás idején áldozatul esik.

220 oldal, puhafedeles, 1900 Ft

Rónay György

SZENTEK, ÍRÓK, IRÁNYOK

A kötet tanulmányai és esszéi Rónay György legkedvesebb szentjeinek és íróinak a portréját rajzolják meg, s a szívéhez közel álló korszakok legjellegzetesebb irányzatait tárgyalják.

278 oldal, keménytáblás, 1900 Ft

Nemeskürty István

BÚCSÚPILLANTÁS

A Magyar Királyság és kormányzója 1920–1944

Milyen volt valójában a Magyar Királyság, nemzeti múltunk egy darabja? Ki volt Horthy Miklós? Miként keveredtünk a háborúba? Irányíthattuk-e volna másképp is sorsunkat? Erre kísérel meg tárgyilagosan válaszolni ez a *Búcsúpillantás*.

356 oldal, keménytáblás, 2950 Ft

RENDELÉS:

Szent István Társulat Vevőszolgálati Iroda

1364 Budapest, Pf. 277. • TELEFON: 318-6957 • FAX: 317-0974

— www.szitkonyvek.hu —

MAGYAR KATOLIKUS LEXIKON XVII. INDEX-KÖTET A-ZS

Az Index-kötet a lexikon-sorozat tizenhat kötetének nem egyszerű tartalomjegyzéke, hanem valóságos kislexikon.

1212 oldal, 6800 Ft

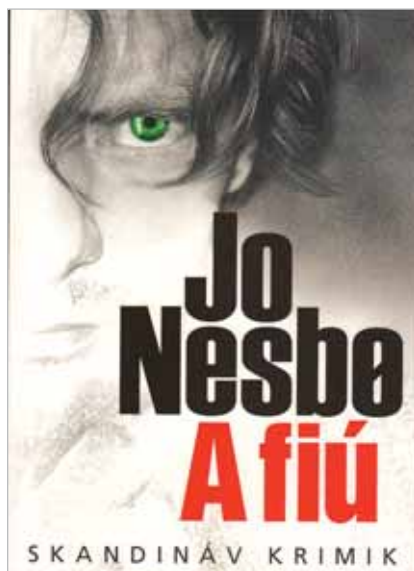
A bosszúállás regénye

Aligha tévedünk nagyot, ha feltételezzük, hogy Magyarországon Ibsen mellett a legismertebb norvég író Jo Nesbø. Az utóbbi néhány évben a világhírű krimiírónak tíznél is több kötete jelent már meg magyar nyelven, döntő többségük az Animus Kiadó Skandináv krimik című sorozatában. A kötetek Nesbø kedves főhősének, Harry Hole nyomozónak különlegesen izgalmas eseteit mesélik el.

A legújabb, *A fiú* című regénye kivételnek számít, mert Harry Hole rendőrfelügyelő fel sem bukkan benne. A kötet egy ideje már olvasható, úgyhogy azok az olvasóink, akik már ismerik A fiú történetét, bizonyosan igazat adnak abban, hogy ugyanolyan érdekfeszítő a történet, mintha ez is egy Harry Hole-nyomozás lenne. Ezt persze csak azok miatt az elszánt Harry Hole-rajongók miatt kell előrebecsíteni, akik még nem olvasták a művet, és lapunkból értesülve arról, hogy ebből a műből kimaradt kedvencük, csalódottságukban elfordulnának A fiútól. Nekik mondom, ne tegyék, bizzanak Nesbø-ben.

A szerző valami olyasmit tud, ami a világirodalom klasszikus krimiíróinak a körébe emeli őt. Arthur Conan Doyle, Agatha Christie, Georges Simenon, Raymond Chandler, hogy csak néhány nevet említsek azok közül, akikhez hasonlóan Nesbø is emlékezetes főhőst és figurákat teremtett irodalmi színvonalon.

A regény címszereplője, a zöld szemű fiú, akit Sonny Lofthusnak hív-

nak, gyilkosságok miatt tölti büntetését a börtönben, ahol különleges személyisége miatt rabtársai egyfajta gyóntatóként, áldásosztóként tekintenek rá. A gyilkosságokat nem követte el a fiú, de kábítószerfüggőként magára vállalta, hogy a börtönben is szerhez jusson. Kábítószerhasználóvá rendőr apja öngyilkosságát követően vált, a trauma reakciójaként. Ezt használták ki bűnöző rendőrök és alvilági megbízók, amikor jó pénzért megszervezték, hogy a gyilkosságok elkövetői helyett a fiú bűnhődjön a börtönben. A cselekmény akkor lendül mozgásba, amikor a fiúnak egy súlyos beteg rabtársa elmondja, hogy ismerte apját, és tudja, hogy nem öngyilkos lett, hanem megölték, és a búcsúlevelét, amelyben beismeri, hogy vakond volt a rendőrségen – korrupt módon együttműködve a bűnözőkkel – kényszer hatására írta: így óvta meg családjá életét. A fiú viselkedése rabtársa gyónása után megváltozik, leáll a kábítószerrel, és megszökik a börtönből, hogy bosszút álljon...

A regény bonyolult szövedéke ettől a pillanattól kezd összeállni, az ügyben nyomozó rendőr személye, az alvilági főnökök, a múlt és a jelen történései mind-mind összefüggnek, egymás nélkül nem értelmezhetők, ám az értelmezésig csupán az utolsó oldalakon juthatunk el. Addig viszont az olvasó előtt feltárul a mű világa, amelyben a szereplőket mesterien ábrázolja az író, életterüket, érzelmi kapcsolataikat úgy bemutatva, hogy világa megismerését – és persze a műfaj előírásai szerint kötelező izgalmat – az események és az azok kiváltotta reakciók leírása nyújtja.

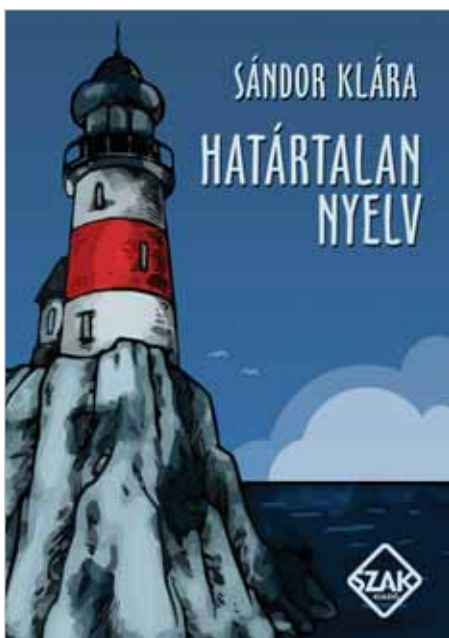
K. A.

Jo Nesbø: **A FIÚ**
Animus Kiadó, 432 oldal, 3980 Ft

Határtalan nyelv

Sándor Klára azon kevés magyar nyelvész egyike, aki úgy tud a szélesebb nagyközönség számára is élvezhetően írni, hogy a szakmai színvonalból sem enged. Legutóbbi, sokakat érdeklő kérdésekről szóló két kötete (*Nyelvrokonság és hunhagyomány*, 2011 és *A székelv írás nyomában*, 2014) is ezt igazolja, csakúgy, mint legújabb, *Határtalan nyelv* címmel megjelent könyve.

Ma két nyelvészlelet uralja alapvetően a nyelvtudományi kutatásokat: a generatív nyelvészet és a szociolingvisztika. A *Határtalan nyelv* e két vezető irányzat közül a szociolingvisztika (ahogyan a szerző nevezi: a társasnyelvészet) által felhalmozott tudásanyagot rendszerezi. A nyelvészet művelésének azon módjába vezeti be olvasóit Sándor Klára, amely nem elvont jelrendszerként, a valóságban nem létező absztraktumként tekint vizsgálata tárgyára, a nyelvre, hanem annak hús-vér emberek általi valós használatából indul ki, és működése közben vizsgálja. A kötet egyszerre alkalmazható a felsőoktatásban tankönyvként és nyelvészeti ismeretterjesztésként, de tudományos újdonságokat is tartalmaz.

A felsőoktatási szemeszterhez igazodóan 15 fejezetre tagolt kötetből megismerhetjük az alapfogalmakat (nyelv, nyelvváltozat, nyelvi változatosság és változás), az olvasó megtudhatja, mi a különbség az előíró és leíró nyelvészlelet között. A legfontosabb szociolingvisztikai kutatások áttekintése révén bepillantást nyerhetünk abba, hogyan és miért kutatja a nyelvész a beszélt nyelvet, megismerjük a stílusváltozatokat, és azt, mitől függ, mikor melyiket választjuk, eligazodunk a tegezés és magázás, a nyelvi közlekedés és távolságtartás dolgában.

Szó esik a két- és többnyelvűség kérdéseiről, találkozhatunk az egzotikusnak tűnő diglossziás nyelvi helyzetekkel, valamint a pidzin és kreol nyelvekkel. A nyelvi változatosság alaposabb megismerése révén kiderül, hogy minden ember nyelve szükségszerűen változatos, és hogy a változatosság meghatározó szerepet tölt be az identitásjelzésben. Megtudhatjuk, miért változik a nyelv, s hogy miért épp az változik a nyelvben, ami. Bepillantást nyerhetünk a nyelvpolitika és a nyelvi tervezés boszorkánykonyhájába, nyelv és gondolkodás egymáshoz való viszonyába, s megérthetjük, miért használunk metaforákat.

Ilyen és ezekhez hasonló problémákkal foglalkozik a társasnyelvészet, és ezeket tárgyalja a könyv is. Ajánljuk mindenkinek, aki szeretné megismerni a naponta használt, rendkívül kifinomult jelzőrendszer, az emberi nyelv működését. Olvasásához semmilyen nyelvészeti előképzettségre nincs szükség, ami viszont kell hozzá: érdeklődés a nyelv színes, határtalan világa iránt.

Csernicskó István

Sándor Klára: **HATÁRTALAN NYELV**
Szak Kiadó, 488 oldal, 6000 Ft

Holnap-antológia – Nem ígérek könnyű álmot

Beszélgetés Thimár Attilával

A máról, rólunk, fiatalokról s idősebe-kről szól ennek a gyűjteménynek minden apró darabja. A kötet szerkesztője s egyben egyik írója, Thimár Attila mesél erről a mai, kikerülhetetlen irodalmi hangulatról, melyet ez a frissen megjelenő antológia – annak minden szépségével és csúfságával együtt – vág hozzánk könyörtelenül.

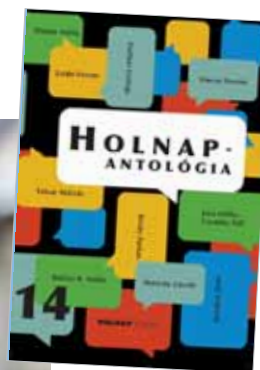
– Hogyan jött a kötet ötlete?

– A Holnap Kiadó keresett meg azzal a kéréssel, hogy szerkesszek egy antológiát, amelybe fiatal szerzők műveit válogatjuk be, akik még a pályájuk elején állnak, vagy legalábbis még sok megírandó könyv áll előttük. Mivel manapság a prózairodalom könnyebben talál olvasókat, ezért prózai antológiában gondolkodtam. A dolog formai oldala pedig a nagyváradi antológia címének visszhangja volt. Ők is úgy gondolták akkoriban, hogy megpróbálnak új utakat törni az irodalomban. Az pedig már csak egy teljesen véletlen egybeesés, hogy a kiadót, amely az antológiát megjeleneti, szintén Holnapnak hívják.

– Milyen szempontok alapján válogatta össze a tíz művet?

– Nagyon fontos az antológiával kapcsolatosan, hogy nem műveket válogattam össze, hanem szerzőket. Más antológiákkal ellentétben itt nem már megjelent szövegekből szerkesztettem az anyagot, hanem a szerzőktől külön e könyv számára kértem elbeszéléseket, amelyek eddig még sehol sem jelentek meg. Induláskor tehát még nem volt kész az egész anyag, csak maga az ötlet állt rendelkezésünkre. Sőt hozzá kell tennem, volt néhány olyan szerző is, aki a rövid határidő miatt végül nem is tudott részt venni a munkában. Szerencsére azonban megszületett a tíz írás, s ezek után lehetett azokat egymás mellé szerkeszteni. Én – talán konzervatív módon – az ellenpontosító szerkesztési technika híve vagyok, tehát a legfontosabb elv az lett, hogy amikor az olvasó befejez egy elbeszélést, következőnek valami teljesen másfélét kapjon, hogy sose tudja előre, mire számíthat. Ezt, azt hiszem, sikerült is megvalósítani. Végül pedig még egy szempont: sajnos csak egyetlen női szerző vállalta határidőre a munka megírását, így őt a kötet tengelyébe helyeztem.

Mivel több különböző helyen dolgozom, hivatali teendőimből adódóan kötelességem jól ismerni kortárs irodalmunkat, s ez segített a szerzők kiválasztásában.

– Igen, a kiadó szeretné folytatni ezt a megkezdett utat, és jövőre is próbál megjelentetni egy hasonló antológiát. Ez persze nagyon sok mindenben múlik, akár olyan egyszerű dolgokon is, hogy a következő év-

ben sikerül-e majd támogatót szerezni a könyvhöz, ahogy például idén nem sikerült. A jó szándék megvan, tehát reménykedhetünk.

– Kapcsolódnak valamilyen szinten egymáshoz, akár mondanivalójukban ezek a történetek?

– A történetek itt közvetlen fabuláris vázokban, tehát cselekményeikben nem kapcsolódnak egymáshoz. Másrészt mégiscsak közös bennük, hogy azt vizsgálják, milyenek is vagyunk mi itt a 21. század elején, ebben a közép-európai kis térségben, egy nyelviileg meglehetősen bezárt világban, ahol sosem volt könnyű élni, de ma sem az. A történetek mind arról az útról szólnak, miként találhatjuk meg önmagunkat ma: akkor is, amikor fantasztikus, „mágikus realista” közegben jelennek meg, és akkor is, ha történeti, első világháborús közegben játszódnak.

– Mi manapság a rajongott internet és a rengeteg tv-show között az irodalom, s az ilyen gyűjtemények „esélye”?

– A magas szintű szépirodalomnak sosem volt könnyű helyzete, a Nyugat korában sem, Berzsenyi idején sem. Amikor nem volt tv, sem internet, akkor is volt számtalan népszórakozási esemény, amely elvonzotta a könyvtől az emberek egy részét. Ez ma is így van, csak most tv-shownak hívjuk. Ezzel meg kell küzdeni.

– S ugyenebben a korban – milyen ma írónak lenni, íróként élni?

– Az egy fontos dolog, hogy manapság íróként megélni nagyon nehéz, lényegében lehetetlen. Aki író, annak többnyire van egy „polgári foglalkozása” is, s amellett végez alkotó tevékenységet, amennyiben van rá ideje. Ezzel együtt írónak lenni jó, hiszen mégiscsak „a létezés- szakmában dolgozunk.”

Kurcz Orsi

▶ könyvről

HOLNAP-ANTOLÓGIA

Szerkesztette Thimár Attila
Holnap Kiadó, 192 oldal, 2700 Ft

A Trivium Kiadó karácsonyi ajánlata

Demet Altınyeleklioğlu
HÜRREM, SZULEJMÁN ÁGYASA

Egy élet története, amely úgy vonult el, mint egy vihar, és oly élesen vágott, mint egy kés...

AZ ELSŐ 50 MEGRENDELŐNEK AJÁNDÉK KÖNYV KIADÓNK SZÉPIRODALMI KÍNÁLATÁBÓL!

Kérjük a megrendezés mezőben tüntesse fel: konyvhet20141212

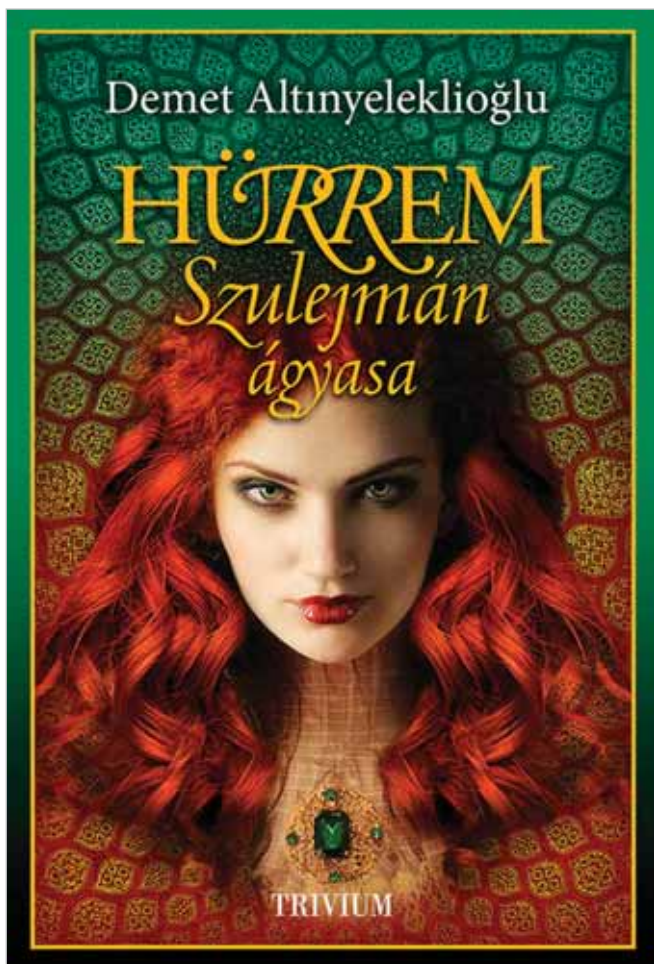
A közkedvelt TV sorozat után végre az Ön kezébe adhatjuk e hiteles történelmi események ihlette, zseniálisan megírt és lebilincselően izgalmas regényt.

Szulejmán, és a szépségéről, intrikáiról hírhedt Hürrem szultána szenvedélyes kapcsolatán keresztül megismerhetjük az Oszmán Birodalom fénykorát és a szultáni hárem birodalomformáló szerepét. Kettejük szerelme mellett bepillantást nyerünk a háremhölgyek, az agák és a nagyvezír hatalmi harcába, és a szultáni család szenvedéllyel, gyűlölettel és cselszövésével átítatott mindennapjaiba.

A sorozat magyar nézőinek és a sodró lendületű történelmi regények kedvelőinek egyaránt ajánljuk. A sorozat török nézői szerint ezt a lélegzetelállító könyvet egyetlen rajongónak sem szabad kihagynia!

WWW.SZULEJMAN.HU

Teljes kínálatunkat megtekintheti, és nagy kedvezménnyel megvásárolhatja a Kiadóban: **WWW.TRIVIUMKIADO.HU**
 konyvek@triviumkiado.hu; facebook.com/triviumkiado
 Telefon: (1) 248-1263; (1) 248-1264; (20) 311-9359

Okostelefon mellé ajánlott

Mivel különösen az idősebb korosztályból sokan idegenkednek az új technikáktól, így hiába jó ajándék karácsonyra, vagy más alkalomra az okostelefon, ha olyan valaki kapja, aki nem járatos a modern eszközök kezelésében, akkor bizony az nem fog tudni igazán örülni még a legpraktikusabb készüléknek sem. E könyvet mellé adva viszont már frappáns ajándék lehet a készülék, mivel segítségével a laikusok is megismerhetik az okostelefonok használatát és lehetőségeit. Természetesen a könyv azoknak is ajánlható, akik már vásároltak maguknak ilyen készüléket, vagy tervezik annak beszerzését, csak még bizonytalanok annak teljes körű használatának tekintetében.

Az androidos okostelefonok egyre elterjedtebbek, egyre gyakrabban lehet találkozni a különféle mobilkészülékekkel, melyeken leginkább Android operációs rendszer fut. Ezeket az eszközöket tudatosan használva jelentősen könnyebbé tehetjük mindennapjainkat. A laikusok számára azonban már a megfelelő eszköz kiválasztása is problémát jelenthet, a teljeskörű használatról nem is beszélve. Mi alapján válasszunk? Szükségünk van-e rá? Milyen feladatokat végezhetünk el vele? Hogyan oldhatjuk meg az

olyan legegyszerűbb feladatokat egy okostelefonon, mint az üzenet küldés, a kép- vagy csengőhang-hozzárendelés, a telefonszám tárolása, a fényképezés, a képernyő testreszabása, a fájlok másolása, áthelyezése, a zenehallgatás, az internetezés, az új programok letöltése és telepítése, a számítógéppel való összekapcsolás, az eszköz beállításai stb.? Könyvünk ezeknek a kérdéseknek a megválaszolásához, illetve az androidos okostelefonok hétköznapi használatához nyújt segítséget közérthető módon.

Fehér Krisztián-
 Bártfai Barnabás:
**ANDROID KÉZIKÖNYV
 AVAGY OKOSTELEFONOK
 KEZELÉSE
 LAIKUSOKNAK**
 BBS-INFO Kiadó
 200 oldal, 1970 Ft
 ISBN 978-615-5477-12-6
 www.bbs.hu

Két nyelv között

Makine fordítója, Szoboszlai Margit

Idén Karácsonyra jelenik meg magyarul Andreï Makine 12. regénye, a Schreiber hadnagy hazája (egy élet regénye)

Andreï Makine bölcsészdoktori diplomát szerzett a moszkvai egyetemen. Ezután nyelvészetet tanított Novgorodban és egy orosz irodalmi újságnak dolgozott. 1987-ben a Franciaország és a Szovjetunió között működő kulturális csereegyezmény keretében néhány hónapra állást kapott egy francia gimnáziumban. Ekkor határozta el, hogy Franciaországban marad, és politikai menedékjogot kér. Nehezen indult a pályája, első műveit a francia kiadók elutasították. Magyarországon elsőként az Ab Ovo Kiadó jelentetett meg tőle könyvet, Makine negyedik regényét (A francia hagyaték, 1995), amelyért három díjat is kapott, a Goncourt-díjat, a diákok Goncourt-díját és a Médicis-díjat. A könyv óriási siker lett, több mint húsz nyelvre fordították le.

– Hogyan került kapcsolatba Makine műveivel? 1995-ben Makine neve ismeretlen volt, hogyan találta meg őt a kiadó?

– Azt egészen pontosan meg tudom mondani. Régebben péntekenként bejártam a Francia Intézetbe, és ott láttam a könyvről egy kritikát, amely mellett ott volt a fényképe: egy fiatal, kócos, szakállas orosz. Miután elolvastam a recenziót, megéreztem, hogy ez az író esélyes az az évi Goncourt-ra. Ekkor még senki nem ismerte a nevét Magyarországon, és miután beszéltem a kiadóval, rögtön megkérték a jogot a regény kiadására.

– Ennyire bízott a megérzésében a kiadó?

– Igen. Ezek után nem sokkal később megérkezett a könyv, és szerencsére nagyszerű olvasmányoknak bizonyult.

– Mi fogta meg leginkább a szövegben?

– Makine nagyon szépen, nagyon jól ír, és nagyon magával ragadó a története a műnek; nagyon tartalmas, sok összetevője van: dráma, szeretet, szerelem... bár ez utóbbi fogalmakra a franciáknak csak egy szavuk van, ők nem választják külön a kettőt.

– Makine 2001-ben elkezdett Gabriel Osmonde álnéven regényeket kiadni, ebből egy Magyar-

országon is megjelent, de azt már nem az Ab Ovo adta ki. Miért nem?

– Én elolvastam az első álnéven írt könyvét, amit egy személyes találkozásunk során maga adott a kezembe, s bevallom őszintén, nekem nem igazán tetszett, mást képviselt, mint az eddigi könyvei, amelyek a kiadó gondozásában jelentek meg.

– Ez a szöveg miben tért el az eddigi írásaitól?

– Az előző írásaihoz képest nagyon lelkizős, a történet pedig túl banális.

– Ön fordította eddig, két kivétellel, Makine összes könyvét. Milyennek látja az író világát?

– Ő nagyon tartózkodó, zárkózott ember, keveset árul el magáról, de pár alkalommal volt szerencsém találkozni vele, és az a benyomásom, hogy minden benne van a regényeiben. Annyit sikerült megtudni róla, hogy szovjet táborba zárt szülők gyermeke, aki árvaházban nevelkedett. Eddig ennyit lehetett róla biztosan tudni. Ez most egy olyan információval egészül ki, hogy idén egy nagyon nagy összegű pénzdíjat kapott, a díjat Sabine és Cino del Duca alapította, Makine előtt az idei Nobel-díjas Modiano kapta meg, és ennek a díjnak a teljes összegét két orosz árvaház részére ajánlotta fel.

– Ebből a mostani könyvből pedig az derül ki, hogy járt Afganisztánban. Ezért a könyvéért megkapta idén az Erwan Bergot-díjat. Bergot katona-író volt, a díjat a Hadügyminisztérium alapította, amelynek összegét, a könyv főhősével együtt, háborús hadirokkantaknak ajándékozták.

Az idén megjelenő regénye a tizenkettedik tehát a sorban, amit ön fordított. Mit gondol, Makine mennyire képes megújulni a könyveiben? Melyik műve volt a legerőteljesebb olvasói élménye?

– Én úgy gondolom, Makine mindenről ír, mindenről, ami összefügg az emberrel és az élettel. Számomra az Amour-parti szerelmesek a legkedvesebb, mert nekem az a legigazabb története.

Szibériai kamaszgyerekek életéről, világáról szól. Van benne egy jelenet, amit olyan megkapóan ír le, hogy még a halálos pillanataimban is eszembe fog jutni. Amikor leesik az első hó, akkor, egy nem is veszélytelen vállalkozás közepette, szabályosan ki kell fújniuk

magukat a kunyhóból... fantasztikusan van megírva a jelenet, de az egész könyv lendületes, izgalmas és magával ragadó.

– Fordítói munkásságával számos értéket adott a magyar irodalomnak és kultúrának. Mi az, amit a fordítás nyújtott Önnek, amivel többé tette az életét?

– Valóban, számos értékes, meghatározó írással találkoztam a munkámnak köszönhetően, amelynek során megismerkedhettem a szakma ábécéjével. A fordító eleve szövegelemzést végez, belát az író műhelyébe, és ennek során aztán beálltak bizonyos fordítói mechanizmusok nálam. Ahogy Göncz Árpád fogalmazott, a fordítás tulajdonképpen olyasmi, mint a birtokbavétel: a művek, a formai elemek, a nyelvi kifejező eszközök, az életszemlélet, a gondolkodásmód befogadása és visszatükrözése a befogadó nyelven. Az egyik nyelv szellemét át kell tenni a másik nyelvbe, s egy idő után nagyon sok fordulat az ember vérébe ivódik, és a fordító igyekszik ügyesen közlekedni a két nyelv közötti átjárón.

Illényi Mária

▶ könyvről

Andreï Makine:

SCHREIBER HADNAGY HAZÁJA

Ab Ovo Kiadó, 170 oldal, 2300 Ft

Tovább az Aranyrögös úton...

A Kráter Műhely Egyesület a két világháború közötti indexre tett vagy elfeledtetett magyar regényirodalom köztudatba történt visszahelyezése és elismertetése érdekében indította el jól ismert ARANYRÖG sorozatát. A szép színes, védőborítású könyvek magyar képzőművészek jeles alkotásaival is jelzik a szerzők és regényeik nemzeti irodalmunkban elfoglalt jelentőségét. Az erdélyi szerzők közül Asztalos Miklós, Gulácsy Irén, Indig Ottó, Makkai Sándor, Markovics Rodion és Szabó Dezső; a felvidékiek közül Darkó István, Neubauer Pál, Szombathy Viktor és Vécsey Zoltán; a kárpátaljai Tamás Mihály; a délvidéki Senteleky Kornél, valamint D. Kenese Erzsébet, Gárdonyi Géza, Kosáryné Réz Lola, és a Franciaországban is hírnévre szert tevő Rab Gusztáv, valamint Tormay Cécile regényei kaptak helyet e páratlan válogatásban.

Idén karácsonykor már a 31. és 32. könyv okoz majd idős és fiatal olvasóinknak feledhetetlen olvasmányélményt. Társadalomrajzok, hiteles lelki ábrázolások, belső monológok, éles és élethű párbeszéd, a mindenkori személyiségek egzisztenciális kérdései e nagyszerű magyar regények mindenkori jellemzői.

Herczeg Ferenc:

MAGDALÉNA KÉT ÉLETE

regény, 112 oldal, ára: 2300 Ft

A könyv két család sorsának évszázados összekapcsolódását bemutató izgalmas intellektuális játék. A kiindulópont egy gazdag özvegyasszony végrendelkezése, amit az öreg hölgy a sors szeszélyére bíz: egy elguruló pamutgombolyag határozza meg, hogy két szegény sorsú rokon család (Csákö és Videczky) közül melyik örökölje a messés vagyont. Két generációval később az akkori leszármazottak sorsa újra keresztezi egymást, a gazdaggá tettek még gazdagabbak, a szegények pedig még szegényebbek lettek.

A gazdag Videczky Flóris úr magányosan él vagyona kulisszái között. Különös kedvtelése, hogy – soha meg nem cselekedett – bűncselekmények, gyilkosságok tervezésével tölti az idejét. Egy viharos éjszakán bekopogtat hozzá a szépséges Csákö Magdaléna, aki védelmet, nyugalmat, segítséget kér – és ezzel kihúzza a talajt Flóris úr lába alól. Az asszony (mert asszonynak mondja magát) gyorsan beférkőzik az úr bizalmába, és rövid úton kifosztja. Flóris lelki vívódások között rendőrkézre adja, és, mivel statárium van érvényben, az asszonyra halálbüntetés vár. A siralomházban töltött utolsó órai alatt végigkísérhetjük banális élettörténetét, ahogy árva gyermekként

felnöve életében egyre csak sodródik, mindenhol a békére, nyugalomra, polgári létre vágyó, amit tragikus módon életében először Flóris úr házában talál meg. Miközben Magdaléna szeme előtt leperg élete, Flóris úr is álmatlanul forgolódik, sajnálja a nőt, aki életében először foglyul ejtette a szívét. Egyszerre szenderednek el, és közös álmuk elrepíti az olvasót Magdaléna másik életébe, ami a pamutgombolyag fordított döntése esetén következhetett volna be. A fordított sorsok új és kriminális helyzeteket hoznak...

A könyv érdekes játék a jellemekkel, az élethelyzetekkel. A személyiségek tükörijátéka mintha már a későbbi egzisztencializmus előzetes paródiája lenne. A szerző az „eleve elrendeltség” (predesztináció) el-

vét inkább az érzelmi és értelmi adottságokra, a személyes vonzalmakra, taszításokra tekinti érvényesnek, míg az anyagi háttér, a társadalmi viszonyok hatását kevésbé lényeges külsődleges tényezőként mutatja be. Mintha bátorítaná az olvasót – ne ezekben keresse és mérje saját boldogságát, hanem igyekezzen a veleszületett adottságok fejlesztésével, öntökéletesítéssel eljutni egy lelkiekben gazdagabb életvitelre.

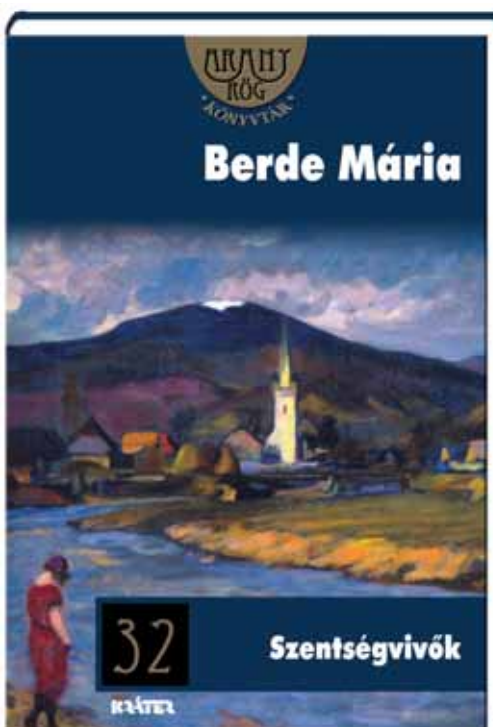
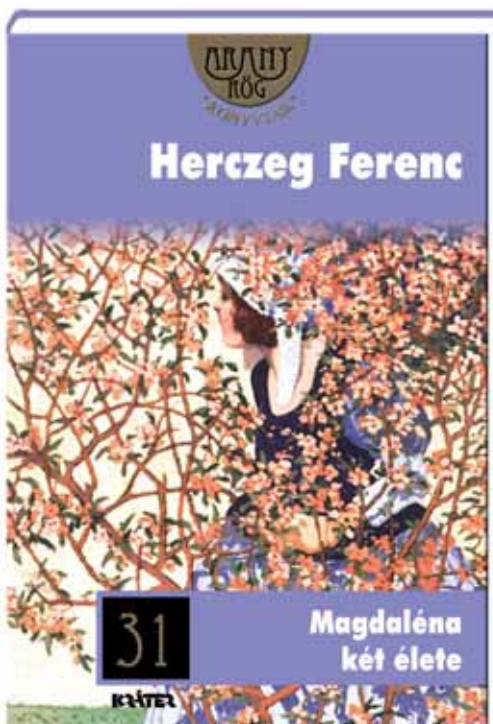
Berde Mária:

SZENTSÉGVIVŐK

regény, 392 oldal, ára: 2700 Ft

Érdekessége mellett dokumentumerejű Berde Mária Szentségvivők című regénye, amelyben az erdélyi irodalmi életről fest résztvevőként körképet. A szentségvivők a magyar nyelv és irodalom erdélyi napszamosai. A könyv szerint egy száz, egy izraelita és egy székely ocsúdnak fel a trianoni összeomlás után legelőször a letargiából, ők gondolnak először az irodalmi élet megindítására. Az erdélyi irodalmi élet bemutatásának háttérében a 20-as évek Erdélyének társadalmi viszonyait boncolgatja a szerző megrázó őszinteséggel. A kötet cselekményének starthelyzetét Benedek Marcell könyvünk utószavában így jellemzi: „Valamit csinálni kellene”, így kezdődik, s ahogy ez a három szó eldöng a koporsó levegőtlen némaságában, az művészet és történelem egyszerre. Fejbeütött emberek, fejbeütött ország, tájékozatlanság, álhírek, képtelenség a lázálomszerű valóság befogadására, mozdulatlanság, mint tiltakozás a valóság ellen – árlás minden mozdulat, mert a tények elfogadását, a belenyugvás egy fajtáját jelenti... ilyen körülmények közt sóhajtja el egy nyughatatlan szellem: „valamit tenni kell” és megszületik az erdélyi irodalom. Szentségvivők.”

Szutor Ágnes

A várás és várakozás csapdái

Beszélgetés Asperján Györggyel

A Fogadj szívedbe című nagy sikerű József Attila-életrajzi regény szerzője, Asperján György új könyvvel jelentkezik. A **Karcinóma – Egy tüdőrákbeteg regénye** című munka a karácsonyi könyvvásár elgondolkodtató vállalkozása. Nem könnyű olvasmány.

– Az Iván Iljics halála sem az, és a Pestis vagy a Száz év magány sem, miként az Édes Anna sem. Az életet és az írói munkát komolyan vevő, abban nem pénzkeresési lehetőséget kereső írók nem szórakoztatók kívánnak lenni, hanem mélyből hozott üzenettel érdekesek, eredetiek és elgondolkodtatók.

– **Regényét egyes szám első személyben írta. Életrajzi könyv?**

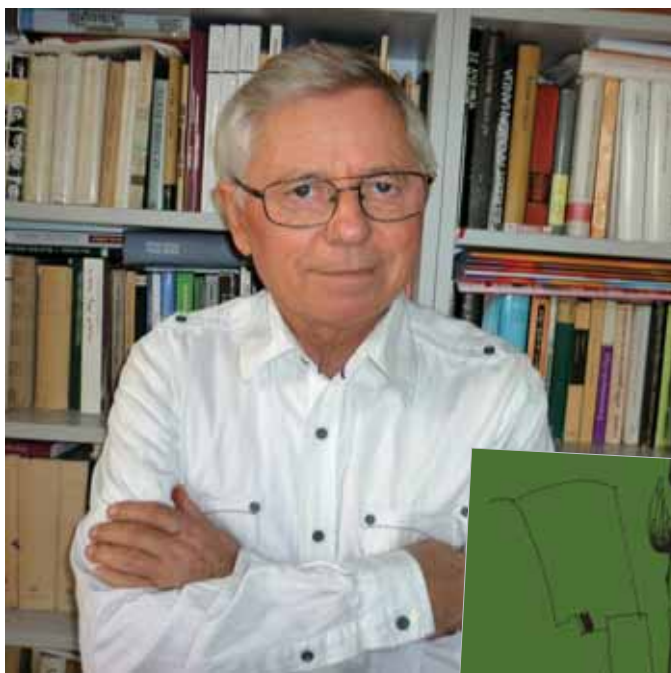
– Amennyire mondjuk az Anna Karenina az. Az író legfontosabb anyaga önmaga és személyes tapasztalatai, valamint az adott íráshoz felhasznált források. Egy tüdőrákbeteg történetét és szembenézését a betegséggel írtam meg, amihez felhasználtam az egészségügyben szerzett tapasztalataimat is.

– **Nem gondolja, hogy megbántja az orvosokat?**

– Az orvosok és a betegek a rosszul szervezett egészségügyi rendszer elszenvedői. Úgy vélem, ebben a helyzetben nem az orvos, hanem a szenvedő beteg oldalára kell állni. Az egészségügyet napi munkájukkal mozgató orvosok egy rossz rendszer közreműködőként élnek meg napi munkájuk eredményeit és kudarcait: pácienseik gyógyulását vagy halálát. Sem felmenteni, sem elítélni nem lehet őket.

– **A regényben gyakori ige a várni. A várás-várakozás pillanatait megfeszíthetik az olvasó idegeit.**

– Nem gondolom, hiszen az olvasók többsége megjárta az egészségügy bugyrait. Aki nem gazdag, és a betegségével nem tud magánklinikára menekülni, az így vagy úgy, de óhatatlanul szembesül mindazzal, amit leírtam. A várás és várakozás csapdáival. A bonyolult és drága vizsgálati eszközök szűkössége sokat ront a betegek állapotán, mivel nagyon elhúzódik egy komolyabb kór okának felderítése. És akkor még nem szóltam a gyógyítás körülményességéről, rendkívül rossz személyi és anyagi adottságairól.

– **Ebből azt gondolhatná ennek az interjúnak az olvasója, hogy láttelepet kap az egészségügyről.**

– Pedig nem. Sokkal inkább egy ember, egy család küzdelméről a rákkal. Tolsztoj remekművében Iván Iljics akkor ismeri fel az élet értékét, derűjét és mulandóságát, amikor ráébred elvesztésének szükségszerűségére. Ilyen helyzetekben megidéződik a múlt minden örömeivel és kétségével, felébrednek az elfeledettnek hitt sérelmek, és feltámad mentőövként a hit, hogy segítsen érzelmileg feldolgozni azt, amivel a mindennapi feladatok közepette nem foglalkozunk, de ami végül mindannyiunk osztályrésze: az elmúlás elkerülhetetlenségét. József Attila azt írta: én ámulok, hogy elmulok. Ennél pontosabban nehezen lehetne ezt a lényegi pillanatot kifejezni.

– **Vagyis szomorú témát dolgoz fel.**

– Nincs szomorú és vidám téma, csak az élet van, amely egyszerre ilyen is, meg olyan is. Ezt ismerik fel ennek a regénynek a szereplői. A szorongások előtt és után vannak vidám pillanatok, illetve olyan emberi mosoly, amely a tartalmas élet derűjét jelenti. Ennél többet, illetve ennek leírásánál nehezebb és összetettebb feladatot aligha vállalhat fel az író. Lehet persze az élet nagy küzdelmeiről, az érvényesülésről, az önzésről, a cselszövésekről, a szerelemről is írni, de ezek a helyzetek még az egészséggel áldott mindennapok világába tartoznak. Az eredményekre

aztán a betegség egyfajta ráadás, a létezés sajátos trükkje és esendő voltának üzenete.

– **Kikre gondolt olvasó gyanánt, amikor ezt a témát feldolgozta?**

– Mindenkire, hiszen aki ma egészséges, holnap szembenézésre kényszerülhet. Évente Magyarországon hetvenezer rákbetegséget diagnosztizálnak, és harmincötezen meghalnak. Félmillió ember: rokonok, barátok, ismerősök az érintettek, és közöttük többen is betegként. De

nem ez a legfontosabb, hanem az a tékozlás, ahogyan élünk, pocskéolva az egészségünket cigarettával, alkohollal, és a mindennapok egyre növekvő stresszével. Nem érünk rá vigyázni magunkra, óvni azt, amiben a szellemünk, a lelkünk lakik: a testünket. Annak megfelelő működését evidenciának tekintjük. És persze kimeríthetetlenek. Ez is fontos szempont a regény szövetében.

– **Engem olykor szorongás fogott el a könyv olvasása során.**

– Jogosan, mert mindannyian szorongunk az ismeretlentől, s ebbe tartozik a betegség, a kórház világa. És minden korlát, amely akadályozza szabadságunkat, megszokott életvitelünket. Ennek irodalmi ábrázolása fontos ügy, úgy is mondhatnám: küldetés az író számára, ha békében akar élni önmagával, és az olvasója szemébe akar nézni. Én úgy gondolom, hogy nem lesújtó, hanem felemelő a regény világa, fontos és nagy pillanatait, amelyek mindenki számára ismerősök lehetnek.

Várkonyi György

▶ könyvről

Asperján György:

KARCINÓMA – Egy tüdőrákbeteg regénye
FDS-Technology Kft., 320 oldal, 2980 Ft

Út a sikerig

A laikus sportrajongó csak sejti, mennyi munka áll egy-egy kiemelkedő sportteljesítmény mögött. A sportolók zárt világa a velük készült interjúkból vagy a pályafutás végén megjelent életrajzi kötetetekből nyílik meg a szurkolók számára, akik ekkor szembesülnek azzal, hogy egy-egy kiemelkedő sikerhez mennyi idő, pénz, kitartás szükséges. Az is nyilvánvalóvá válik ilyenkor, hogy a fizikai edzés mellett a szellemi és lelki felkészülés legalább annyira fontos, egy jó edzőnek nemcsak technikai és taktikai tanácsokkal kell ellátnia sportolóját, hanem lelki társként, már-már pszichológusként is mellette kell állnia, hiszen azt még a laikus sportrajongó is tudja: a küzdelem sokszor fejben dől el.

A sportsikerekhez vezető rögsz út lélektani összetevőiről olvashatunk a két hivatásukban sikeres, amerikai sportpszichológus dr. Leif H. Smith és dr. Todd M. Kays *Sikerpszichológia* című könyvében. A könyv elsősorban sportolóknak, edzőknek és sportolókat nevelő szülőknek íródott, ők azok az olvasók, akik egyből értik, hogy a szerzők mire gondolnak, amikor relaxációról, összpontosításról, sikerekről és kudarcokról, motivációról vagy éppen csapatkommunikációról írnak. Gazdag sportpszichológusi gyakorlatukból hozott példákkal világítanak rá az egyes összetevők működési mechanizmusaira, hogy aztán ezeket a mindennapokban is jól használható ötletekkel támasszák alá. Lépésről lépésre jól felépített feladatok segítségével vezetik az olvasót, és

szembesítik a sportkarrierjük építőket minden témánál a sikeres és a kevésbé sikeres stratégiákkal.

A könyv a laikus sportrajongó számára nemcsak azért lehet érdekes, mert bepillantást enged a sporthéroszok szellemi-lelki felkészülésének titkaiba, vannak olyan témakörök, amelyek az egyszerű halandók számára is hasznos életvezetési tanácsokkal szolgálnak. A siker az élet minden területén fontos, az emberi élet egyik legfelemelőbb pillanata, amikor a kemény munkát követően elérkezünk a csúcra: sikerül a kitűzött cél elérése. A Sikerpszichológia a célok pontos megfogalmazásában és a célig vezető út bejárásában is segítségünkre lehet. Legyen szó családról, munkáról vagy a szabadidőről, mindegyik esetben fontos, hogy megtaláljuk a helyes arányokat. És

ha nem is vágyunk arra, hogy egész életünket feláldozzuk a versenysport oltárán, van mit tanulni a sportolóktól: célkitűzést, fókuszálást, önbizalmat, pozitív hozzáállást.

Pompor Zoltán

dr. Leif H. Smith – dr. Todd M. Kays:

SIKERPSZICHOLÓGIA

Tantusz könyvek sorozat

Panem Kiadó, 4900 Ft

Rossz szokás, jó szokás, megszokás

A kamaszkor a változások időszaka – nem csak testi, de lelki és szellemi téren is elkezdődik egy olyan utazás, amely nagyban meghatározza, milyen felnőtté válnak a fiatalok. Az út- és boldogságkeresés, a felnőtt világ normáinak megkérdőjelezése természetes velejárója ennek a folyamatnak, ugyanakkor furcsa módon a lázadás álarcja mögé rejtőző tinédzserek biztonságra, útmutatásra és hiteles példamutatásra is vágnak.

Nem könnyű dolog hitelesen megszólítani a kamaszokat, jól tudja ezt Sean Covey is, így amikor *A kiemelkedően eredményes fiatalok 7 szokása* című könyvet megírta, azon is elgondolkodott, milyen formában tárja az ifjú olvasó elé azokat a gondolatait, amelyeket felnőttképzési tapasztalatai során összegyűjtött. A könyv nemzetközi fogadtatása bizonyítja (több mint 4 millió eladott példány), hogy sikerült megtalálni azt a formát, ami vonzó a mai kamaszok (és szüleik) számára. Könnyed stílusban, számos idézettel, példával és humoros karikatúrával beszél arról, hogy csupán hét jó szokást kell elsajátítani és megtartani ahhoz, hogy az életünk boldog legyen, hivatásunkban eredményesnek, elégedettnek érezhessük magunkat.

Nem sorolom fel ezeket a szokásokat, aki kíváncsi rájuk, bemehet bármelyik könyvesboltba, leemelheti a polcra a könyvet, és kimásolhatja a 19. oldalról a tanácsokat. Ám jó tudni, a szabályok ismerete önmagában nem tesz eredményessé. Pontosan azt a fáradságos munkát spórolja meg ezzel, amire Covey a könyv olvasóit hívja: a rossz szokásaink rabságából csakis úgy tudunk megszabadulni, ha végigkötvetjük, lépésről lépésre, a könyvben felépített utat. Talán jelmondata is lehetne a könyvnek: apró lépésekkel a változá-

sért. A szerző tudja, hogy nem varázslat kell a változáshoz, hanem sok kis lépés, amelyeket folyamatosan ismételve eljuthatunk a célig. A fejezetek végén található jó gyakorlatokat megfogadva napról napra formálódnak, alakulnak át a szokásaink: megerősödnek a jók, és múlnak a rosszak.

Döntéseinket alapvetően az határozza meg, milyen értékrenddel rendelkezünk, ami az életünk középpontjában áll, az motiválja tetteinket. A kamaszokkal foglalkozók (szülők, tanár, barátok) akkor járnak a jó úton, ha a középpontba az értékeket állítják.

Ez nem könnyű feladat, hiszen a világ egyre hangosabb, a haverokbuli-fanta könnyebb utat kínál, könnyedén eltereli a figyelmet az igazán értékes, maradandó dolgokról. Ezért is fontos a proaktivitás, a célkitűzés, a feladatok rangsorolása, a közösség, mások meghallgatása és nem utolsó sorban az aktív pihenés, amely erőt ad ahhoz, hogy jó szokásainkat meg tudjuk őrizni.

P. Z.

Sean Covey:

A KIEMELKEDŐEN EREDMÉNYES FIATALOK 7 SZOKÁSA

Harmat Kiadó, 344 oldal, 2500 Ft

A Saxum és Sziget Kiadó ajánlata

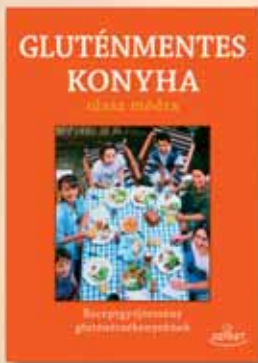

Gabriele Bickel
Ajándékok saját fűszerkertünkől

A saját kertünkben termesztett fűszerekből elkészíthető ajándékok részletes leírását tartalmazza. Fűzve, 144 oldal, 3500 Ft

Bernadette Bachle-Helde – Ursel Bühring
Gyógyító borogatások és pakolások

A Házi gyógymódok c. népszerű könyvünk folytatása. A szerzők részletesen bemutatják, hogy az egyes betegségekre milyen borogatást kell használnunk, hogyan készítjük el őket, és mire vigyázzunk az alkalmazásuk során. Kötve, 144 oldal, 2950 Ft

Gluténmentes konyha olasz módra

Mi az a gluténérzékenység, hogyan diagnosztizálható és hogyan élünk együtt ezzel az ételintoleranciával? Ezekre a kérdésekre találja meg a könyvben a válaszokat és 100 könnyen elkészíthető receptet is. Fűzve, 124 oldal, 2800 Ft.

Heike Boomgaarden
Természetes kert

A könyvben bemutatott 35 építőelemből mindnyájan a tetszésünk szerint alakíthatjuk ki a saját természetes kertünket. Kötve, 138 oldal, 3980 Ft.

Rupert Hochleitner
Milyen ásvány ez? 80 ásvány egyszerű meghatározása

Zsebméretű praktikus határozó az ásványok megismeréséhez. 80 drágakő és ásvány részletes leírása, biztos meghatározás a jól bevált karcszín szerinti beosztás segítségével. Fűzve, neylon borítóval, 128 oldal, 1480 Ft.

Rachel Frély
A levendula titkai

Ez a kis útmutató végigvezet a levendula összes felhasználási területén, és számos példával illusztrálja mindezt. Fűzve, 122 oldal, 1480 Ft

Marie-Noelle Pichard
A citrom titkai

Ez az illusztrált könyvecske számos példával, recepttel és tanáccsal szolgál, miközben bemutatja a citrom számtalan jó tulajdonságát és felhasználási lehetőségét. Fűzve, 128 oldal, 1480 Ft

B. K. S. Iyengar
Jóga-szútrák szíve

A szerző utolsó műve, melyben a jóga filozófiai magvát képező Patandzsali-féle Jóga-szútrákat bontja ki. Kezdő jógázók és tapasztalt oktatók számára egyaránt izgalmas olvasmány. Kötve, 280 oldal, 4500 Ft

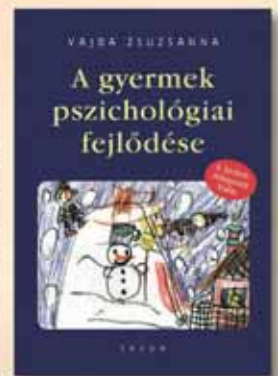

Isabelle Duvernois
Testbeszéd

A gazdagon illusztrált és tanácsokban bővelkedő könyv segítségével megtanulhatjuk felismerni, értelmezni és használni a testbeszéd minden fajtáját, a fejünk bűbjától a lábujjunk hegyéig. Fűzve, 200 oldal, 2500 Ft

Vajda Zsuzsanna
A gyermek pszichológiai fejlődése

A negyedik, átdolgozott, bővített kiadás és két új fejezettel is bővül a könyv: a pszichológia és a gyakorlat kérdéseivel, valamint a gyerekkori pszichológiai problémákkal. Kötve, 336 oldal, 4500 Ft

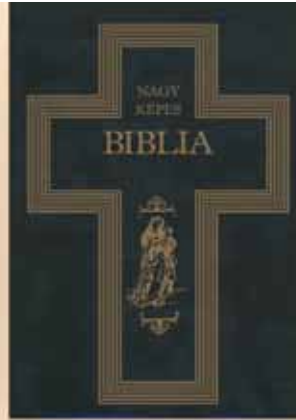

Sediánszky Nóra
Velence útvesztői

Hét séta: rendhagyó, érzelmekkel teli városlátogatásra hív a könyv, mely számos praktikus tanáccsal is szolgál látnivalókról, éttermekről üzletekről, szálláshelyekről. Fűzve, 288 oldal, 2980 Ft.

Popper Gábor
Tévutakon?

A szerző harmadik kötete néhány visszaemlékezést, levelet tartalmaz édesapjához, Popper Péterhez, valamint övid novellákat humorral, lírával életének történéseiből. Kötve, 202 oldal, 2800 Ft

Nagy képes Biblia

Az Ó- és Újtestamentum teljes szövegével, Michelangelo, Tintoretto, Veronese, El Greco, Murillo és mások bibliai tárgyú festményeinek reprodukcióival. 960 oldal + 64 oldal színes melléklet, arany élmetszéssel, 15800 Ft

Könyveink megrendelhetők közvetlenül a kiadótól a honlapon (www.saxumkiado.hu), telefonon (06/1-237-0659) vagy e-mailen (info@saxumkiado.hu). Minden megrendelésre 20% kedvezményt adunk.

Téli történetek
790 Ft
200 x 200 mm
10 oldal

Karácsonyi kirakóskönyv
1990 Ft
165 x 165 mm
10 oldal

Csodaszép altatómesék
3990 Ft
155 x 215 mm
236 oldal

Melinda és Cukorfalat kalandjai
1990 Ft
220 x 280 mm
24 + 2 oldal

Napraforgó
1047 Budapest, Városliget u. 31-35. • Telefon: 06-1-272 3113 • Fax: 06-1-272 3112 • E-mail: napraforgo@napraforgo.hu • www.napraforgo.hu

NAPKÚT KIADÓ
Karácsonyi könyveink közül

MÓSER ZOLTÁN-VÖRÖS ISTVÁN: Száz és egy (születésnapi versek, sok képpel)

Sokunk karácsonya 2014 (antológia)

SZABÓ ANTÓNIA: Megy a gyűrű vándorútra (őstörténeti tanulmány)

SZABÓ PALÓCZ ATTILA: Tanácstalan kölykök (próza)

SZTOJCSEV SZVETOSZLÁV: Vaku (prózatördékek)

TAKÁCS NÁNDOR: Kolónia (versek)

VARGA KLÁRA: Műszakarbantartási alapismeretek (regény)

VASADI PÉTER: Tetőzés (versek)

VELIKIĆ, DRAGAN: Bonavia (regény)

VERRASZTÓ GÁBOR: Az eltékozott palota (Budai históriák – helytörténeti írások)

KRISTEVA, JULIA: Gyilkosság Bizáncban (regény)

LENZ, SIEGFRIED: Héják a levegőben (regény)

MOLNÁR MIKLÓS: Bolond Istók csínytevései (regény)

MÓRICZ ZSIGMOND-MARSAI ÁGNES: Icirí-picirí (rovásírást oktató mese)

Tudjuk: EGYEDÜL EGYÜTT JOBB

A Mezőgazda Kiadó karácsonyi ajánlata

A pezsgő

Bolti ár: 3900 Ft

A december 17-ig beérkező megrendeléseket tudjuk karácsonyi kiszállításra teljesíteni!

Megrendelhető a kereskedelmi részleg **ÚJ címén:**
1097 Budapest, Gubacsi út 30.
Telefon: +36-20 939-29-09
Email: kereskedelem@mezogazdakiado.hu
www.mezogazdakiado.hu

MEZŐGAZDA KIADÓ

A bemutatta: HOLNAPKUTYÁK A 7 FŐBŰN

ROLAND KIADÓ MUZZSAI ISTVÁN

NAGYON "ÁLLAT" TANMESÉK, MELYEK ALÁZATRA TANÍTANAK

Egy modern mesekönyv, ami a klasszikus értékekre nevel.

KEVÉLYSÉG

1990 FT

office@roland-toys.eu www.facebook.com/RolandKiadó

Csúf versek

Interjú Király Gáborral

Különös könyv az elsőkötetes Király Gábor verseskönyve. A Kalandor Kiadó a 2012-2013 között írt műveit adta ki Komjáti Ildikó szerkesztésében. Katarina Peters és Dányi Dániel műfordításában néhány műve angolul is olvasható, valamint helyet kaptak benne Merényi „Grafitember” Dániel illusztrációi, egy dal kottája. Ezenkívül, merőben szokatlanul, a versek után kommentárokat találunk, amelyeket Asperján György, Galkó Balázs, Hell Nagy István, Szegvári Katalin és Szele Tamás írtak.

– Miért Csúf versek a kötet címe?

– A „Szép versek”, amelyben kortárs költők művei szerepelnek, a Magvető Kiadó által immáron vagy 40 éve foglalt. Azt a címet már nem adhattam. Maradt a Csúf versek.

– **Nemcsak az olvasóval, az irodalmi hagyománnyal is párbeszédet folytat, ugyanis hagyományos formákban versel magánéleti, hétköznapi élményektől közéleti témákig, mindentől. Viszont a hihetetlenül kifinomult versépítkezés miatt a legnehezebb tartalmakat is derű járja át. Az újított eszembe, hogy ez egy interaktív könyv...**

– A költészet azért van, hogy szórakozzon az olvasó. Teljesen értelmetlen és fölösleges olyan dolgokat írni, amelyek nem érdeklik az embereket. Én legalábbis azért írok, hogy az olvasónak legyen jókedve, rosszkedve, ideges legyen, röhögjön.

– **A kritikusok nem nagyon tudják hová tenni a műveit. Kálmán C. György például azt írta, hogy olyanok, mint a versbe oltott publicisztikák. Egyetért?**

– Vitatkoznék vele ezzel kapcsolatban, mert a publicisztika egy promt műfaj, a *mostra* reagál. Igen ritka az a szerző, aki olyan publicisztikát ír, ami 20-50-100 év múlva is olvasható. A magyar sajtótörténelem legjobb újságírójáról, Ady Endréről emlékeznek itt meg, az ő írásai a mai napig élvezetesebbek, anélkül, hogy pontosan ismernénk a körülményeket, amelyekben születtek. Ebben az értelemben, a kötetemben nincs is politikai vers. Amiket annak értelmeznek, azok általában kis közéleti reflexiók.

– **A kommentárok ötlete a netes világ beszűrődése?**

– Száz százalékgig az. Olyan időkben élünk, amikor az embereket nemcsak az érdekli, amit olvasnak, hanem az is, hogy mások mit gondolnak, hogyan vélekednek az olvasottakról. Azért raktuk bele ezt a 120 kommentárt.

– **Őn 2012-től ír verseket. Eddig mivel foglalkozott?**

– Erre szoktam azt mondani, én nem vagyok a csomag része. Amit el akarok mondani a világról, adott esetben magamról, ott ül ebben a könyvben, illetve a mai napig írt verseimben.

– **Miért kezdett el írni?**

– Egy irodalmi portálon olvastam egy rémületes irományt, mint a hét versét, és dühös lettem. A különböző irodalmi lapokat olvasva úgy látom, a lírikusok hajlamosak azt képzelni, hogy az 1920-as évek Párizsában élnek. Ugyanis szerintem jelentős különbség van a vers és a szabadvers között. Az írásbeliség kialakulása óta írnak az emberek verseket, azon egyszerű oknál fogva, mert sokkal könnyebb megjegyezni, megtanulni, ha a mondanivaló versbe van szedve. Dallamot is tettek rá, aztán az lekopott, és ott maradt a forma, a csontváz. Nagyon sokféle forma alakult ki az évek során, amire mindenféle szavakat lehet ráhúzni. Ez a vers. Amin én küszködöm, annak a meghatározása a következő: a vers ritmikus szöveg.

– Tetszik, hogy lefordítottat néhányat!

– Amerikában most jelenik meg a második versem Dányi Dániel fordításában. Hamarabb jelent meg Amerikában versem folyóiratban, mint Magyarországon, ahol egyébként 1500 fős állandó olvasótáborom van.

– **Ez nagyon szép létszám! Hogyan ír?**

– Általában úgy, hogy minden külön értesítés helyett eszembe jut egy jól hangzó sor, ami köré fölépítek egy verset. Van, hogy ez 20 percet is elvesz egy nap az életemből. Rettenetesen élvezem! Varró Dani egyszer úgy fogalmazott, hogy a rímért meg kell szenvedni. Erre írtam is egy válasz verset. Egy frászt kell megszenvedni! A lényeg az, amire menet közben rájöttem, hogy soha nem szabad az embernek az első eszébe jutott rím alkalmazni, mert abból csasztuska lesz. Közhelyesen meg nem szabad írni.

– **Főlkeltette a figyelmemet, hogy a könyvben benne van a Gyermekéztetési Alapítvány felhívása, adományozásra. Szokatlan egy verseskötetben ilyesmi!**

– Nem igazán tartom erkölcsösnek a 21. században egy társadalomtól, hogy éhezők vannak, pláne azt, hogy gyermekek éhezessenek. Ez politikai elhatározás kérdése. A Maslow-piramist nem én találtam föl, hanem Maslow! Először szükség lenne az éhezés megszüntetésére, a maradék pénz lehet fölosztani minden másra.

– **Kommentelők írnak a neten is. Például azt, hogy: „Őszinte, és megdöbbenő versek”. Másfelől azt is hallani, alig olvasnak manapság verset, nem értenek a versekhez...**

– Ugyan mit kell érteni a Szeptember végén-hez? Ahhoz értett a Petőfi, megcsinálta, el kell olvasni és élvezni kell! Ha beleolvas ebbe a könyvbe, láthatja, szinte minden vers legalább két rétegű. Ezért röhögök marha jókat a verseimre megjelenő online kommentárokon. Hihetetlen, hogy miket gondolnak bele az emberek! De nem baj, mert ez azt jelenti, hogy elkészült a vers. Én megcsináltam, az egy dolog. Ha az olvasónak gondolata vagy érzelme támad tőle, akkor készült el a vers. Szerintem egy verset nem is lehet félreérteni, mert azt ketten csinálják, a költő és az olvasó.

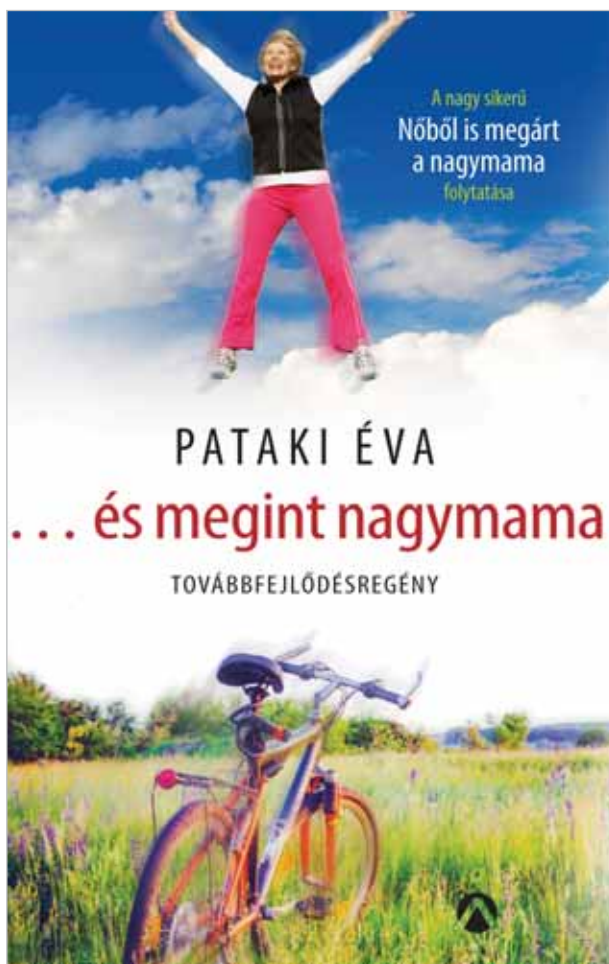
Szepszi Dóra

▶ könyvről

Király Gábor: **CSÚF VERSEK**
Kalandor Kiadó, 3990 Ft

Ki neveli a nagymamát?

Első nagymamás könyvét (Nőből is megárt a nagymama) családunk mindkét nagymamája nagy lelkesedéssel olvasta. A jó tollú forgatókönyvíró sok humorral és szeretettel írt arról az élethelyzetről és folyamatról, amit a nagymamává válás jelent. Az is ekkor tudatosult bennem, hogy mennyire más a lányos anya nagymamává válása, mint az anyósé. Mennyivel szabadabban mozog az egyik, mint a másik. És, hogy ezen a kapcsolaton is dolgozni kell, nagymamáknak, szülőknak és unokáknak egyaránt. Így aztán érthető Pataki Éva *...és megint nagymama* címmel most megjelenő könyvének alcíme, vagy műfaja: továbbfejlődésregény. A működő családi kapcsolatokban folytonosan fejlődni, változni kell: alkalmazkodni az unokák és szüleik igényeihez, fittnek és nyitottnak maradni testileg és szellemileg. Nevelni és nevelődni. A regény kerettörténetében éppen itt történik a baj: a nagymama bokáját töri, hosszas kórházi kezelés, majd otthoni pihenés vár rá, amit, hiába az új férj, a szerető család, mindenki nehezen visel, legfőképpen

a főhős. Egyrészt furdalja a lelkiismeret, hogy egész nyara a lábadozással telik, és ahelyett, hogy gyarapodó számú unokáival töltené az időt, gyógytornával nyúzza magát, másrészt meg kell élnie és tudomásul kell vennie a testi kiszolgáltatottság és az öregedés különböző lépcsőfokait. El kell tudni fogadni a gondoskodást, meg kell szoknia, hogy már nem csak ő gondoskodik másokról. Persze a betegség nem akadályozza meg az unokákkal való törődésben, kapcsolata minden unokájával egyedi és megismételhetetlen: a legnagyobb azért, mert az első az unokák sorában, a második azért, mert külföldön él és csak ritkán találkoznak, a harmadikkal azért, mert ő a legnagyobb kistestvére. Finom humorral és sok önróniával ábrázolja a nagymamát, aki minden körülmények között helytáll.

Pataki Éva:
...ÉS MEGINT NAGYMAMA
Athenaeum Kiadó
219 oldal, 3490 Ft

Hadifogoly magyarok

Az évfordulók mindig aktivizálják a közfigyelmet, ami rendjén is való, éppen ez az egyik hasznos funkciójuk. Az első világháború – a nagy háború – kitörésének 100. évfordulóján is sok kulturális esemény segít emlékezni. Az évforduló elősegítette az olyan művek megjelenését is, mint Margittai Gábor új kötete, a *Szamár-sziget szellemkatonái*.

Közelebbi és távolabbi múltunknak bizonyára sok olyan mozzanata van, amely a szakemberek szűk körén kívül ismeretlen maradt. Ezek közé a nagyközönség előtt ismeretlen történelmi fehér foltok közé tartozik a Szardínia és Korzika partjai közötti öböl nyugati ívében elhelyezkedő Asinara-sziget első világháborús hadifogolytáborának története.

Margittai Gábor a történetet logikusan az elején kezdi: a Monarchia hadserege megtámadta Szerbiát, az első támadási hullám katasztrofális következményekkel járt, tízezrek estek szerb hadifogságba. Ez a kezdete annak az útnak, amelynek végső állomása az olaszországi Asinara-sziget lesz. A nagy háború eltitkolt halálmarsa – a kötet alcíme arra az útra utal, amelyet a háború elején fogságba esett katonáknak kellett megtenni Szerbia északi területéről Albánián keresztül a tengeren át Asinara-szigetig,

miközben vérhas, tífusz, kolera, éhínség tizedelte őket.

Az „albínó szamarak” szigetére a „halálmarssal” egy adat szerint több mint 16000 osztrák-magyar hadifogoly jutott el, legalább 7000 katonának – akik közül 1000 magyar volt – végső nyughelye lett a sziget.

Margittai Gábor nem csak a katonáknak állít emléket kötetében, azokról is megemlékezik, akik nélkül Asinara története fehér folt maradt volna: Lőrinczi László erdélyi író, Giovanni Terranova olasz kutató járult hozzá munkásságával a történelmi tényfeltáráshoz.

Margittai Gábor művének nagy erénye az irodalmi eszközök használata, így éri el, hogy nem tudjuk meghatottság nélkül olvasni „dedapáink” szenvedéstörténetét.

K. A.

Margittai Gábor:
SZAMÁRSZIGET SZELLEMKATONÁI
A nagy háború eltitkolt halálmarsa
Külső magyarok Kft., 266 oldal + fotóalbum melléklettel, 3950 Ft

Karácsonyi ajánlata

Megjelent

a protestáns, új fordítású Biblia legújabb, 2014-es revideált kiadása!

www.abibliamindenkie.hu • www.bibliajarat.hu

KÖZÉPMÉRETŰ,
BŐRKÖTÉSŰ,
CIPZÁRAS KIVITEL
Ezüst élmetszéssel,
regiszterrel
114x163 mm • 1360 oldal • 9900 Ft

NAGY-CSALÁDI,
VÁSZONKÖTÉSŰ
„Családi krónika” oldalakkal
B/5 mm • 1360 oldal • 8100 Ft

Paul Lawrence – Richard Johnson

BIBLIAI KÉZIATLASZ

160x222 mm • 192 oldal • kartonált • 4000 Ft

Bölcsföldi András
(szerk.)

KARÁCSONY IDEJE
Magyar írók novellái
adventtől vízkeresztig
Fr/5 • 188 oldal
keménytáblás • 2000 Ft

Györi Katalin – Gellén Sára

AZ ELSŐ KARÁCSONY

230x215 mm • 48 oldal • keménytáblás • 1800 Ft

Rendelje meg kiadványainkat webáruházunkban 15% árengedménnyel!

Kálvin Kiadó, 1113 Budapest, Bocskai út 35.

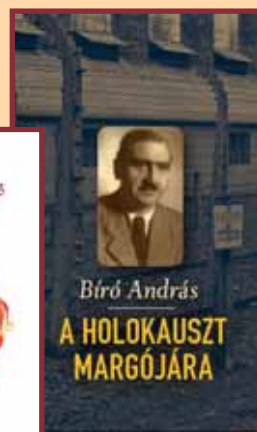
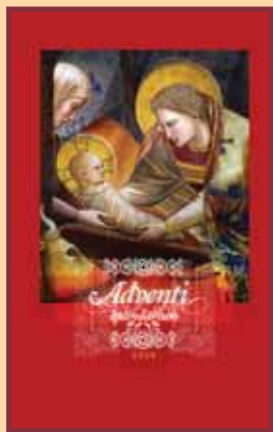
Tel: 06-1-386-8267 • E-mail: kalvin.kiado@kalvinkiado.hu

www.kalvinkiado.hu | www.bibliatarsulat.hu

A jó könyv – szolgálat

www.kairosz.hu

A Kairosz Kiadó ajánlata

ADVENTI KALENDÁRIUM 2014

184 oldal, 3200 Ft

Lélekemelő kötet az adventi csendesség idejére. Az Advent első vasárnapjától karácsony első napjáig tartó napi olvasmányok a kalendáriumok változatosságával idézik fel a decemberi emléknapokat, a kereszténység és a magyarság közös kultúrkincséből merítve, képzőművészeti és irodalmi művek segítségével.

Bíró András

A HOLOKAUSZT MARGÓJÁRA

80 oldal, 1200 Ft

A kötet egy olyan dokumentumgyűjtemény, amely ugyanakkor tankönyv is. A dokumentumokat hálás emberek írták, megemlékezve a nehéz időkről, amelyet néhányuk számára mégis elviselhetővé tett egy EMBER – a Jad Vasem, Világ Igaza Bíró Gyula, rendőr-főfelügyelő, internálótábor-parancsnok. Példáját fia, Bíró András örökölte meg e könyvben.

Fésűs Éva

A PALACSINTÁS KIRÁLY

152 oldal, 2600 Ft

A palacsintás király nemcsak a gyerekeknek izgalmas olvasmány, hanem felnőttek is lehetőséget ad arra, hogy a maguk módján értelmezzék a mesebeli eseményeket, amelyek talán közelebb történnék hozzánk, mint gondolnánk...

A gyerekek bizonyára szívesen nézegetik majd Szekeres Erzsébet varázslatos illusztrációit.

NEMZETI NAGYVIZIT

A kezdetektől a honfoglalásig I. kötet.

Szerkesztő: Dr. Kásler Miklós

340 oldal, 2800 Ft

A „Nemzeti nagyvizit” hasonló a kórházhoz, csakhogy ennek során hazánk, nemzetünk sorsa, történelme véteik alapos vizsgálat alá. Magyarország fölött 83 tévé műsor során tartott konzíliumot Kásler Miklós professzor, akinek rokonszenves mosolyát, hatalmas történelmi műveltségét nézők milliói ismerhették meg az elmúlt években.

Hoffmann Rózsa

MÉRFOLDKŐ UTÁN – MIT, MIÉRT?

A köznevelés megújítása 2010–2014

200 oldal, 2000 Ft

Hoffmann Rózsa négy évig „állta” az ellenzéki média csapásait, és ment a maga választotta, helyesnek tartott úton. Amikor államtitkár lett, tudta, hogy mit vállal, és azt is, hogy a nagy átalakítások sokakból ellenállást váltanak majd ki. De hinnie kellett abban, hogy számosan látják munkájának értelmét, hiszen a köznevelés megújítása az egész ország megújulásának feltétele.

Johann Georg Kohl

UTAZÁS AUSZTRIA ORSZÁGAIN KERESZTÜL

Magyarországi utazás

Fordította, bevezetővel és jegyzetekkel ellátta Vizkelety András. Argumentum, 2014. 412 oldal, korabeli metszetekkel. Kemény táblás. Ára 3700 Ft

A brémai születésű Johann Georg Kohl (1808–1878) korának egyik legtermékenyebb útleírója volt: 46 kötetnyi terjedelemben 21 önálló útleírást és mintegy 100 földrajz- és történelemtudományi, néprajzi és nyelvészeti tanulmányt publikált. Első nagy utazásait a Baltikumban és Oroszországban tette, második útja 1841-ben az Osztrák Császárságba vezetett, amelyről 1842-ben öt kötetben számolt be, ezek közül kettő Magyarországról szól. E két kötet fordítását veheti kézbe most az olvasó.

Kohl beutazta egész Nyugat-Magyarországot, sokáig tartózkodott Pesten, majd végighajózta a Dunát Orsováig, onnan a Dél-Alföldre, majd a Balaton-felvidékre át kocsin tért vissza Stájerországba. 1841 és 1842 a magyar reformkor talán legsikeresebb két éve volt. Az útra jól felkészült, gazdag olvasmányháttérrel rendelkező Kohl kitűnő megfigyelő volt, minden érdekelte Magyarországon. Érzékes tájleírásai, az országgrészenként, sőt vármegyénként változó társadalmi, gazdasági, műveltségi viszonyok ismertetése az éppen változásban lévő Magyarország láttelepe. A látottakat, hallottakat sokszor kíséri elismerő vagy kritikus kommentárral. Különös értéke a köteteknek, hogy visszajárják az úti vagy akár a kocsmái beszélgetéseket, de megtudunk pl. olyan, eddig ismeretlen részleteket is, hogyan éltek a Császárság észak-itáliai hadjárata során foglyul ejtett olaszok a szegedi Csillagbörtönben. Kohl 1868-ban egy nemzetkarakterológiai művet írt Európa népeiről. Ennek a magyarokról szóló részét is tartalmazza a kötet.

Germuska Pál

A MAGYAR KÖZÉPGÉPIPAR

Hadiipar és haditechnikai termelés Magyarországon 1945 és 1980 között

Argumentum Kiadó – Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltára, 2014. 680 oldal + 16 oldal melléklet. Kemény táblás. Ára 4500 Ft

A szövetséges bombázások, a német iparbénítás, majd a szovjet jóvátételei gyárleszerelések 1944–45-ben felszámolták a magyarországi hadiipari kapacitások döntő részét. A kommunista hatalomátvételt követően, 1948–49 fordulóján szinte a semmiből kellett újjáteremteni a hazai hadianyaggyártó ipart. 1948–49-ben megkezdődött a meglévő hadiüzemek rekonstrukciója, 1950-től pedig tucatnyi új fegyver- és lőszergyár épült Magyarország északi és keleti régiójában. Az 1952-től közpépiparnak nevezett ágazat ontotta a fegyvert és a hadfelszerelést, majd 1953 júliusától nemcsak a 230 ezer fős hadsereg leépítését, hanem a túlméretezett hadiipar polgári termelésre való átállítását is végre kellett hajtani. 1961–62-ben a közpépipart végérvényesen a civil gazdaságba integrálták, és ekkortól kettős profilú vállalatok biztosították a Magyar Néphadsereg és a szövetséges haderők haditechnikával való ellátását. A könyv egyszerre lehet érdekes az ipar-, a gazdaság- és a hadtörténet iránt érdeklődőknek: felvázolja az 1945 és 1980 közötti haderőfejlesztés fő vonalait, ismerteti a hadiipar szervezeti átalakulásait, és részletesen bemutatja, miként lett az alapvetően fegyver- és lőszergyártó közpépiparból a számítástechnika- és híradástechnikában, valamint a műszergyártásban jeleskedő, döntően exportra termelő korszerű iparág.

ARGUMENTUM KÖNYVKIADÓ 1085 Budapest, Mária u. 46.
Telefon: (+36-1) 485-1040, Fax: (+36-1) 485-1041
info@argumentum.net www.argumentum.net

A „Csak a szépre...” és az „Ó, a Balaton régi nyarakon” albumok szerzője most egy telefonkönyv segítségével idézi fel ifjúkorát, a hatvanas éveket.

Fekete Sas Kiadó
1067 Budapest
Vörösmarty utca 53.
Telefon: 332-8931
www.feketesas.hu

A Hungarovox Kiadó ajánlata

GYŐRI TE DEUM
Czigány György diáriuma

Versek és prózai írások

104 oldal
1500 Ft

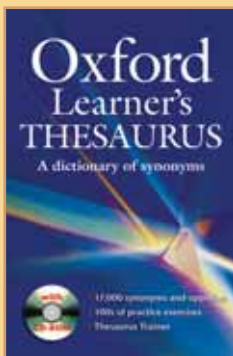
Rónay Tamás
„HALLÓ,
ITT FERENC PÁPA!”

Életrajz

192 oldal
1800 Ft

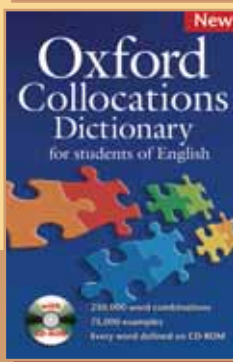
1137 Bp., Radnóti M. u. 11.
Telefon: 06-1-340-0859,
06-20-585-8212
info@hungarovox.hu
www.hungarovox.hu

OXFORD LEARNER'S THESAURUS DICTIONARY PACK (BOOK+CD)

Szinonimaszótár B2-C2 szintű nyelvtanulóknak

Nincs két teljesen egyforma jelentésű szó. Az Oxford University Press szótára megmagyarázza a legpróbb különbségeket is. A szótár tartalmazza több mint 17 000 szinonima és ellentét magyarázatát, 16 gyakorló tanulói oldalt, sőt a bevezető részben szótár használatot segítő magyarázó oldalakat is találunk. A CD-ROM mellékleten megtaláljuk a szótár teljes anyagát 250 gyakorlófeladattal és játékkal kiegészítve. 1008 oldal, 9 900 Ft

OXFORD COLLOCATIONS DICTIONARY WITH CD-ROM

A szókapcsolatok szótára B2-C2 szintű nyelvtanulóknak

Forradalmian új szótárt jelentetett meg az Oxford University Press, mely az angol nyelv szavainak természetes szókönyvetét világítja meg, és abban segíti a tanulót, hogy helyes, az angol nyelvre leginkább jellemző szókapcsolatokat használjon. A szótár új kiadása CD-ROMot is tartalmaz. 896 oldal, 11 900 Ft

OXFORD KÖNYVESBOLT
1052 Budapest, Gerlóczy u. 7.
www.oupbooks.hu

A honlapunk:

www.konyv7.hu – www.konyvhét.hu

CIKKEK, INTERJÚK, KÖNYVISMERTETÉSEK, ONLINE PROGRAMOK – partnereink közlése alapján

ARCHÍVUM – a Könyvhét minden megjelent száma pdf-ben 1997. szeptember 11-től 2014. április 15-ig

CÍMLAPGALÉRIA – a Könyvhét összes számának címlapja

A Könyvhét a Facebookon: www.facebook.com/konyv7

A szerző ajánlja VELENCE ÚTVESZTŐI

Mire jó egy újabb Velence-könyv? Miben tud mást, érdekesebbet, egyedít nyújtani a piacon lévő útikönyvekhez, művészeti munkákhoz, albumokhoz képest?

Először is talán személyességében. Kíváncsi utazóként, olasz szakos egyetemistaként a 90-es évek elején

kezdtem fölfedezni ezt a várost, hogy azután később szenvedélyes Velence-rajongóvá, még inkább „Velence-függővé” váljak. Az eltelt húsz év alaposan átrajzolta, megváltoztatta a világ és Európa arcát – Velence egyediségét épp változatlansága adja, az időjárás szeszélyein kívül más nem nagyon tudja alakítani a kora középkortól a tizennyolcadik századig rögzült vonásait. Amitől mégis mindig más és más, újabb aspektusokat, hangulatokat, színeket találunk benne, az nagyban függ a „felfedező”, az utazó személyétől; a Velence útvesztői saját bolyongásaim, „város-találkozóim” lenyomata. Képzelt utazásra, hét hosszabb-rövidebb sétára invitálom az olvasót, hogy járja be velem a világ egyik legismertebb városának zegzugait, s tapasztaljuk meg együtt, hogy a rátekintés örömeiben mindig lehet valami újat, izgalmat, mást mutatni. Fedezzük fel együtt ennek az élő, lélegző múzeumnak számtalan titkát (marad még bőven), csodálkozzunk rá az ismertebb részletekre ki-

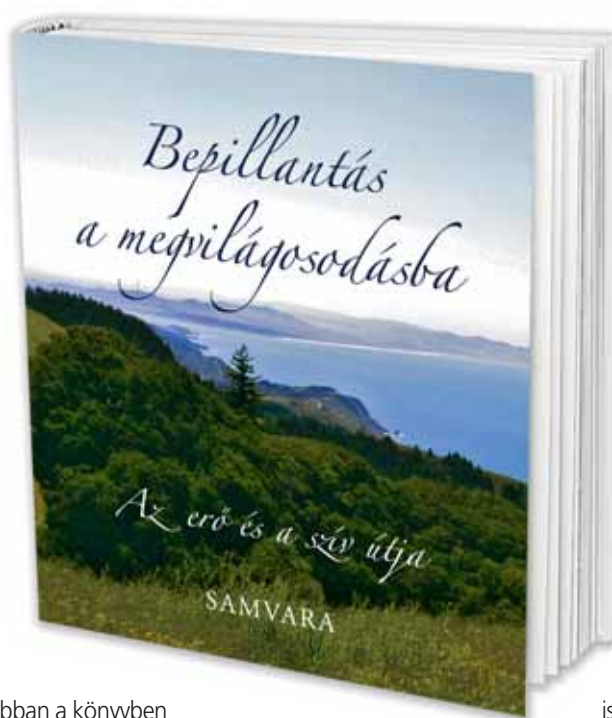
Sediánszky Nóra: **VELENCE ÚTVESZTŐI**
Saxum Kiadó, 288 oldal, 2980 Ft

A világi gondok elől a jelen pillanatba

Az Amerikában élő, megvilágosított spirituális tanító, Samvara, már többször járt hazánkban, ilyenkor szívesen ad tanítást tanítványai és a spiritualitásra nyitott érdeklődők számára. A Mester megteremtette magában az egyensúlyt a földi dolgok és a spiritualitás között. Saját tapasztalata alapján utat mutat azoknak, akik szeretnék megtalálni ezt az egyensúlyt és harmóniát az életükben. Tanítása tiszta, mindenki számára könnyen érthető. Ezen kívül van valami szavakkal el nem mondható varázsa, ami magával ragadja az embert. Erő és szeretet árad belőle.

Ez az erő és szeretet nyilvánul meg abban a könyvben is, amelynek – fél év alatt elfogyott – első kiadása utáni, kibővített újabb kiadása a napokban jelenik meg a könyvesboltokban. *Bepillantás a megvilágosodásba* címmel. A könyv alcíme: „Az erő és a szív útja”.

Samvara tanítványai a Mester tanításaiból gyűjtötték össze egy csokorra való idézetet, ami gyönyörű képekkel illusztrálva kerül az olvasók kezébe. Ez a különleges könyv kulcsot ad az olvasónak ahhoz, hogy megtalálja a boldogságot a mindennapi életben, itt és most.

A könyv egyik olvasója így lelkesedik a könyvről: „A legtöbb idézetes könyvecskét arra szánják, hogy az ember időnként leüljön és elolvasson egy-egy idézetet. Amikor először kezembe vettem ezt a könyvet, leültem, és elejétől a végéig elolvastam. Többször meg akartam állni, hogy majd később folytatom, de valami mindig továbblendített, és végül egy szuszra elolvastam. A képek és az idézetek összhangja valami különösen letisztult, nyugodt, ugyanakkor erőteljes hangulatba hozott.

Amikor elkezdtem olvasni, viharos eső volt odakinn, úgy tűnt, az egész nap ilyen lesz, nem is jószoltak mást. Miközben olvastam, elállt az eső. Aztán elült a szél. Valahogy azt éreztem, hogy minden egyre fényesebb. Végül egyszer csak a felhők közül kikukucskált a nap. Mintha a természet tükrözne volna belső gondolataimat, és maga is elcsendesült és letisztult volna egy kis időre...

Ez a belső fény azóta is megmaradt. Kaptam valami olyan belső erőt, ami azt mondja: biztonságban vagy. A saját biztonságomban vagyok, és ez nagyon jó érzés.”

BEPILLANTÁS A MEGVILÁGOSODÁSBA

Felébredt Tudat Kiadó

ISBN: 9789630887687, 224 oldal, 5900 Ft

www.felebredttudat.hu, www.bepillantasamegvilagosodasba.hu

Behelyettesített jellemek és sztorik

„Hol volt, hol nem volt, volt egyszer két kiskutya. Az egyiket Orókának hívták, a másikat pedig Kitókának /.../ Oróka volt a nagyobb, ő volt Kitóka bátyja. Nagyon szerették egymást, és éjjel-nappal együtt voltak. /.../ Oróka mindig tanította Kitókát, és nagyon vigyázott rá. /.../ Megtanította mindenre. Arra is, hogy nem minden az, aminek látszik. /.../ Arra, hogy az emberek nem mind jók, és ennek mi lehet az oka. Végül megtanította arra is, hogyan kerülje el a boldog kutyaéletet fenyegető hét fő veszélyt. A Roland Kiadó nem kevesebbre vállalkozott, mint hogy egységes, mai hangvételű (kutya)történetek segítségével megismertesse a katolikus egyház tanításának egyik fejezetével a gyerekeket. A kevélység, a fősvénység, az élvetegség (vagy bujaság), az irigység, a falánkság (vagy torkosság), a harag és a lustaság (másképpen mondva, a jóra való restség) önmagukban talán nem mindig nagy bűnök – olvashatjuk a Wikipédián –, de sok súlyos bűnnek forrásává, „fejévé” lehetnek. A főbűnök önmagukban bocsánatos kisebb bűnök, igazán nagy bűnnek a Tízparancsolat elleni vétés számít. De a főbűnök ellen azért kell harcolni, mert ezek hajlamosítanak a tízparancsolatban jelölt bűnök elkövetésére.

Muzsai István szövegeinek és színes rajzainak tanítása, tanulsága szükségyszerűen nem esik messze a gyermeki gondolkodástól, érzelmevilágtól, felfogóképességtől. Csak megfelelő eszközök kellene a megjelenítésükhöz. A szerző, könyve a bizonyíték rá, megtalálta azt a módszert, amelynek segítségével a témát átélhető közelségbe viheti a gyerekekhez. A Kevélység egy 7 kötetből álló sorozat első darabja, amely öt kutyatörténetet tartalmaz. A borítót megadja az első témát, és ott olvasható egy szlogen, amiből a *Holnapkutyák* ered: A ma kiskutyái a jövő nagykutyái! Ha a szerző, a kiadó célja ennyire nyilvánvalóan a tanítás,

akkor ezek a történetek szükségyszerűen tanmesék. Példaképpen: a Drágáim című első mesében a testvérpár egyik téli kalandja során két gögös, nagyképu uszkárlánnyal találkozik, akiknek a felszerelése jóval drágább, mint Orókáé és Kitókáé. Persze sieléskor nem ez, hanem a tudás, a gyakorlottság és az ügyesség számít. A kis olvasók jól te-

szik, ha egy életre megjegyzik Oróka szavainak mély jelentését (és nem kioktatásnak veszik): „Látjátok, lányok, nem számít, mennyit ér a ruha vagy a sportfelszerelés. Nem a pénz számít, hanem a szeretet. Az a lényeg, hogy figyeljünk egymásra, és segítsünk egymásnak, főleg ha baj van!” A kevélység szinonimája többek között a hiúság, beképzeltség, önteltség. Ezek a fogalmak bukkannak fel a többi írásban. Az elbizakodottság bűnébe még Kitóka is beleesik. A kötet főszereplői egyszerű, de vagány vadászkutya-pásztorkutya keverékek, nem elkényeztetett, szemtelen, flancos, pedigrés, fajtatiszta dobermannok, rottweilerek... Talán ez is fontos szempontja volt az alkotónak.

A modern illusztrációk ugyanúgy emberarcú kutyavilágot ábrázolnak, gazdag szín- és formavilággal, mint maguk az (antropoform) szövegek. Ezek az állati kalandok tehát akár emberekéi is lehetnének. Várjuk a folytatást.

Cs. A.

Muzsai István: **HOLNAPKUTYÁK - KEVÉLYSÉG**
Roland Kiadó, 32 oldal, 1990 Ft

Balassi Kiadó

1136 Budapest, Hollán Ernő u. 33.
Telefon: 483-07-50. Fax: 266-83-43
balassi@balassikiado.hu
www.balassikiado.hu

Zeke Gyula: **VOLT EGY FEKETÉM** **A budapesti eszpresszók története**

Szenvedélyesen érdekel a kávé nyilvánosság különféle korszakainak egyszerűsége és megismételhetet-

lensége. Ez ad keretet és korlátokat a kávéivás metafizikájának és erotikájának, afféle előrehozott, kulturális halálélmény, amely élni és végképp meghalni egyként segít. Fegyelmezett izgalommal kívánok beszélgetni ezekről a kérdésekről a könyvben forrásaim jórészt már nem élő (neves és névtelen) szerzőivel éppúgy, mint az olvasóimmal, s miközben elébük tárom eredményeimet és gondolataimat, tudom, hogy a dialógus során sok mindent kapok is majd tőlük. (Részlet a szerző előszavából)
B/5, kartonált füllel, 332 oldal, kb. 130 fekete-fehér kép, 8 oldal színes melléklet, ISBN 978-963-506-935-4, 3400 Ft

Bódiné Beliznai Kinga: **A BÍBOR MÉLTÓSÁG, A SÁRGA ÁRULÁS** **Szimbólumok és rituálék a jogtörténetben**

A szimbólumok és rituálék egy része folyamatosan változik, alkalmazkodik az egymást követő korok igényeihez, az emberek életmódjához, a társadalmi, politikai berendezkedéshez, a jogintézményekhez. De vannak olyanok is, amelyek megőrzik szimbolikus erejüket: a vörös színről a szerelem jut eszünkbe, a kutyához a hűséget társítjuk, az igazságszolgáltatás ismertető jegyeként Justitiára gondolunk, királyra, ha koronát vagy jogart látunk, ma is kézfogással pecsételjük

Buda Attila: **MACSKATÉKA** **Tudományosan a macskafélékről**

E kötet sajtó alá rendezőjének életét kisgyermekkorától kezdve különféle állatok tették színessé, vonzalma az állatokhoz azóta is töretlen. Tehát nem véletlen, hogy évtizedek óta gyűjti az állatokra, különösen a macskafélékre vonatkozó tudományos és irodalmi emlékeket.

A kötet ezekből kínál válogatást, amelyben a vidám és extrém történetek kitűnően megférnek a korabeli tudományossággal. A könyv így a macskaféléket kedvelők népes tábora mellett a tudománytörténet iránt érdeklődőknek is sok kuriózumot elevenít fel számos illusztrációval.

Buda Attila egyetért Ottlik Gézával, aki szerint „az egyetlen valódi okunk a derűlátásra: a macska... A szépsége abszolút imádatával – a szabadsága, függetlensége teljes tiszteletben tartásával. Ha ez sikerült, az emberiség nem lehet egészen elveszve.”

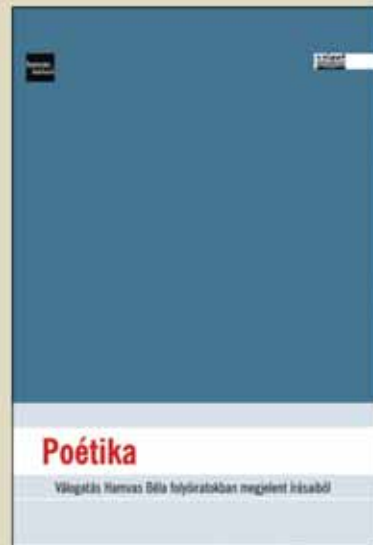
BN/12, 208 oldal, gazdagon illusztrált, ISBN 978-963-506-925-5, 3200 Ft

meg a szerződéskötést. Ez azt is jelzi, hogy a szimbólumokat és a rituálékot sem a mindennapi életből, sem a jogéletből nem szorította ki teljesen az írásbeliség elterjedése.

Kötetünk a jogi szimbólumok és rituálék történetét, bonyolult rendszerét járja körül a szakszerűséget az olvasmányossággal párosítva, képekkel gazdagon illusztrálva.

B/5, papírtábla, 316 oldal, kb. 80 színes és fekete-fehér kép, ISBN 978-963-506-934-7, 3800 Ft

„Európa épülete csaknem rom, de az ember áll és azt mondja: Szívem vérzik, amiért annyi minden, amit szerettem, elpusztult – de egy kicsit már kényelmetlen rabja voltam. Most fel fogom építeni az igazi Európát.”

Hamvas Béla

sorozat

Válogatás Hamvas Béla folyóiratokban megjelent írásaiból

A TINTA KÖNYVKIADÓ AJÁNLATA

GYÓGYHATÁSÚ NÖVÉNYEK

250 gyógynövény leírása, nevének magyarázata és gyógyhatásának ismertetése

A/5, 230 oldal, 1490 Ft

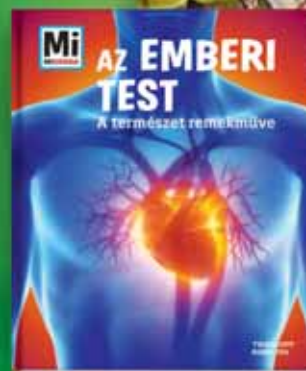
A szerző 250 gyógyhatású növényt mutat be. Tárgyalja a gyógynövényekkel kapcsolatos botanikai, néprajzi, mitológiai ismereteket, a gyógyításban és a népi orvoslásban betöltött szerepüket, ismerteti, hogy a betegségek megelőzésére, kezelésére mely növények fogyasztása javasolt.

Kapható a könyvesboltokban és kedvezményesen megrendelhető a Tinta Könyvkiadótól:

1116 Budapest, Kondorosi út 17.

Tel.: 371 05 01; Fax: 371 05 02;

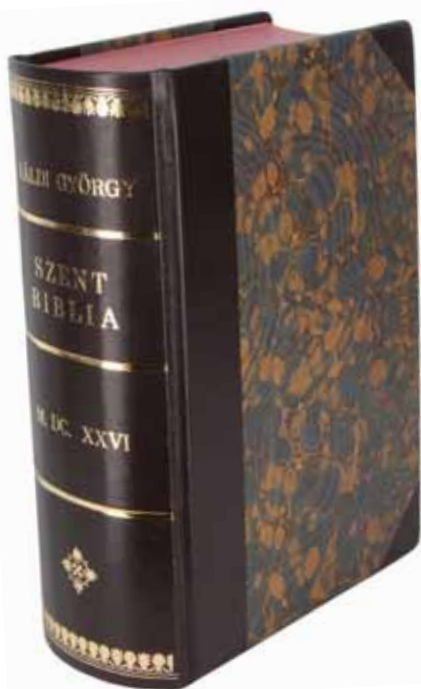
www.tintakiado.hu; e-mail: info@tintakiado.hu

48 oldal, 2970 Ft

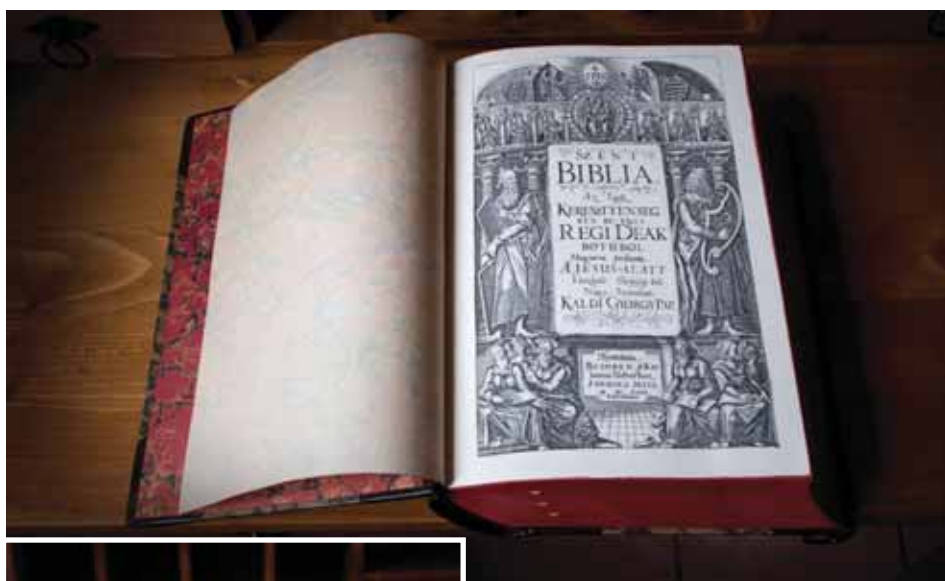
**Megújult
a Mi MICSODA
sorozat**

A Káldi Biblia hasonmás kiadása

Újabb hasonmással gazdagodott a magyar könyvkultúra. A teljes magyar nyelvű protestáns bibliafordítás Károlyi Gáspártól 1590-ben jelent meg Vizsolyban, a katolikus magyar Bibliát pedig a jezsuita Káldi Györgynek (1573–1634) köszönhetjük (1626). Ő Pázmány Péter biztatására kezdett a fordításhoz, s a bécsi udvar és Bethlen Gábor támogatását egyaránt élvezte. A Vizsolyi Biblia elemi hatással volt a magyar kultúra egészére, s napjainkig száznál több kiadást ért meg. 1981-ben és 1990-ben is faksimile kiadása jelent meg, sőt e fordítás változataiképpen, Tótfalusi Kis Miklós által Hollandiában kiadott Aranyas Bibliának (1685) is készült hasonmás kiadása (1989).

Káldi György munkájának jelentősége sem lebecsülendő: némi nyelvi revízióval a kato-

likus egyháznak ez volt 1971-ig (közel 350 éven át) a hivatalos magyar bibliafordítása. Becses nyelvemlék mivoltát a nyelvújító Kazinczy Ferentől kezdődően hangsúlyozzák. Népkönyvvé azonban nem vált, s első kiadásából is több példány maradt fenn, mint protestáns versenytársának.

Az először Bécsben megjelentetett mű hasonmás kiadására a Tinta Könyvkiadó és a Pytheas Könyvmanufaktúra vállalkozott. A már digitalizálással végrehajtott nyomtatást követően a könyvkötészeti munkálatok manuálisan történtek, a példányok egész- és

félbőr kötésben jelentek meg, az eredetit másoló téglavörös élmetszéssel.

A főszöveget 16 lap lajstrom, azaz konkordancia (index) követi, majd Káldi 44 lapos „oktató intése”, ami nem más, mint bibliafordítási kísérleteink első filológiai áttekintése, különös tekintettel a Vizsolyi Biblia vélt és valós hibáira. Káldi saját fordításának és egyben szerkesztésének is merőben eltérő és megfellebbezhetetlenül helyes voltát hangsúlyozta, többek között annak kifejtésével, hogy „Károlyi sokat ellopott (értsd: elhagyott) a Bibliából”. Káldi rámutatott, hogy Károlyi feleslegesen húzott ki és toldott be részeket az eredetihez képest a magyar változatba, amit pedig lefordított, az csapnivaló.

Káldi fordításának alcíme: „az egész kereszténységben bevött régi deák bötükből”, ami külön kommentárt érdemel. A 18. századtól felekezetenként megosztva használt, protestánsoknál szokásos keresztény és katolikusoknál szokásos keresztény változatok közül a katolikus, sőt jezsuita Káldinál még az eredetibb keresztény változat szerepelt.

A biblikus nyelvi ízt és az igényesen kiadott szép könyvet kereső olvasó a Káldi Bibliában nem fog csalódni.

K. S. A.

▶ könyvről

Káldi György
**SZENT BIBLIA AZ EGÉSZ
 KERESZTYÉNSÉGBEN BEVÖTT RÉGI
 DEÁK BÖTÜKBŐL**

Tinta Könyvkiadó-Pytheas Könyvmanufaktúra
 1176 + 62 oldal, 38 000 Ft

Könyv a Tiltás aranyfokozatáról

Horváth Gita új, *azértis* című könyve nem folytatása több mint negyven éve (1973-ban) megjelent *Azértse* című kötetének, bár maga a szerző annak nevezi a kiadvány hátsó borítóján. Azzal viszont csak egyetérteni lehet, ami Almási Miklós kézírásával áll ugyanott, ilyen egyszerűen: „Ez egy jó könyv!” Sőt, akár még sikerkönyv is lehet belőle, teszem hozzá, annak ellenére, hogy a borító kicsit egyszerű ahhoz, hogy rögtön magára vonja a boltban böngésző, vásárolni vágyó érdeklődő figyelmét.

De már nagyobb esélyt ad a bestsellerré váláshoz a két fülszöveg. Az, hogy ki ismeri a szerző nevét, ismeri fel mai fotójáról, korábbi arcképeiről – és ilyenek sokan vannak. Igaz, nem a fiatalabb korosztályból valók, bár éppen nekik szolgál sok-sok tanulsággal. A Magvetőnél annak idején napvilágot látott kisregénye szükségszerűen a fiatalok körében aratott sikert. És

kapott kemény kritikát „szakmabeliektől.” De ennek a történetét is elmeséli nekünk Horváth Gita. Egyáltalában sok mindenről szól ebben az első megközelítésben: érdekes, nehezen meghatározható műfajú könyvében. Részben családregény szöveg- és fotódokumentumokkal, azután: izgalmas önéletrajz, vagy „csak” önkritikusan, önironikusan számot vető memoár? Talán mindegy is (lásd fentebb A. M. „besorolását.) Sokszínű, változatos kordokumentum is egyben, hiszen emlékei vannak a második világháborúról. Semmi ellentmondás: szép emlékei – tudniillik kisgyerekemlékei. Az időrendben haladó önvalomás fejezetei közé nem egy, rövid terjedelmű, teljes művet vagy egy-két oldalnyi részletet (novellát, tárcát stb.) is beillesztett a szerző, aki írt két nagyszerű gyerekkönyvet is, aki dolgozott a rádióban, a televízióban, volt munkatársa lapoknak, a kultúra egyéb területén is jobbnál-jobb ötletekkel állt elő. (Hogy mi lett ezekkel? Az erre kapott választól is roppant olvasmányos ez az írás!) De dolgozott benzinkutasként is, a művészet más terén is tehetséges H. G., akinek persze az írás volt a legfontosabb.

Mit emeljek ki még ebből a színes, eleven, elgondolkodtató, szókimondó könyvből? Hogy H. G. találta ki Pityke őrmestert? Vagy hogy róla mintázta Kertész Ákos (a harmadik férj!) Makra című regényének Valiját? Hogy az ember szívesen nyomoz monogramok után, és egykori pletykalapok témáját kapja magától a női „főszereplőtől”? Hogy „örökre” számúzta az Irodalomból két nagy kiadót?

Végezetül: a borítón a kötet címének árnyéka az egykori, magvetős könyv címe (*azértis* – *azértse*) mégis, végső soron valamiféle összefüggésre utal, arra ugyanis, hogy ennek a kötetnek a valós elemei váltak abban szépirodalomná, bizonyos tények fikciává. Az *Azértse* ma már könyvtárak féltett kincse: csak helyben olvasható (fővárosi adat). Az *azértis* nemrég indult el a maga külön, különös útján.

Cs. A.

Horváth Gita: **AZÉRTIS**
K. u. K. Kiadó, 287 oldal, 2900 Ft

Fesztiváltudomány

Mondogatják egy ideje, „fesztivárország” lettünk. Néhány éve egymást érik a nyári zenei dzsemborik, amelyek látogatottsága nemhogy megoszlaná vagy csökkenne, de töretlenül növekszik. Igaz, ebben benne vannak a külföldi vendégek is, ha nem is látható át pontosan, milyen arányban. Vagy mégis van róla valamilyen képünk? Egyáltalán kik és miért járnak fesztiválozni? Mennyi pénzt tudunk erre a szórakozásra fordítani? No és a szervezők mennyiből jönnek ki? Miért rajong a fiatal korosztály az együttlétnek ezért a formájáért?

Szabó János Zoltán ráérezve az új társadalmi jelenség súlyára egy merőben új tudományos területnek szerzett létjogosultságot kötetével: a fesztiválkutatásnak. Mielőtt részletesen elmélyedne a fesztiválok társadalmi funkcióinak értelmezésében, a mérések módszertanában, a nemzetközi összehasonlító kutatásban, a szerző egy kis kultúrtörténeti összefoglalóval is szolgál olvasóinak: honnan erednek az ünnepek, hogyan alakultak ki az ókori és középkori közösségi ceremóniák mai utódai. És bár nehéz elképzelni, hogy kedvenc zenekarunk nagyszínpados fellépése a Dionüsiák talaján sarjadt, *A fesztiváljelenség* című könyvből meg fogjuk érteni a történeti folytonosságot. A szerző nem csak a fesztivál fogalmát, tipológiáját, működését tisztázza nagy alaposággal, de közli számos kérdőíves felmérés eredményét is. Merőben újszerű, jelentős tudományos apparátust mozgató mű *A fesztiváljelenség* – nem fesztivál idejére való olvasmány.

Szabó János Zoltán: **A FESZTIVÁLJELENSÉG**
Typotex Kiadó, 283 oldal, 3500 Ft

Kuriózumok a levegőből

Háy György, maga is volt pilóta, igazi „kortalan” könyvvel lepte meg a technikatörténeti érdekességeket kedvelőket: a *Formabontó repülőgépek*ben az érdeklődő gyerektől a műszaki ismeretekkel felvértezett veteránig biztos, hogy mindenki megtalálja a maga örömét. A repülés történetének különleges állomásait, mellékvágányait, bizarr ötleteit, kényszer szülte próbálkozásait bemutatató kötet ugyanis nem egyszerű repüléstörténeti válogatás: képes történelemkönyv, kalandozás az időben, utazás az emberi találékony-ság olykor zseniális, olykor megmosolyogtató állomásai között. A műszaki sikerek néha üzleti csődöt hoztak, és volt, hogy fordítva: ami kezdetben prosperáló találmánynak látszott, végül a fizika törvényeivel nem bírt. Léghajóról indítható vadászgép, szárnyuknál fogva „összenőtt” szíami iker géptestek, vízirepülőgép, gigászi légi „bálna”, szárnyakkal ellátott bomba, egyszer használatos gépek, és még sorolhatnánk a néhány felszállást megért, vagy örökre földi maradásra kárhozottatott, rosszabb esetben egyetlen levegőbeli próbálkozást megért különös nagymadarakat. Sajátosságuk, hogy szinte valamennyi típus kifejlesztésének hátterében katonai-hadászati célok álltak. A háború páratlan leleményességre sarkallta az embert, s egy-egy gépcsoda, ha legalább részben megvalósult, vagy alapja tudott lenni későbbi fejlesztésnek, csatákat dönthetett el. Szép tanulsága e látványos, gazdag képanyaggal csábító kötetnek, hogy a legnagyobb találmányokhoz is sok-sok próbálkozáson, sok-sok tévedésen át vezet az út.

Háy György: **FORMABONTÓ REPÜLŐGÉPEK**
Typotex Kiadó, 244 oldal, 4200 Ft

L. E.

Jó volna már, jó volna pár

Scherter Judit és Horváth Ferenc verseskötetéről

Különös költők, s végletesen különféle a költészetük. Ámulva, de elismeréssel és megértéssel olvasnák egymás könyvét: ennyire más-képp is lehet verset írni? Scherterről, az íróról, újságíróról, színházi emberről barátai sem sejtették sokáig: a líra is megkísértette. Horváthról (magyartanár, sakkoktató a magánéletben) ismerői tudják: poéta. Élőbeszéde is sístereg a sor- és rímötletektől. Egymást-olvasásuknak szomorú akadály, hogy Scherter Judit (1945–2013) első verseskötete bizonyára az utolsó is: az *Utazás Hiába* posztumusz kiadványként nemrég látott napvilágot a Magvetőnél. Horváth Ferenc (1948) a Kairosz gondozta, 2000 és 2013 közötti versválogatása (*Egy galoppfutam konzerválása*) esztendeje a könyvesboltokban van; ez csupán a harmadik jelentkezése (gyermekvers-világán kívül). Helyezzük egymás mellé az Idő tartalmas, megállíthatatlan és elfogadott lepergésének minimalista tanúsító-megemlékező kötetét, a mikro-rapszodiákat (a szerző festményével ékített borító, általában a tipográfia sajnos jobbra elfedi: az *Utazás Hiába* második szava nagybetűvel kezdődik) és az Idő éppen-telésének archaizáló-halandzsás-modern nyelvi pompába és grammatikai humorba öltöztetett elégikusságát, az *Egy galoppfutam konzerválását*, mely a múltból sűríti a jövőt.

Scherter finom, illékony, mégis markáns emberi énjét *Forgách András* portréja segít felidézni, a kötet az eredeti alkotói szándékot alig csiszoló véglegesítéséről *Tóth Krisztina* meleg hangú utószava tájékoztat. A szinte mindig rímtelen versek kisebb-nagyobb, tömbszerű képükkel, vibráló-fegyelmezetten változtatott hosszabb-rövidebb soraikkal vers voltuk mellett epikus, narratív jellegüket is elárulják. Akárha itt-ott összefüggő rövidtörténetek számvetését lapoznánk. Ám (a helyenként érződő költői gyakorlatlanság, néhány szöveg-üresjárat ellenére) ne a költészetten kívül keressük a könyv helyét. Ihletőit nem a nagy mesterekben ismerhetjük fel (bár Pilinszky és *Szálkák* típusú versei mintha előtünedeznének bátorításként). Erőteljesebb a virtuális drámabeszéd, a (belső) monológ, „én” és „te” olyasfajta nyelvi egy-léte, együttléte, amely főleg az abszurd táján és utóidejében érvényesülő stílus- és gondolatáramokra, víziókra emlékeztet. „Három gyík az ágyon, / a bronz, / a réz és a zöldszemű. / Mozdulatlan fémek, / ugrásra készek. / Álmodat / nekik / mesélem” – szól a *Reggel nyárutón*.

Az orosz és anglo-amerikai kulturális és élményfoszlányokból bőségesen táplálkozó kötet uralkodó szava, sőt *szemlélete*: a *talán*. *Talán* a nyitó vers címe: tíznél többször indítja a szekvenciákat a feltételesség, a kétség. S később is mily sok *talán*-előfordulás! (*Egy mélytengeri bűvár*, *Az a nő stb.*; s az *egyáltalán* textusai: *Utazás Hiába*; *Thanatosz kertje* – e baljós című záró versben *talán* és *egyáltalán* együtt.) Egy teljes élet alig-rezignált, megköszönő-újraélő, az egyes

embert szerelmekbe, kapcsolatokba és közösségekbe visszahelyező, visszaálmódó, a *vagy-vagy* érzéki-tárgyas-eseményes, összességében azonban szikár-szikrázón intellektuális közelítése Scherter lírája. A versek látszólagos „egyformaságában” komprimálódó, végül is egy nagyon halvány mosoly jegyében visszapillantó líra.

Horváthtól a *Lát!* a „modellvers”. Így kezdődik a tizenhat sor: „roh ma a vilroh ma mind / egy ma már a bent a kint / futsz te fut ő én is fut / rep az id és iszk az út”. Poézis helyett csonkoltság, *poez* (ahogy a mester, Tandori mondja). E nyelvi állapot igyekszik „szabályszerűen” el- és visszarendeződni, ami csöppet sem megnyugtató (azért sem, mert néhány vers túl tetszetős, geghalmozó). Érvényét veszette a hagyományos lírabeszéd? Csináljunk akkor még hagyományosabbat, amely már ki is vészett, mint hagyomány. A költő, választott nevén *Képzelmész*, még szótárat is mellékel Csokonaiék kortársává visszahúzódo, parodiko-komoly, nyelvújító (tehát ma *nyelvújítatlan*) darabjai mellé. Horváthnál így fest a manapság oly kedvelt haiku tizenhét szótagja: „Pillangó gömbök: / zsinár ez a pazarfény / tömkelegünkre” (*Két haiku II.*). Az olvasásmunka része a szótározó megfejtésmunka. Merő *Blogdopság*, valóban!

Még messzibb hagyományba visz a bibliikum versbeli új-jáélése, és a nagy (azóta teljességében elkészült) vállalkozás felemelő részlete: a *Jób könyvéből* (ragyogó felező tizenkettesekben magyarítva). E sokféle szólam ellenére a „középut” a székszis: „Szívünk készül az ünnepre: / kient-kifent két pitvara / kellőképpen adventi – / s kamráink zugaiban / meghúzódo álságunkat / karácsonyra átmenti” (*Advent idején*).

Citálhatnánk még a nem kevés adventi, karácsonyi, szilveszteri és újévi versből, rímkavalkádból – de ha már oly különböző e két színvonalas verskönyv, miért ne akadna meg a szemünk egy véletlen „sorpáron”. Scherternél: „Jó lenne / már / a végécsészét / lágyan átölelve / felöklendezni / ezt a / szerelmet...” (*Nausea*). Horváthnál az *Episztolka Tandori Dezsőnek* „sakkverse”: „S jó lenne pár tanácskozási játszma! / Jönnének ám neked segíteni: / Szpéró, mondjuk, a bal válladra szállna, / s jobbról dörmögné tippjeit Dömi”. Kérlelhetetlen, szinte brutális elhárítás – és anekdotikussá játékosított meghívás. Pedig (ha a teljes köteteket nézzük) mindkettő az ellenkezőjét is magában hordja.

Jó lenne már... Jó lenne pár... Nagyon nem tévedhetünk, ha azt gondoljuk: olvasmányaink 2015-ben is e két szárnyacsapással szállanak majd.

Tarján Tamás

▶ könyvről

Scherter Judit: **UTAZÁS HIÁBA**
Magvető, 99 oldal, kötve 2290 Ft

Horváth Ferenc: **EGY GALOPPFUTAM KONZERVÁLÁSA**
Kairosz, 158 oldal, fűzve 2400 Ft

4490 Ft

Benediktty Béla
Menon Club
A Teleki-merénylet

A *Menon Club* nem átírja a történelmet – hanem kulcsot ad a megértéséhez

3490 Ft

Pataki Éva
...és megint nagymama

A *Nőből is megárt a nagymama* főhősének újabb kalandjai

4500 Ft

Nyáry Krisztián
Igazi hősök – 33 magyar

Az *Így szerettek ők* című irodalmi szerelmeskönyvek szerzőjének új kötete

9900 Ft

Somlai Tibor–Székely Péter
Fent és lent

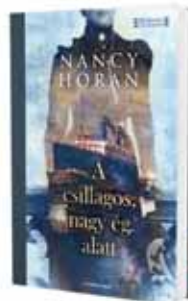
Pest-budai lépcsőházak 1835–1945

2900 Ft

Debbie Macomber
A szerelem ünnepe

A boldog házasság titkairól

3990 Ft

Nancy Horan
A csillagos, nagy ég alatt

Ígaz történet *A kincses sziget* írója, Robert Louis Stevenson siring tartó szerelméről

3490 Ft

Cormac McCarthy
A síkság városai

A vadnyugat alkonya - *Az út és a Nem vénének való vidék* szerzőjének újabb regénye

2990 Ft

Lakatos István
Óraverzum

„A gépiek kegyelmezzenek nekünk!” *A Dobozváros* szerzőjének új ifjúsági regénye

2990 Ft

Kalapos Éva
D.A.C. 3. – Kéz a kézben

Tarts te is Flórával, Zsanival és a többiekkel, és légy részese a *D.A.C. 3.* fergeteges nyári kalandjainak!

1990 Ft

Varró Dániel
Akinek a kedve dacos

Mondókák apró lázadóknak

1990 Ft

Steven Isserlis
Miért csapott Beethoven a lecsóba?

Történetek híres zeneszerzőkről

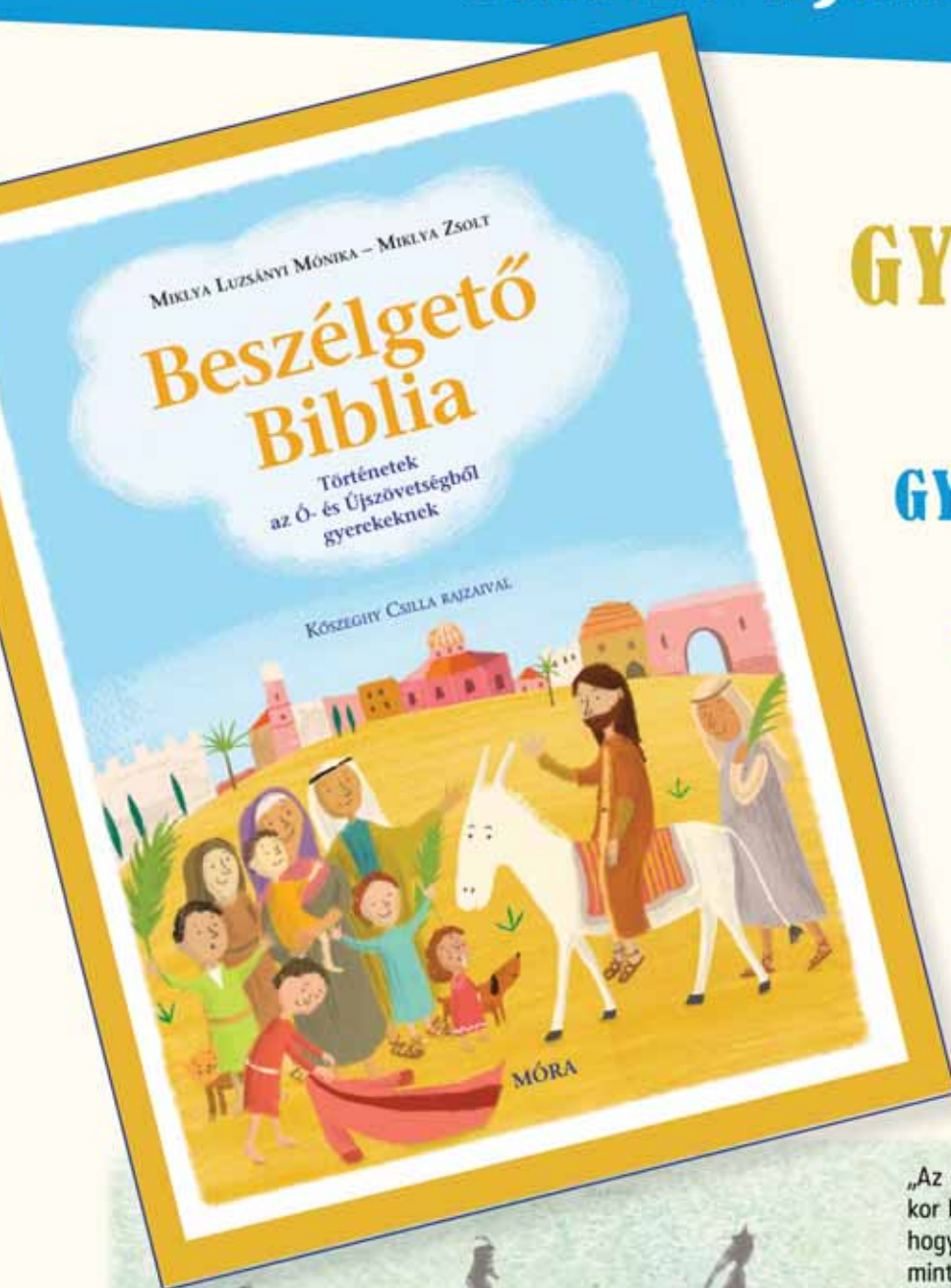

1990 Ft

Thomas Forrest Kelly
Régizene

A „régizene-mozgalom” története és elméleti háttére

A MÓRA KÖNYVKIADÓ ÜNNEPI AJÁNLATA

GYERMEKBIBLIA

**A 21. SZÁZADI
GYERMEK SZÁMÁRA,
ÓVODÁSKORTÓL
10-12 ÉVES KORIG**

Miklya Luzsányi Mónika–Miklya Zsolt
Beszélgető Biblia
Történetek az Ó- és Újszövetségből
256 oldal, illusztr. Kőszeghy Csilla
3999 Ft

„Az éjszakák nagyon különösek tudnak lenni. Amikor lemegy a nap, és sötétség borítja a földet, valahogy megváltozik minden. Ha felnézel az égre, olyan, mintha karnyújtásnyira lennének tőled a csillagok. És persze ugyanakkor nagyon távol is. Elérhetetlen messzeségben. A csillagokat nézegethették a nyájakat őrző pásztrok is azon a furcsa éjszakán. Kint tanyáztak Betlehem mellett, a legelőn, és a város felett olyannak tűnt az égbolt, mintha a távolban összeérne a föld és az ég.”

